

Slovensko
amatersko
konjeniško
društvo
**SKUADRA
UOO**

Lučka Kajfež
Bogataj na
včerajšnji Dragi:
Kdaj v šolah učni
predmet
prihodnost?

Brata-ptičarja prijavi
zaradi krutega
ravnanja z živalmi

Konjeniški praznik
**KONJI
NA KRASU**
**CEROVLJE, 31. AVGUST,
1. in 2. SEPTEMBER**

Primorski dnevnik

NEDELJA, 2. SEPTEMBRA 2012

št. 207 (20.530) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Pokrajine da ali ne, to je sedaj vprašanje

DUŠAN UDOVIČ

Naj povem, da sem se vabilu na avdicijo komisije deželnega sveta, ki te dni v maratonskem slogu zbira mnenja o ukinitvi ali obstoju pokrajin, odzval bolj iz čuta dolžnosti kot iz prepričanja o učinkovitosti takšnega posvetovanja. Razlogov za skepso je kar nekaj.

Pojdimo po vrsti. Predvolilno obdobje je vse prej kot idealen čas za objektivno razpravo o tem vprašanju, ki predstavlja plodna tla za špekulacije, demagogijo in najrazličnejši populizem. Pokrajine so v zadnjih mesecih tudi s pomočjo medijskega zavajanja postale nekakšen grešni kozel, sinonim za potratu javnega denarja, kar je v kriznih časih še hujši greh kot sicer. Če bi bil o tem v takem ozračju razpisali referendum, bi se ljudje brez dvoma z veliko večino opredelili za ukinitvev pokrajin, ne da bi v resnici sploh vedeli, ali bi bil to za državni proračun res tako velik prihranek, kot se govori. Kajti dejstvo je, da je Montijeva vlada z dekretom o krčenju javnih izdatkov (t.i. »spending review«) ne-selektivno razpolovila število pokrajin v državi, brez kakršnega koli razlikovanja o tem, kje dejansko vlada potrata in kje je upravljanje utemeljeno in učinkovito.

V naši deželi ni moglo biti drugače, kot da so v razpravi o usodi pokrajin ponovno oživele tudi stare skomine po delitvi dežele na »veliko Furlanijo« in »Julijsko krajino«. Naj pripomnimo, da gre ob očitni volilni računici za anahronizme, ki v logiki globaliziranega sveta nimajo kaj iskati in bi bila velika škoda, če bi v populizmu izpostavljeni javnosti naletele na plodna tla.

Nadaljevanje na 2. strani

ZDA - Začenja se tudi demokratska konvencija

Obama kmalu tudi uradno predsedniški kandidat

Napovedujejo najbolj odprto in dostopno konvencijo doslej

PREBENEG - Jubilej Združenja prostovoljnih gasilcev Breg

Gasilski praznik tudi v znamenju italijansko-slovenskega prijateljstva

TRST - Prišel je slovenski minister Aleš Hojs, podpredsednik Furlanije Julijske krajine Luca Ciriani, prefekt Alessandro Giacchetti. V Prebenegu se je včeraj dopoldne zbralo veliko institucionalnih predstavnikov, da bi izrazili

priznanje in hvaležnost Združenju prostovoljnih gasilcev Breg, ki letos praznuje petintrideset let delovanja.

Prostovoljcem, ki tako kot številni njihovi kolegi na obeh straneh nedanje meje, s konkretnimi dejanji

udejajo pomembne vrednote: solidarnost, pomoč sočloveku, skrb za teritorij in naravne dobrine. Z njimi so člani društva Breg v jutranjih urah opravili tudi gozdno gasilsko vajo.

Na 4. strani

NEW YORK - Ameriška demokratska stranka bo prihodnji teden na nacionalni konvenciji v kraju Charlotte v Severni Karolini potrdila Baracka Obamo in Josepha Bidena za svojega predsedniškega oziroma podpredsedniškega kandidata. Pri tem obljublja, da bo dogodek najbolj odprt in dostopen v zgodovini konvencij.

Konvencija bo uradno trajala le tri dni, to je od 4. do 6. septembra, prireditve pa se začnejo že jutri. Obama bo na stadionu s 73 tisoč sedeži zaradi časovne razlike govoril šele okrog 4. ure zjutraj v petek po srednjeevropskem času.

Na 19. strani

SKGZ z ustanovami naše manjšine

Na 3. strani

Senatorka Blažinova kritična do Dežele

Na 3. strani

Konji in kočije v Cerovljah

Na 5. strani

Goriško letališče čaka na razvojni plan

Na 8. strani

Obnova števerjanske šole v zaključni fazi

Na 8. strani

Mala ustvarjalna akademija ZSKD

Na 23. strani

ELISABETTA MINIUSSI
ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA
risanje krojev, krojenje in šivanje,
modno skico, pletenje in vezenje

**v ponedeljek,
24. SEPTEMBRA
začetek tečajev**

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 10. DO 22. SEPTEMBRA,
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00

ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - elisabetta.miniussi@virgilio.it

**POSEBNA RAZPRODAJA
UR IN SREBRNINE
(DO 70%) NA ZALOGI**

Trst, Ul. Battisti, 2 / Tel. 040-7606012

DISCOUNT MATERASSI

PROMOCIJSKA CENA ZA

ležišče lateks višina 20 cm	enop. € 299,00	dvop. € 598,00
Ležišče ortopedsko vzmeti	€ 238,00 enop. € 476,00 dvop.	€ 119,00 enop. € 238,00 dvop.
Ležišče ločene vzmeti	€ 498,00 enop. € 996,00 dvop.	€ 249,00 enop. € 498,00 dvop.
Ležišče memory foam	€ 698,00 enop. € 1.396,00 dvop.	€ 349,00 enop. € 698,00 dvop.
Vzglavniki lateksa in memory foam	€ 98,00	preobleka proti pršicam
Električni počivalnik	€ 1.590,00	-50% € 790,00

Trst, ul. Rossetti, 6 - na vogalu z ul. Giotto
pon. 15.45 - 19.30
tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30
Tel.: 040.37.11.35

DRAGA - Predavanje klimatologinje Lučke Kajfež Bogataj

Ob preteklosti bi morali v naših šolah poučevati tudi prihodnost

Rast svetovnega prebivalstva zahteva popolnoma novo razvojno politiko

OPČINE - Prav, je da se v šolah ukvarjajo s preteklostjo in torej z zgodovino, dobro pa bi bilo, da bi se ukvarjali tudi s prihodnostjo, pravi mednarodno priznana slovenska klimatologinja Lučka Kajfež Bogataj. Prihodnost po njenem mnenju nam ne prinaša nič dobrega, če ne bomo znali vsaj delno odpraviti velikih nepravilnosti, na katerih danes temelji človeštvo. Podnebne spremembe, o katerih je govorila na včerajšnji Dragi, nas silijo, da se zamislimo o naši prihodnosti in da nekaj ukrenemo, drugače bo naš planet kmalu postal pretesen za vse svoje prebivalce.

Dvajset odstotkov zemljanov obvladuje 80 odst. naravnega bogastva, države članice Evropske unije rabijo in uporabijo šestkrat več surovin, kot jih imajo na svojem ozemlju, količina vode se ne spreminja, zelo hitro pa narašča njena uporaba in torej povpraševanje po vodi. Že ti podatki, ki jih je posredovala predavateljica, kažejo, da zemlja s takšnim vrtočlavljem tem-

pom ne bo vzdržala. Podnebne spremembe so samo odraz takšnega stanja, človek pa naredi zelo malo ali nič, da jih vsaj umiri, ker se teh sprememb ne da preprečiti.

Kajfež Bogatajeva je prepričana, da si prihodnost vsaj na nekaterih področjih izbiramo sami oziroma o njej soodločamo. Vse raziskave nam napovedujejo toplejše zime in vse bolj sušna poletja, kot je bilo letošnje. V severni Evropi bo več vode, v južni (vajo sodita tudi Slovenija in Italija) pa manj. To pomeni, da bodo ti predeli sveta postali na splošno ranljivejši, ker postaja voda vse važnejši življenjski element in zato vzrok nesoglasij, trenj in vojn, kot pričajo žalostna dogajanja med Izraelci in Palestinci.

Predavateljica je občinstvu v Finžgarjevem domu na Opčinah ob vznemirljivih podatkih ponudila vrsto vprašanj, na katera sicer sama nima odgovorov. Te odgovore bi morala iskati predvsem politika, ki pa je v rokah oziroma pod vplivom kapitala. Navedla je

Srečanje z Lučko Kajfež Bogataj je povezoval novinar Martin Breclj

KROMA

primer avta na električni pogon, ki ga znanstveniki preizkušajo že trideset let, kapital pa dela na tem, da nova tehnologija ne pride do izraza in da se mi še naprej vozimo z avti na bencin. In

to ne glede, če Ljubljancani živijo eno leto manj, kot če bi v mestu ne bilo toliko prometa in posledičnega onesnaževanja. Dosti na slabšem so prebivalci Pekinga, kjer je zaradi onesnaževanja povprečna življenjska doba za pet let manjša. Pretresljiv je tudi podatek o sekanju dreves. V zadnjih letih je površina posekanih dreves v primerjavi s kmetijsko obdelanimi območji znašala 12 odst., meja 15 odst., ki se ji hitro približujemo, zna biti usodna. Dr. Kajfež Bogatajeva je številnim poslušalkam in poslušalcem pod šotorom Finžgarjevega doma ponudila realistično, a ne katastrofalno sliko, ki jo vodilna svetovna politika pogostoma prikriva, če že na manipulira. Tudi t.i. nižja politika ima svoje odgovornosti, saj vsi pred volitvami tudi na lokalni ravni obljublajo ne vem kakšne spremembe na energetskem področju, ki jih ne morejo izvajati. Ljudje nimamo realne predstave o problemih in torej tudi ne o prihodnosti, ki nas čaka po tej poti.

Študijske dneve Draga sta pozdravila slovenski generalni konzul Dimitrij Rupel in predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Slednja je na spodbudo Sergija Pahorja ocenila, da bi morebitna ukinitve pokrajin (tržaška sicer ni pod vprašajem) bolj škodila kot koristila slovenski manjšini. Slovenci bi bili prikrajšani na političnem in na kulturnem področju, saj bi ob morebitnem preustroju tržaška pokrajinska uprava težko izvajala sedanje programe v korist slovenske kulture ter uveljavljanja večkulturnosti in večjezičnosti.

S.T.

OPČINE - Jevnikar, Štuhec in Černic na okrogli mizi Drage mladih Mlade iz časa Jožeta Peterlina je težko primerjati z današnjo mladino

OPČINE - V sklopu letošnje Drage, posvečene stoti obletnici rojstva prof. Jožeta Peterlina, so v parku Finžgarjevega doma priredili okroglo mizo Drage mladih, na kateri so sodelovali teolog in filozof Ivan Štuhec, radijski in televizijski novinar ter odlični poznavalec polpretekle zgodovine Ivo Jevnikar ter perspektiven mladi časnikar Andrej Černic, zunanji sodelavec revije Reporter in dobitnik novinarske nagrade »Simona Cigana«.

Moderator okrogle mize Jernej Šček je po uvodnem pozdravu opozoril na razstavne panoje o profesorju Peterlinu in spomnil, da bo v okviru njegove 100. obletnice rojstva vsak četrtek v Finžgarjevem domu potekal Peterlinov festival. Na kratko je še predstavil življenjepis dr. Peterlina in njegove vrednote krščanstva, demokracije, slovenstva ter zastojnega, nebesičnega dela.

Ivo Jevnikar je dejal, da je težko primerjati Peterlinov čas z današnjim, saj so se razmere mladih izredno spremenile: »Nekoč ni bilo prenosnih telefonov, ideologija je bila različna, splošno smo doživljali na drugačen način in sošolci iz mešanih zakonov so bili v manjšini. Doživljali smo Jugoslavijo, protislovno ozračje in predkoncilsko Cerkev. Danes je družba v velikem iskanju in zmedu, zaradi naše maloštevilčnosti pa je to toliko bolj pereč problem.« Jevnikar je spregovoril še o temeljih Drage, in sicer o iskanju dialoga in povezovanju treh Slovenij: zamejske, matične in zdomske. »Verjamem, da so te vrednote še tako močne, da bodo nudile navdih drugim generacijam,« je poudaril v zaključku.

Draga je Ivanu Štuhcu pomenila odpiranje obzorij, ki jih matična domovina ni nudila in omogočila. Na začetku so bili mladi, ki so se je udeleževali, zadovoljni, nato je zanimanje upadlo. »Če so študenti bili nekoč avantgarda miselnega in idejnega življenja, so danes avantgarda uživanja. Nekoč so oni postavljali vprašanja profesorjem, danes je to obratno.« Štuhec je poudaril pojem zastojnosti, ki ga v Sloveniji ne poznajo več, in smisel za demokracijo, za katerega jih je začel navduševati takratni »znanstveni fantastik« Franc Jeza. Ob koncu je navedel še vzroka današnje krize: odsotnost očetov in neobčutljivost mlade generacije.

Andrej Černic je skozi prispodobe pikro orisal takratne in današnje razlike, in sicer najprej v luči tehnologije, saj Peterlin ni skliceval sestankov

Udeleženci okrogle mize od leve Černic, Štuhec, Šček in Jevnikar

KROMA

uredništva preko Facebooka, Skypa ali Twitterja. Takrat ni bilo androidov, iPadv in elektronske pošte, vezani so bili na naš prostor in niso bili mobilni. Radijskega odra niso oglaševali po socialnih omrežjih, kot je Youtube. Takrat so vedeli, da se bodo po univerzi zaposlili, da se jim bodo prispevki za po-

kojnino vračali po tridesetih letih in niso poznali izraza »Co.Co.Co«, ki zveni danes kot kletvica. Černic je še dejal, da današnji čas nudi mlademu človeku veliko sredstev, a ima manj rešitev. Prav zaradi tega je treba mladega človeka pritegniti s kakovostno in edinstveno ponudbo. (met)

MULTIKULTURNOST - Občina Sovodnja v Benečiji ima prebivalca več Predsednik države podelil državljanstvo tibetanskemu menihu

SOVODNJA - Občina Sovodnja v Nadiških dolinah ima od petka 31. avgusta enega prebivalca več in to zelo uglednega. Na kratki a pomenljivi slovesnosti je namreč župan Germano Cendou prebral sklep, s katerim je Predsednik Republike Giorgio Napolitano podelil italijansko državljanstvo tibetanskemu menihu Lobisangu Pendheju, ki je od leta 2000 do lani živel in deloval v budističnem centru Cian Ciub Cio Ling v vasi Polava, tik pred slovensko mejo. Presrečen in nasmejan budistični menih, ki se je pri 71. letih starosti končno osvobodil težkega statusa apatrida, je prisegel zvestobo italijanski republiki in njeni ustavi, nato je župana ter druge upravitelje in prisotne na slovesnosti obdobil s tipičnimi budističnimi svilenimi šali z vtkanimi verskimi motivi, ki so odraz prijateljstva, najboljših želja ter znamenje novega začetka.

Lama Lobisang Pendhe se je rodil v bližini tibetanskega glavne-

Tibetanski menih Lobisang Pendhe in župan Sovodnje Germano Cendou

NM

ga mesta Lhasa, od koder je po kitajski zasedbi zbežal pri 18 letih starosti leta 1959, večji del svojega življenja je preživel v Indiji, ob začetku tisočletja pa ga je življenjska pot pripeljala v Benečijo, kjer je 11 let vodil budistični center v Polavi. Leta deluje preko dvajset let in ga je

pred petimi leti, ko je bil v Furlaniji, obiskal tudi dalajlama. Lobisang Pendhe sedaj sicer vodi budistični samostan v Indiji, delovanje središča v Polavi pa se še nadaljuje ob vikendih, ko prihaja v vasico na pobojcu Matajurja mlajši menih Jigme Tendhar. (NM)

(s prve strani)

Pokrajine da ali ne ...

Prav tako je dejstvo, da se o reformi (ali morebitni ukinitvi) pokrajin govori že desetletja, a nobena vlada ne deželna uprava se tega vprašanja nista lotili resno. Tudi naša deželna uprava ne, kljub temu, da se pred državnimi organi in javnostjo rada pohvali s »krepostnim« in gospodarnim stilom upravljanja. Tako je skozi desetletja prav na pobudo različnih deželnih uprav nastajal in nezadržno raste podsystem ustanov, konzorcijev, kolateralnih upravnih in finančnih mehanizmov, zunanjih konzulenc in storitev, mala nepregledna džungla, ki ogromno stane in nad katero navaden državljan nima nikakršnega pregleda. In sedaj bi nam radi dopovedali, da je ukinitvev pokrajinskih uprav pravi recept za prihranek? Človek bi moral biti slep in gluhi, da ne bi podvomil v takšno rešitev.

Sicer pa imamo z ukinjanjem upravnih teles v naši deželi zelo poučne izkušnje. Naj zadostujeta dva primera. Kot nepotrebne ustanove je deželna uprava ukinila nekatere gorske skupnosti, med temi kraško in briško-beneško. Kljub obljubam niso bile nadomeščene z ničemer. Naj nekdo dokaže, v čem smo danes na boljšem! V Gorici je prišlo do pravega paradoksa, ko je občinska uprava v imenu »varčevanja« ukinila rajonske svete in tako dejansko odpravila upravne enote, ki so ljudem najbližje, njihov strošek pa je bil v primerjavi z drugimi smešno nizek.

Tu je seveda dodatno vprašanje, koliko s takšnim ukinjanjem izgubljam Slovence, potem ko v zaščitnem zakonu dovolj jasno piše, da se raven doseženih pravic in zaščite ne sme zniževati. Da ne ponavljam že velikokrat izrečenega in napisanega, na dlan je, koliko bi naša skupnost izgubila, če bi bile odpravljene pokrajine, tako kar zadeva izvoljene predstavnike in upravitelje kot zastopnost teritorija, na katerem živimo. Da ne govorimo o tem, koliko pokrajine, zlasti tržaška in goriška, pred sedanjo upravo pa delno tudi videmska, prispevajo k uveljavljanju manjšinskih pravic in uresničevanju črke in duha zaščitne zakonodaje. Z vsemi kritikami in pripombami, ki jih lahko imamo pri tem.

Iz navedenega sledi, da bi morebitno enostavno ukinjanje uprav v takih okoliščinah povzročilo veliko več škode kot koristi, morebitnega realnega finančnega prihranka pa doslej nihče ni dokazal. Da se razumemo, potrebna je celovita in temeljita reforma krajevnih uprav, vendar naj bo sistem zajet v celoti. Naj se točno opredelijo pristojnosti in finančni okviri. Šele tako bo jasno, kje je kaj mogoče prihraniti in kako racionalizirati nedvomno prenapihnjene upravni aparat. Naša dežela ima tu prednost svojega avtonomnega statusa, če ga bo znala in hotela uveljaviti, seveda tudi kar zadeva slovensko manjšino in druge narodnosti, ki živijo na njenem ozemlju. Razprava o reformi pokrajin je lahko dobra priložnost, do katere najbrž ne bi niti prišlo, če Montijeva vlada ne bi sprejela varčevalnega dekreta. Kakšen bo rezultat, pa bomo še videli.

Dušan Udovič

MANJŠINA - Srečanje SKGZ z nekaterimi organizacijami

Zaradi vse večjih finančnih težav v manjšini potrebna racionalizacija in primernejša porazdelitev sredstev

TRST - Osrednje slovenske ustanove in organizacije v Italiji morajo nastopiti enotno in primerno opozoriti tako rimske kot deželne odgovorne dejavnike, da je finančno stanje postalo nevzdržno. Dejstvo, da do septembra ni prišla še nikakršna podpora iz Rima ter dejstvo, da bodo po vsej verjetnosti naše organizacije prejele letos manj sredstev kot v zadnjih letih, ustvarja veliko negotovost. Nekatere organizacije že nekaj mesecev ne plačujejo zaposlenih, poudarja v tiskovnem sporočilu Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Te ugotovitve so izšle iz srečanja, ki ga je priredila SKGZ in so se ga udeležili predstavniki Novega Matajurja, Slori, Slovenskega stalnega gledališča, Založništva tržaškega tiska, ZSKD, NŠK, Glasbene matice, ZSSDI, dijaških domov Srečka Kosovela iz Trsta in Simona Gregorčiča iz Gorice, Kulturnega doma iz Gorice, Inštituta za slovensko kulturo iz Špetra in KD Ivana Trinka iz Čedad, za SKGZ pa predsednik Rudi Pavšič, deželni tajnik Livio Semolič in članica deželne vodstva Dorica Krešević.

Uvodoma sta Pavšič in Semolič orisala nastali položaj in sporočila prisotnim, da tako v Rimu kot na Deželi ni zabeležiti potrebne pozornosti do tega vprašanja. Nesprejemljivo je, da manjšinske organizacije že več kot osem mesecev niso prejele nikakršne finančne podpore, čeprav so v Rimu že pred časom odobrili delno izplačilo prispevkov, ki so namenjeni naši skupnosti iz zaščitnega zakona. Rimska in deželna vlada si podajata krivdo kot vroč krompir, medtem pa naša skupnost nemočno hira, je bilo povedano na sestanku.

Kot še piše v tiskovnem sporočilu, so se udeleženci srečanja strinjali, da bi morala manjšina celovito in primerneje stopiti do pristojnih oblasti. Ob tem se moramo zavedati, da bo v naslednjih dveh letih bo na voljo manj sredstev, zato je izrednega pomena, da se znotraj naše skupnosti resno in konkretno lotimo racionalizacije in primernejše porazdelitve razpoložljivih sredstev.

Zavzeli so se tudi, da bi znotraj naše organizirane skupnosti v večji meri izpostavili potrebno solidarnostno razmišljanje. Potrebno bi bilo obu-

čiti nekdanjo koordinacijo krovnih organizacij (SKGZ in SSO) in slovenskih ustanov, ki bi lahko bila primeren gremij za skupno soočanje v tem skrajno težkem in negotovem času.

Prisotni so tudi menili, da bo prva deželna manjšinska konferenca, ki bo 13. oktobra v Gorici, priložnost za celovito ocenitev problematike. Tu bi lahko tudi postavili primernejše kriterije glede porazdelitve sredstev, kot je večkrat opozorila sama deželna vlada. V tem okviru je nadvse pomembna vloga deželne posvetovalne komisije. Ne moremo namreč pričakovati, da bo kriterije spremenila deželna uprava. Gre tudi za avtonomijo in subjektiviteto naše narodne skupnosti.

Ob spoštljivem odnosu do vseh organizacij, ustanov in društev bo vendarle potrebno poiskati najbolj primerne rešitve in »upravljati« trenutno krizno stanje. Vloga naših organizacij je namreč predragocena in predstavlja bistvo naše prisotnosti, zato moramo ta vprašanja reševati s pravim pristopom ter pospešeno razmišljati o reformah, še piše v tiskovnem sporočilu SKGZ.

MANJŠINA - Problem državnih prispevkov

Senatorka Blažinova vztraja, da je na potezi tudi deželna uprava

RIM - V teh dneh postaja vprašanje finančnih sredstev za slovensko manjšino v Italiji vse bolj zaskrbljujoče. Kot znano zaenkrat iz Rima na Deželo še ni prišla predvidena dotacija, ki bi omogočila vsaj prvo porazdelitev sredstev slovenskim ustanovam in organizacijam, katerim preti popoln zastoj delovanja. Senatorka Tamara Blažinova je ponovno posegla pri zakladnem ministrstvu, kjer je prejela podatke o trenutnem stanju: v državnem proračunu je za leto 2012 vpisana dotacija iz zaščitnega zakona v višini 6.902.000 evrov, od teh je 2.808.000 evrov namenjenih manjšinskim organizacijam. Pod vprašajem pa je dodatna vsota dveh milijonov in pol evrov, ki je bila v proračun za leta 2011, 2012 in 2013 vključena z amandmajem. Ta vsota je bila okleščena z nadaljnjimi vladnimi dekreti in trenutno ni znano, koliko od tega je še ostalo.

Za senatorko predstavlja pravi absurd, da ob predvidenih finančnih sredstvih za triletno

2012/14, in sicer 2012: 6.902.062 (2.808.000 za člen 16); 2013: 8.416.577 (2.808.000); 2014: 5.932.654 (2.808.000), izhaja preostanek iz prejšnjih let v višini 6.060.884, ki bi ga lahko upnik in torej Dežela zahtevala in bi bil lahko ponovno vključen v proračun. Ob tem je še zanimiv podatek o nekorisčenih dotacijah za zaščitni zakon za 22.079.111,78 evra, ki jih ni možno več zahtevati, saj so bila črtana.

Zaradi navedenega se je senatorka obrnila na tržaškega prefekta ter na deželno odborico za finance Sandro Savino s prošnjo, da se nujno sprostijo vsoti iz proračuna, kar bi manjšini dalo nekaj prepotrebnega kisika. V zvezi s tem obstaja še danes med vlado in Deželo FJK, ki je prvi prejemnik prispevka, določena sicer nesprejemljiva nedorečenost, pravi Blažinova, ki poziva Deželo naj takoj zahteva od finančnega ministrstva nakazilo predvidenih sredstev.

Po drugi strani pa - in o tem je bilo govora s prefektom - bi morali vključiti na dnevni red

prve seje delovnega omizja, ki se bo odvijala v septembru (tako so senatorki znova zagotovili iz urada podtajnika Saveria Ruperta) vprašanje celotnega financiranja iz zaščitnega zakona, da ne bi prišlo do zastojev in nekorisčenja prispevkov. Predstavniki vlade naj zagotovijo redno izplačilo sredstev kot je to predvideno v 27. členu zaščitnega zakona, obenem pa - kot je bilo že večkrat poudarjeno - je treba nujno določiti način in točen termin, da bo celotna vsota dodeljena deželi, ki bo posledično na podlagi realnih potreb porazdelila sredstva.

Vsi sogovorniki so senatorki zagotovili takojšen poseg zato, da se nemudoma reši vsaj najbolj pereč problem, saj bi večtedenska dodatna zamuda lahko hudo prizadela največje manjšinske ustanove. Z vsemi temi vprašanji je senatorka preko tajnika Francesca Russa in deželne tajnice Debole Serracchianijeve seznanila tudi najvišje predstavnike Demokratske stranke, ki so zagotovili poseg pri predsedstvu vlade.

IZOBRAŽEVANJE - Štirje programi

Na Sloviku že zbirajo prijave

GORICA - Pri Slovenskem izobraževalnem konzorciju zbirajo v teh dneh prijave za vpis na štiri izobraževalne programe, ki jih bodo izvedli v letu 2012-2013. Poleg dveh programov, ki sta že stalnica ponudbe - to sta Multidisciplinarni program in program Ekstra - sta letos razpisana tudi dva nova programa v sklopu kadrovskega izobraževanja, ki je namenjeno odraslim, že zaposlenim ali aktivnim iskalcem zaposlitve. To sta programa Nastopanje v javnosti in Podjetništvo za neekonomiste. Gre za programa, ki zapolnjujeta potrebo po specifičnih strokovnih znanjih.

V družbi, kjer je medijska izpostavljenost že skoraj nekaj vsakdanjega, je sposobnost uspešnega nastopanja v javnosti vedno bolj pomembna. V času kontaktnih radijskih in televizijskih oddaj, resničnostnih šovov, blogov in spletnih forumov smo dejansko vsi postali »javne osebnosti«. Komur koli se lahko zgodi, da mora spregovoriti pred občinstvom, pristati na radijski intervju ali nastopiti pred kamero; vedno več ljudi se redno udeležuje sestankov, poslovnih srečanj, posvetov in drugih dogodkov. Zaradi vsega tega moramo danes pridobiti specifična znanja, ki nam jih šolski in študijski programi po navadi ne posredujejo ali vsaj ne v zadostni meri.

Prav tako je v današnji družbi postalo podjetništvo že del splošne kulture. Ne glede na to, kje smo zaposleni, katere naloge opravljamo in kaj smo študirali, mora danes večina ljudi poznati osnove podjetništva, saj le-te niso več vezane izključno na specifično okolje, ampak so postale eden splošnih temeljev dela v 21. stoletju. Nenazadnje je podjetniška pot za marsikoga rešitev pred brezposelnostjo; vse več mladih ljudi se za podjetništvo odloča ne iz navdušenja, ampak »po sili razmer« - zakaj ne bi zanje ta izbira postala priložnost za uspešno kariero?

Poleg teh dveh programov bosta v študijskem letu 2012-2013 stekla tudi vsakoletna programa za dijake oz. študente. Prvim je namenjen program Ekstra, ki ponuja sklop treh oz. šestih predavanj v Trstu ali v Gorici, univerzitetni študenti pa bodo lahko tudi letos sledili 60-urnemu programu, ki smiselno dopolnjuje njihovo univerzitetno izobrazbo.

Vse štiri Slov.I.K.-ove programe odlikujejo vsebinsko bogata in metodološko dovršena predavanja, ki tečajnikom omogočajo neposredno seznanjanje z novimi vsebinami, možnost interakcije v razredu, delo v skupini, opravljanje prakse v podjetjih in ustanovah ter udeležba na mednarodnih poletnih šolah v Sloveniji. Tečajnikom so na razpolago sodobno opremljeni prostori v Gorici in v Trstu. Izvajanje vseh štirih programov podpirajo podjetja in ustanove, ki so članice konzorcija; njihovi prispevki omogočajo tečajnikom dostopne šolnine in koriščenje štipendij.

Na vseh štirih programih je razpisanih 15 mest.

Vpisnine za posamezne programe znašajo 150 evrov, razen za program Ekstra, za katerega znaša vpisnina 30 evrov.

Prijave se zbirajo na e-naslovu info@slovik.org do 15. septembra 2012.

Vsa razpisna dokumentacija, opisi programov, roki, informacije o šolninah in štipendijah, prijavnice in drugo gradivo je na spletni strani www.slovik.org.

Mateja Clarici

Programe podpirajo člani konzorcija

PREBENEG - Obletnica Združenja prostovoljnih gasilcev Breg

Petintrideset let zvesti geslu: v službi ljudstva - na pomoč!

Na slovesnosti sta spregovorila tudi slovenski minister Aleš Hojs in podpredsednik FJK Luca Ciriani

Solidarnost, pomoč ljudem v stiski, zaščita naravnih dobrin so vrednote, na katere prisega danes velik del javnosti. A tudi vrednote so lahko le prazne besede, če jih ne podpremo z dejanji. Člani prostovoljnih gasilskih združenj so med tistimi, ki te vrednote udeležajo. V vodilo jim je gasilski pozdrav: v službi ljudstva - na pomoč!

Združenje prostovoljnih gasilcev Breg je včeraj proslavljalo petintrideset let delovanja. V jutranjih urah na terenu - z gozdno gasilsko vajo v Botaču, pri kateri je sodelovalo veliko prostovoljcev iz prijateljskih gasilskih društev in ekip civilne zaščite. Nato s svečanostjo v Prebenegu, gasilskimi igrami za najmlajše in pravo gasilsko veselico.

O tem, kako pomembno in koristno je delovanje prostovoljnih gasilskih društev, priča tudi dolg seznam gostov, ki so včeraj počastili brežanske gasilce. Prišel je slovenski obrambni minister Aleš Hojs (v Sloveniji spada področje civilne zaščite v njegov resor), vladni komisar in prefekt Alessandro Giachetti, podpredsednik Furlanije Julijske krajine in odgovoren za deželno civilno zaščito Luca Ciriani, podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc, predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, miljski župan Nerio Nesladek in njegov zgoniški kolega Mirko Sardoč, deželni svetnik Igor Gabrovec, člani dolinske občinske uprave in še kdo. Domača županja Fulvia Premolin je v svojem uvodnem posegu dejala, da je v vaseh čut za solidarnost in pomoč od nekdaj prisoten. V času velikega napredka, a tudi pomanjkanja finančnih sredstev, je sodelovanje med vsemi, ki jim je pri srcu skrb za teritorij, nujno potrebna; to skrb je treba nadgrajevati in težiti k odličnosti, pa čeprav je razpoložljivih sredstev in strokovno usposobljenih ljudi vedno premalo. Zahvalila se je prostovoljnim gasilcem za dolgoletno pomoč in jim zagotovila podporo občinske uprave.

Ciriani je spomnil na »mali veliki čudež«, ki ga v naši deželi predstavljajo prostovoljci civilne zaščite, na prosti čas, ki ga dajejo na razpolago družbi, na njihovo vsakodnevno konkretno izkazovanje solidarnosti. Slovenskemu ministru se je zahvalil za prisotnost, ki je dala breškemu prazniku mednarodni pomen, in izrazil željo, da bi se dobro sodelovanje s

Županja
Premolinova,
minister Hojs in
podpredsednik
Ciriani, spodaj
gasilske igre za
najmlajše

KROMA

prostovoljci iz Slovenije nadaljevalo, kajti ogenj in voda ne poznata meja.

Res je, da naravne nesreče ne poznajo meja, a prav tako jih ne poznata naše prijateljstvo in solidarnost, mu je pritrdil slovenski minister Hojs. V vzhodni Sloveniji je tradicija prostovoljnega gasilstva zelo zakoreninjena, v zahodni je tega manj, zato »smo še bolj hvaležni, da jo negujete tudi zamejci«. Gasilcem in civilni zaščiti se je zahvalil za pomoč, ki so jo v minulih tednih nudili pri gašenju požarov v Sloveniji, in izrazil prepričanje, da bodo znali dobro sodelovanje, »za katerega nosi zasluge direktor civilne zaščite Berlasso«, še nadgraditi.

Sledil je še pozdrav prefekta Giachettija, ki je med drugim dejal, da lahko tovrstni prazniki, na katerih je želja po skupnem reševanju problemov otipljiva, simbolizirajo tudi Evropsko unijo. Predsednik Združenja prostovoljnih gasilcev Breg Aljoša Mauri se je zahvalil šestdesetim članom za požrtvovalno delo in vsem sorodnim društvom za pomoč in sodelovanje, in prvi vrsti ekipam prostovoljcev, ki so v jutranjih urah sodelovale pri gasilski vaji. Na odru so se nato zvrstili njegovi predhodniki Stojan Prašelj, Igor

Petaros, Fausto Di Donato, Maurizio Sigoni, Davorin Bandi in Ivo Šik: vsakdo je prejel zahvalno listino, ki sta jo ob Mauriju podpisala še Ciriani in županja Premolin.

S tem je bilo konec uradnega dela, ki ga je dvojezično povezoval prostovoljni gasilec Goran Čuk. V Rapotčevem par-

ku v Prebenegu je nato močni burji navkljub potekala gasilska veselica, med katero so na svoj račun prišli tudi otroci, ki so se lahko preizkusili v gašenju ognja in drugih gasilskih »igrah«. Morda je bil med njimi tudi kak bodoči član Združenja prostovoljnih gasilcev Breg.

Poljanka Dolhar

TUDI PRI NAS

Danes dan judovske kulture

Tudi v Trstu bodo danes počastili evropski dan judovske kulture, ki je letos na lokalni ravni posvečen stoletnici mestne sinagoge. V muzeju judovske skupnosti Carlo in Vera Wagner (Ul. del Monte 5) bodo ob 11. uri odprli fotografsko razstavo na to temo, pokrovitelja sta Pokrajina in Občina Trst. Na sporedu bodo tudi vodeni ogledi sinagoge (ob 15., 16. 17. in 18. uri), judovskega pokopališča (ob 10., 11. in 12. uri v Ulici miru 4) in muzeja judovske skupnosti (od 16. ure do 19.30) ter sprehodi po judovskem Trstu (ob 10. in 16. uri z zbiranjem v sinagogi). Informacije na telefonski številki 040-6726736.

Ob tej priložnosti se bodo spomnili tudi Carla Morpurga, tajnika lokalne judovske skupnosti, ki je med nacistično okupacijo rešil in hranil bogato knjižnico judovske skupnosti, umrl pa je v nemškem koncentracijskem taborišču Auschwitz. Prvič bodo na ogled javnosti nekateri dragoceni dokumenti in pisna pričevanja o bogati in obenem tragični zgodovini tržaških Judov.

Festival v nekdanji psihiatrični bolnišnici

V gledališču Franco in Franca Basaglia v nekdanji psihiatrični bolnišnici pri Sv. Ivanu bo jutri glasbena prireditev v sklopu festivala Wunderkammer. Napoveduje se koncert baročne glasbe z naslovom Gli imprevisti del barocco, v katerem bodo nastopili gojenci Akademije antične glasbe iz Roviga ter nekateri operni pevci in glasbeniki, ki bodo izvajali skladbe Giacoma Carissimija, ki velja za neke vrste predhodnika Johanna Sebastiana Bacha. Začetek koncerta ob 21. uri.

SINDIKATI - Opozorilo

Železarna: na nitki visi usoda tisočih družin

Škedenjska železarna vsak dan buri duhove. Včeraj so se oglasile sindikalne organizacije in opozorile krajevne in rimske oblasti, naj bodo zelo pozorne na posledice morebitnega zaprtja industrijskega obrata. Kar tisoč družin bi ostalo brez osebnih dohodkov, saj bi ostalo brez dela nekaj več kot 500 uslužbencev železarne, posledično pa še 220 uslužbencev podjetja Sertubi - Jindall in kakih 300 zaposlenih v kooperantskih podjetjih. Mesto bi se dejansko znašlo pred pravo družbeno bombo.

Analiza sindikalnih organizacij je neizprosna. V tržaški pokrajini je že 12 tisoč brezposelnih. Industrija prispeva na Tržaškem le 10,3 odstotka bruto družbenega dohodka, kar je zgodovinski minus. Trst se je znašel na neslavnem 107., to je zadnjem, mestu italijanskih pokrajin po številu novih industrijskih obratov. Zato bi bilo zaprtje železarne in podjetja Sertubi za tržaški industrijski sektor pogubno.

Sindikalne organizacije skrbijo novice o skorajšnjem zaprtju železarne, predvsem ker naj bi se za to potegovale krajevne institucije. Zato zahtevajo, naj se vprašanje rešuje skupno z državnimi in krajevnimi oblastmi, podjetniki in sindikati. Zavedajo se, da bo težko dobiti industrijo, ki bi investiral milijone v železarno, da bi obrat začel poslovati tako, kot je treba, opozarjajo pa, da bi zaprtje predstavljalo ob družbenem tudi velik ekonomski strošek: kakih 30 milijonov evrov v treh letih, kolikor bi stali predvideni socialni blažilci. Treba bi bilo zato pripraviti načrt, ki naj bi upošteval tako delo kot zdravje, okolje in industrijo. V ta namen so zaprosili za srečanje s tržaškim prefektom, da bi mu orisali vse slabše stanje v obeh obratih in zahtevali čimprejšnji sklic ministrskega omizja, na katerem naj bi se resno lotili reševanja tega tržaškega industrijskega pola.

AKTUALNO - Anketa spletnega Primorskega dnevnika

Najmanj podpore uživa združitev tržaške in goriške pokrajine

V tem času se veliko govori in razpravlja o ukinitvi pokrajin oziroma o njihovem preustroju. Če bo obveljala usmeritev rimske vlade, bosta v Furlaniji-Julijski krajini ostali dve pokrajini: tržaška, ker je Trst glavno mesto dežele, ter videmska, ki presega 350 tisoč prebivalcev. Pordenonska pokrajina bi postala, kot je bila sicer nekoč, sestavni del videmske, Gorico pa bi si razdelila Trst in Videm. To je rimski scenarij, naša dežela pa ima primarne pristojnosti tudi na področju lokalnih uprav, zato naj bi zadnja in odločilna beseda o prihodnosti pokrajin pripadala deželni svetovi, o čemer bo novembra razsodilo ustavno sodišče. Vse je torej še popolnoma odprto, odločitve pa bodo v vsakem primeru padle po deželnih volitvah prihodnje pomlad.

Obiskovalcem naše spletne strani smo ponudili anketo, v kateri so imeli na voljo tri odgovore: za ali proti ukinitvi pokrajin ter možnost združitve Trsta z Gorico in Vidma s Pordenonom. Mnenja za ali proti ukinitvi pokrajin so si pravzaprav izenačena, najmanj podpore pa

uživa možnost združitve goriške in tržaške pokrajinske uprave.

Izidi ankete odražajo veliko zmedo in negotovost o tem vprašanju, ki resnici na ljubo zanima številčno omejeno krog ljudi. Pripadnike slovenske narodne skupnosti najbrž bolj kot pripadnike večinskega naroda, saj so s preustrojem pokrajin v igri tudi narodne pravice.

Za kakšen preustroj pokrajin v FJK se zavzimate?

Sem proti ukinitvi pokrajin

39% (90)

Združil bi Trst z Gorico in Videm s Pordenonom

23% (56)

Ukinil bi vse pokrajine

38% (90)

www.primorski.eu

DEVIN-NABREŽINA - Izjemen uspeh pobude društva Skuadra Uoo iz Nabrežine

Konji, konjeniki in kočije »zagospodarili« v Cerovljah

Veliko obiskovalcev - 35 konjenikov in 8 kočij - Danes tekmovanje za najboljšo slaščico

Cerovlje so ta konec tedna prestonica konjev, konjenikov in kočij. Pobuda konjeniškega društva Skuadra Uoo iz Nabrežine je tudi letos privabila v vas devinsko-nabrežinske občine veliko ljubiteljev konj, ki jim je sicer hladno vreme prizaneslo dež, tako so bili bodisi jezdenje konjenikov bodisi ture s kočijami prijetno suhe.

Obojih je bilo kar veliko: konjenikov 35, kočij osem. Prispeli so s Tržaškega, z Goriškega, iz Furlanije, Veneta in Slovenije. Tako kočijaži kot konjeniki so se (s konji in kočijami, seveda) preizkusili v vrsti spretnosti, ki jih je strokovna žirija ocenila in naposled izrekla svojo sodbo.

V tekmovanju kočij se je najbolje odrezal kočijaž Ottone Orzan iz Trevisa. Častni mesti sta šli v Salež: na drugo mesto se je uvrstil Gregor Colja, na tretje pa kočijažinja Eleonora Goruppi.

Med konjeniki pa se je najbolj izkazal Tomaž Puc iz Nove Gorice. Tudi drugo mesto je osvojil konjenik iz Slovenije, in sicer Radivoj Masten iz Vojščice. Čast zamejskih konjenikov je rešila amazonka iz bližnjih Vižovelj Mateja Pernarčič.

Ob tekmovanjih so včerajšnji ceroveljski konjski dan zaznamovali sprehodi s kočijami. Prireditelji so obiskovalcem ponudili tri proge. Prva, krajša, je popeljala kočije po vasi; druga se je razpela vse do vznožja Grmade; tretja, najdaljša, pa je med tričetrurnim izletom popeljala goste do Kolišča, od koder so se razgledali po zalivu. Na svoj račun so prišli tudi konjeniki. Zjutraj so se udeležili orientacijskega pohoda, popoldne pa so na konje skočili obiskovalci, predvsem mladi in najmlajši z uvažanjem v jahanje.

Po tolikšnem športno-rekreacijskem udeleževanju se je obiskovalcem prav privilegio okrepčilo, za kar so poskrbeli domači »specialisti« iz kmečkega turizma Hermada. Tudi večer je potekal v ... konjskem vzdušju, saj je za plesno zabavo poskrbel skupina Carpool iz Nashville s svojo country glasbo.

Danes se bo praznik konj v Cerovljah nadaljeval. Zjutraj (ob 9. uri) bo lov na zaklad za konjenike, popoldne bodo na sporedu konjske igre, nato ljudske igre, spet pa bodo možne vožnje s kočijami. Ob 18. uri bo napočila točka, ki je lani požela izjemen uspeh: tekmovanje za najboljšo slaščico, zvečer pa bo za zabavo poskrbel dj Will«.

Konji in kočijaži so se pomerili v spretnosti vodenja kočij

KROMA

SODSTVO - V Trstu je bil javni tožilec

Umrl je Nicola Pace

Nastavil je in razvil boj proti tihotapcem ljudi, vodil je preiskavo o unabomberju

V rodnem Filianu pri Potenzi je po dolgi bolezni v 68. letu starosti umrl Nicola Maria Pace, častni javni tožilec kassacijskega sodišča, pred tem pa javni tožilec v Trstu in v Brescii.

Z njim odhaja eden od najboljših italijanskih preiskovalcev. V drugi polovici devetdesetih let preteklega stoletja je v Trstu sestavil preiskovalno ekipo za boj proti tihotapcem ljudi, ki je nastavila - z uporabo prisluhov in s tesnim sodelovanjem s sodnimi organi iz Slovenije in drugih bližnjih držav - metodo za preprečevanje nezakonitega priseljevanja ljudi, ki so se je nato poslužili širom po Evropi. V tem okviru je bil povabljen na številne mednarodne konference o boju proti organiziranemu kriminalu. Zaznamovala ga je velika humanost, na tiskovnih konferencah ob uspešnih akcijah proti nezakonitemu priseljevanju ljudi je ponavljal, da je treba razlikovati med ljudmi, ki se odločijo za dolgo pot iz potrebe po življenju, od ljudi, ki nesramno izkoriščajo reveže. Zanj priseljevanje iz potrebe po preživetju ne more in ne sme biti zločin, je ponavljal ob številnih priložnostih.

V Trstu je vodil tudi preiskavo proti unabomberju, ki pa je ostala nedorečena. Iz Trsta je bil premeščen v Brescia, kjer je zaključil svojo službeno pot. Med drugim je bil tudi član komisije proti ekomafijam pri ministrstvu za okolje, napisal pa je tudi številne eseje o boju proti organiziranemu kriminalu.

Kdor ga je v Trstu poznal, ga bo gotovo ohranil v hvalnem spominu.

Nicola Maria Pace

KROMA

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 19.00, 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«.

ARISTON - 15.30, 18.15, 21.00 »C'era una volta in Anatolia«.

CINECITY - 10.45, 12.00, 14.15, 15.30, 17.30, 18.45, 21.00, 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; 13.15, 18.20 »The Amazing Spiderman«; 11.10, 13.25, 15.30, 19.40 »Lol - Pazza del mio migliore amico«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 21.10, 22.15 »The expandables 2 - I mercenari 2«; 21.45 »Biancaneve e il cacciatore«; 10.50, 11.20, 13.25, 15.35, 16.15, 17.35, 17.50, 20.00, 22.10 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; 10.45, 12.55, 15.05, 17.15, 19.25, 21.40 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«.

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.30 »Lol - Pazza del mio miglior amico«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Monsieur Lazhar«.

GIOTTO MULTISALA 2 - Rodgers&Hammerstein Musical Festival v angleškem jeziku: 16.30, 20.30 »The sound of music«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La Faida«.

KOPER - PLANETTUŠ - 10.40, 15.00 »Ledena doba 4 - 3D (sinhro.)«; 11.30, 16.00 »Ledena doba 4 (sinhro.)«; 10.50, 12.50, 15.10, 17.00, 17.20 »Madagascar 3 - 3D (sinhro.)«; 11.40, 13.50, 16.05, 18.15 »Madagascar 3 (sinhro.)«; 20.25 »Popolni spomin«; 13.40, 18.10 »Larina izbira«; 20.20 »Plačanci 2«; 13.00, 19.30, 21.40 »Odpleši svoje sanje 4 - 3D«; 21.00 »Bournova zapuščina«; 13.30, 16.10, 18.40, 21.10 »Stari je nor«; 12.00, 18.50 »Madagascar 3«; 19.10, 21.20 »Paranorman 3D«; 16.50 »Kuharski mojster«.

LJUŠKI VRT - 21.15 »Quasi amici«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 10.45, 17.30, 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 2: 11.00, 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3D«; Dvorana 3: 11.00, 15.45, 16.40, 18.30, 20.25, 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; Dvorana 4: 11.00, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I mercenari 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 18.05, 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ri-

Gibanje 5 zvezd proti združitvi AcegasAps-Hera

Nismo še združeni je naslov konference, ki jo skupno prirejata Gibanji 5 zvezd iz Trsta in Padove na tržaški Pomorski postaji. Govor bo o nameravani združitvi podjetja AcegasAps s podjetjem Hera iz Emilije-Romagne, kateremu Gibanje 5 zvezd odločno nasprotuje. Na srečanju, ki ga bosta vodila tržaška občinska svetnika Paolo Menis in Stefano Patuanelli, bodo tudi zbirali podpise pod peticojo proti združitvi podjetja AcegasAps s Hero. Začetek konference ob 17.30.

Natečaj za dirigente

Na konservatoriju Tartini se bodo jutri začelo izločilno tekmovanje za sodelovanje na mednarodnem natečaju za dirigente Emmarich Kalman. Gre za drugo izvedbo natečaja, katerega namen je »iztaktniti« mlade in nadarjene dirigente, ki se bodo predstavili z dirigiranjem operet in musicalov. Trst je sedež enega od izločilnih tekmovanj, polfinalno in finalno tekmovanje pa bo v Budimpešti, saj je prav tamkajšnja operna hiša pobudnica natečaja. Tržaški žiriji bo predsedoval Romolo Gessi, žirijo pa bosta sestavljala še Antonino Fogliani in Giovanni Pacor.

Glasbeni aperitiv v Devinu

V Devinu bo danes na sporedu prvi od štirih septembrskih glasbenih aperitivov. V avditoriju Zavoda združenega sveta Jadranskega morja bo nastopil duo, ki ga sestavljata pianist Dimitri Candoni in trobentar Andrea Bonaldo. Izvajal bo skladbe Barata, Hubeauja, Bartoka, Friedmana in Takemitsuja. Začetek ob 11. uri.

Miss Trsta na valobranu

Na valobranu pred Starim pristaniščem bo danes ob 21. uri polfinalno tekmovanje za miss Trsta. Finale bo 15. septembra v kavarni Caffè degli specchi.

Vlomili v pekarno: odnesli 3 tisoč evrov

Ko je lastnik pekarnice v Ul. Orlandini v petek zjutraj zarana prispel v trgovino, ga je v uradu čakalo preseenečenje. Več predalov omar in mize je bilo odprtih. Takoj je poklical policijo, policisti so ugotovili, da so neznanzi ponoči vlomili v pekarno potem ko so razbili šipo za prezračevanje nad vrati stranskega vhoda. Lastnik pekarnice je izračunal, da so tatovi odnesli kakih 3 tisoč evrov, ob tem pa še prenosni računalnik.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 2. septembra 2012

ŠTEFAN

Sonce vzide ob 6.28 in zatone ob 19.41 - Dolžina dneva 13.13 - Luna vzide ob 20.08 in zatone ob 8.29

Jutri, PONEDELJEK, 3. septembra 2012

DORA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj C, zračni tlak 1011,9 mb ustaljen, vlaga 65-odstotna, veter 29 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 25,2 stopinje C. **OKLICI:** Youmao Zhou in Lingling Hu, Adriano Benes in Fulvia Ciolli, Matteo Pribaz in Veronica Manosperti, Giorgio Uva in Suzi Milos, Lorenzo Fabris in Silvia Nider, Nicolò Pascuzzi in Alessandra Marini, Matteo Corrado in Roberta Paolantonio, Lorenzo Metullio in Elisabetta Natalizia, Roberto Gregoris in Elisabetta Franco, Michele Romeo in Tiziana Longo, Giampaolo Giordani in Karin Musina, Diego Pecchiari in Valnea Chert, Licio Bossi in Donata Ursini, Michele Tofful in Raffaella D'Amore.

Lekarne

Nedelja, 2. septembra 2012
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor

San Piero 2, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Goldoni 8 - 040 634144, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor San Piero 2, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040.

Od ponedeljka, 3., do sobote, 8. septembra 2012

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Campo San Giacomo 1 - 040 639749, P.le Valmaura 11 - 040 812308, Opčine - P.le Monte Re 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Campo San Giacomo 1, P.le Valmaura 11, Ul. Ginnastica 39/A, Opčine - P.le Monte Re 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943.

torno«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«; Dvorana 3: 17.30, 20.15, 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa 3d (dig.)«; Dvorana 4: 16.30, 18.10, 19.50, 21.40 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »Monsieur Lazhar«.

Osmice

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z družino vabita na pozno poletno osmico na Katinari pri Nadliškovih. Tel. 335-6067594.

DRUŽINA KOMAR ima v Logu osmico. Poleg vina nudi domač prašičji prigrizek in oljčno olje. Vabljeni!

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briški 18.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICA je odprta v Šempolaju v oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. 040-327104.

OSMICO je odprl Stanko Milič v Zgoniku. Tel. 040-229164.

OSMICO je v Mavhinhaj 58/A odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. 040-2907049.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Tel. 040-229270. Vabljeni!

SKD GRAD
vabi na tradicionalni vaški praznik
»POD KOSTANJII«
dan, 2. septembra
Zabaval vas bo ansambel
SOUVENIR
Toplo vabljeni!

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM opremljeno stanovanje v Bazovici, 45 kv.m., kuhinja z balkonom, spalnica, kopalnica, hodnik in shramba. Tel. št.: 338-1182211.

PRODAM stanovanje 75 kv.m. v odličnem stanju v Ul. dei Papaveri na Opčinah, dnevna soba, kuhinja, 2 spalni sobi, kopalnica, balkon, parkirni prostor za en avtomobil in shramba. Za informacije lahko pokličete v večernih urah na tel. 349-6058494.

40-LETNA GOSPA išče delo kot varuška otrok. Tel. 342-0664365.

DAJEM V NAJEM hišo z vrtom na Konovelu. Vhodna veža, dnevna soba s kuhinjskim kotom, dve sobi, kopalnica, velika klet in garaža. Prosta od decembra. Telefonirati na 040-2171371.

DAJEM V NAJEM stanovanje blizu Kulturnega doma, kuhinja, spalnica, garderoba, shramba, kopalnica, centralna kurjava, 6. nadstropje z dvigalom. Cena: 500,00 evrov mesečno. Tel. 339-5840600.

GOSPA Z IZKUŠNJAMI nudi pomoč ostarelim, tudi 24 ur dnevno. Tel. 320-0265573.

IŠČEM KNJIGE za tretji letnik elektronske smeri J. Stefan. Tel. 334-8229841.

IŠČEM veje domače trte - glere, po možnosti originalne stare trte. Tel. 040-418528 v večernih urah.

NA TRŽIŠKEM PRODAM 5 kvintalov grozdja kabernet. Tel.339-7965001.

PODARIM tri male simpatične mucke, 2 tigrasta samčka in 1 črnobeli. Tel. št. 337-1017758.

PRODAJAM slive. Tel. 377-1331152.

PRODAM KNJIGE za jezikovno - C - smer na Liceju F. Prešeren, tel. 346-7159152.

PRODAM KNJIGE za vse razrede liceja F. Prešeren. Tel. 040-214894 v večernih urah.

PRODAM železna vrata, 2 x 0,80 (200,00 evrov), posodo za grozdje 10 kvintalov (100,00 evrov) in hladilnik detroit s tremi predali (750,00 evrov). Tel. 040-814212.

PRODAM hidravlično stiskalnico (prešo) za grozdje, premer 60 cm. Tel. 349-8638740.

PRODAM kraško skrinjo iz oreha, okrašena z rožami. Tel. 339-7396098.

PRODAM naravni kis iz grozdja refošk, star 5 let. Cena: 2 evra na liter. Tel. 040-576116.

PRODAM naslednje knjige za znanstveni in klasični licej: Intersezioni, English Grammar in Use (3rd Edition) in Od piramid do kaosa. Zainteresirani naj kličejo v večernih urah na 348-4661852.

PRODAM pet novih aluminijastih polkn (škure), temno-sive barve, velikost 90x120 cm. Tel. 040-220216.

Poslovni oglasi

GROZDJE merlot in cabernet sauvignon, odlične kakovosti, prodam. Možna dostava.

Tel. št.33-91-99-7101

DAJEM V NAJEM opremljeno svetlo toplo stanovanje v ulici F. Severo - 4. nadstropje: 2 sobi, kuhinja, ..., balkon, dvigalo.

Tel.00386-31-622149

V BOLJUNCU dajemo v najem delno opremljeno stanovanje, ca. 50kv.m

Tel.040-213680, 340-2872996

SKD J. Rapotec - Prebeneg in **VZPI-ANPI** sekcija Dolina, Mačkolje, Prebeneg

vabita
dan, 2. septembra,
ob 17. uri na

PROSLAVO OB
40. OBLETNICI POSTAVITVE
SPOMENIKA NOB
V PREBENEGU

Ob 16.45 zbirališče pri lipi v
Prebenegu
in povorka do spomenika.

Sodelujejo mešani pevski zbori iz Brega, Pihalni orkester Breg, vaški otroci, slavnostni govornik Martin Lisjak

PRODAM učbenike za srednjo šolo I. Gruđen v Nabrežini in S. Kosovel na Proseku. Tel. 040-200622.

STANOVANJE veliko 85 kv. m., delno opremljeno, dajemo v najem v Križu. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-220729.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OPČINE IN NIŽJA SREDNJA ŠOLA S. KOSOVELA sporočata, da bo prva seja zbora učnega osebja Večstopenjske šole Opčine v ponedeljek, 3. septembra, ob 10.00 v konferenčni dvorani Zadrugne Kraške Banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio, 7.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da bo 1. plenarna seja učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra, ob 11.00 na sedežu šole Gregorčič v Dolini.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da bo prva seja zbora učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra, ob 10.00 v konferenčni dvorani Zadrugne Kraške Banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 7.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL sporoča, da bo 1. plenarna seja učnega osebja v ponedeljek, 3. septembra, ob 11.00 na sedežu pri Sv. Ivanu.

ZBOR UČNEGA OSEBJA večstopenjske šole v Nabrežini se bo odvijal v prostorih ravnateljstva v Nabrežini (v stavbi je tudi OŠ V. Ščeka) v ponedeljek, 3. septembra, ob 11. uri.

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda obvešča, da se fotografsko-biološka delavnica »Poglej ptička! s poudarkom na plazilcih«, namenjena otrokom od 2. razreda dalje prične v ponedeljek, 3. septembra, ob 8.30 do 16.00. Udeleženci naj se zberejo v veži Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa, ul. Weiss, 15 ob 8.15, da uredijo formalnosti. Otroci naj imajo s seboj digitalni fotoaparatus, zvezek, peresnico (barvice in svinčnik) in malico. Če se niste še prijavili, se nam lahko prvi dan vseeno pridružite. Pričakujemo vas! Info: 320-2717508 (Tanja) ali zscirilm-tod@gmail.com

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO OPČINE sporoča, da bo prvi dan pouka v vseh osnovnih šolah in otroških vrtcih v ponedeljek, 10. septembra, ob 8.00 do 12.00.

NA SLOVENSКИH VIŠJИH ŠOLAH v Trstu se bo pouk začel v ponedeljek, 10. septembra.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da se bo pouk na nižji srednji šoli, na osnovnih šolah in v vrtcih začel v ponedeljek, 10. septembra, ob 8.00 do 12.00; navedenega dne ne bo kosila. Nadaljnje informacije bodo starši dobili prvi dan pouka.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da bo prvi dan pouka v vseh osnovnih šolah in otroških vrtcih v ponedeljek, 10. septembra, ob 8.00 do 12.00. Na srednji šoli S. Kosovela bo prvi dan pouka 10. septembra; na Opčinah ob 8.00 do 12.35, na Proseku ob 7.55 do 12.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL sporoča, da se pouk za vse stopnje šol začel v ponedeljek, 10. septembra, ob 8.00 do 12.30 brez kosila. Nadaljnje informacije bodo starši dobili prvi dan pouka. **OBČINA REPENTABOR IN OBČINA ZGONIK** obveščata, da se bosta storitvi šolske menze za otroške vrte in osnovne šole ter šolskega prevoza za otroške vrte, osnovne in srednje šole pričeli v torek, 11. septembra.

47. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2012

Park Finžgarjevega doma – Opčine
Dunajska cesta 35

Danes, 2. septembra
Ob 10. uri: dr. Branko Klun
NEMIR SPRAŠEVANJA.
TEMELJNA DUHOVNOST IN RELIGIJA

Ob 16. uri: prof. dr. Žiga Turk
PRETEKLOST NAVIDEZNE RESNIČNOSTI. KON-STRUKCIJE SLOVENSКИH RESNIČNOSTI

Ob 9. uri bo na prireditvenem prostoru sveta maša.

Pred popoldanskim predavanjem ob 15.45 predstavitev Peterlinovega zbornika in podelitev prve Peterlinove nagrade Milanu Gregoriču in SPD Mačkolje.

Čestitke

Danes praznuje naš dragi FILIP 3. rojstni dan. Vse najboljše in da bi bil vedno tako nasmejan, vesel in priden mu priskrbo želiva nona Nadja in nono Aldo.

Izleti

OPZ F. BARAGA vabi na skupno družinsko romanje na Barbano, danes, 2. septembra, popoldne, ki ga bo vodil upokojeni koprski škof msgr. Metod Pirihi. Vabljeni cele družine. Javite se čim prej na tel. št. 347-9322123.

MLADINSKI ODSEK SPDT vabi svoje člane, da se udeležijo spominskega pohoda Bazoviških junakov, ki ga prireja ŠZ Sloga v sodelovanju s SPDT in SK Devin. Zberemo se v nedeljo, 9. septembra, ob 9.30 pri Kalu v Bazovici. Vabljeni!

OMPZ »Friderik Baraga« organizira v soboto, 15. septembra, romarski izlet na Trsat, Reko, Opatijo, Lovran. Za vpis in vse ostale informacije pokličite čim prej na tel. št. 347-9322123.

Prireditve

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega in VZPI-ANPI Dolina - Mačkolje - Prebeneg vabita na proslavo ob 40. obletnici postavitve spomenika padlim v NOB v Prebenegu, ki bo danes, 2. septembra. Zbirališče ob 16.45 pri lipi v Prebenegu.

KD KRAŠKI DOM IN ZADRUGA NAŠ KRAS vabita v torek, 4. septembra, ob 20. uri, v Kraško hišo v Repnu, na predvečer 27. Mednarodnega literarnega festivala Vilenica. Gosta večera bosta Maja Haderlap in Miroslav Košuta, pogovor bo vodil Marko Kravos.

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Opčine) vabi v četrtek, 6. septembra, ob 20.30 na koncert otrok in mladih Glasbene kambrce (vodi Aleksandra Pertot - SKD Barkovlje). Vabljeni v velikem številu!

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Opčine) vabi v četrtek, 6. septembra, ob 17.30 na otroško predstavo »Heidi« (izvaja Slovenski oder, režija Lučka Peterlin). Vabljeni vsi!

GALERIJA DRUŽINA, Krekov trg 1 v Ljubljani vabi v četrtek, 6. septembra, ob 16.30 na odprtje razstave, ki jo je pripravila Branka Sulčič o Eneju Silviju Piccolomiju, papežu Piju II. Razstavo bo odprl nadškof metropolit dr. Anton Stres, predstavil jo bo zgodovinar dr. France M. Dolinar.

KD RDEČA ZVEZDA vabi v sklopu spremnih prireditev Koncerta za mir 2012 v četrtek, 6. septembra, ob 20.00 v društvene prostore na večer z italijanskim solidarnostnim konzorcijem ICS in zadrugo Cooperativa agricola »Insieme«.

KONCERT ZA MIR 2012 V ZGONIKU v petek, 7. septembra, na prireditvenem prostoru v Zgoniku, ob 18.30 dviganje zastave miru, ob 19. ure dalje koncert. Nastopile bodo skupine Elabanda, I 60 Ruggenti, Coroneo S.A., Int. Rnr in The Clients ter predstavniki nekaterih občin pokroviteljic: Eleor & Andrej (Občina Trst), Quinta (Občina Komen), plesna skupina

vabita

Zadruga
Naš Kras

v torek, 4. septembra, ob 20. uri v Kraško hišo v Repnu na

predvečer 27. Mednarodnega literarnega festivala Vilenica

Gosta večera bosta **Maja Haderlap** in **Miroslav Košuta**, pogovor po vodil **Marko Kravos**

Društvo Finžgarjev dom - Opčine
vabi na **Peterlinov festival**

v Finžgarjev dom, v četrtek, 6. septembra

Pokroviteljstvo: Slovenska prosveta in ZCPZ

16.15 delavnica za otroke IZDELAJMO SI LUTKO!

(lutkarji Devinskega vrta ustvarjalnosti)

17.30 otroška predstava Heidi (Slovenski oder, r. Lučka Peterlin)

18.30 gledališka delavnica za višješolsko mladino (MOSP in SKK), delavnica za pritrkovalce (ZCPZ)

19.30 aperitiv s pogovorom "Društva: vzajemna pomoč, koordinacija in načrtovanje skupnih projektov" (SP, ZCPZ)

20.30 nastop otrok in mladih Glasbene kambrce

(vodi Aleksandra Pertot - SKD Barkovlje)

Festival se nadaljuje še vsak četrtek v mesecu septembru

SEPTEMBRSKI VAŠKI PRAZNIK IN RAZSTAVA-SEJEM TIPIČNIH PRIDELKOV KRASA

Gročana, 7., 8. in 9. septembra 2012

Praznik prireja SKD Krasno polje Gročana, Pesek, Draga v okviru pobude »Dnevi kmetijstva, ribištva in gozdarstva« v sodelovanju s Pripravljalnim odborom in Občino Dolina.

Ob podpori
Autonomne dežele Furlanije Julijske krajine,
Zadrugne kraške banke
in družbe SIOT-TAL

TAL
TAL - Trst, Italija

ZKB | **1908**

COMITATO PROMOTORE REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA
PRIPRAVLJALNI ODBOR

GIORNATE DELL'AGRICOLTURA, PESCA E FORESTAZIONE
DNEVI KMETIJSTVA, RIBIŠTVA IN GOZDARSTVA

Srebrna (Občina Divača) in Domači zvoki (Občina Devin-Nabrežina). Vstop prost. Koncert prirejajo: Občina Zgonik s podporo in pokroviteljstvom Pokrajine Trst, v sodelovanju s Kd Rdeča zvezda in Ašk Kras ter Omizjem za mir FJ-K. Pokrovitelji: Občina Repentabor, Milje, Dolina, Devin - Nabrežina, Trst, Sovodnje ob Soči in Doberdob, Sežana, Komen, Miren-Kostanjevica, Hrpelje Kozina, Izola, Buje in Novigrad, Veliko Gradišče in Kolin.

DRUŠTVO ZVEZDA vabi v soboto, 8. in v nedeljo, 9. septembra, v prostore ljudskega doma G. Canciani v Podlonjerju na tradicionalni praznik grozdja. V soboto ples s skupino No Dancing, v nedeljo nagrajevanje najlepših »špronon« in ples z Duom Melody.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

H6: Žavlj (Milje)

ESSO: Drevored Campi Elisi, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945, a

Q8: Nabrežina 129

FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS,

Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4

TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14, Selslan - avtocestni priključek km 27

ENI: Ul. A. Valerio 1 (univerza)

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL:Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL:Ul. Brigata Casale

TOTALERG: UL Flavia 59

V sodelovanju s FIGISC Trst.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini od septembra do decembra z urstvenimi učitelji v popoldanskih urah in z možnostjo najema opreme. Prvi tečaj se začne 15. septembra. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, tel.: 040-2908105 ali 348-1334086 (Erika). **DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI** prireja do 14. oktobra, v treh velikih sobanah centra Škerk (Trnovca št. 15) razstavo »Prva svetovna vojna pri nas«. Na ogled bodo uniforme, vojaški materiali, granate ter preko 300 povečanih reprodukcij fotografij iz vojnega obdobja na območju današnje devinsko-nabrežinske občine. Urniki: ob petkih, sobotah in nedeljah 10.30-13.00 in 16.00-19.30. Voden obisk v slovenščini ob nedeljah ob 11. uri.

Loterija 1. septembra 2012

Bari	41	80	39	60	40
Cagliari	12	57	90	61	82
Firence	16	64	47	51	42
Genova	55	10	44	21	56
Milan	60	10	33	63	32
Neapelj	60	69	65	61	29
Palermo	45	20	42	33	76
Rim	10	16	24	14	85
Turin	25	5	16	27	55
Benetke	41	64	60	67	4
Nazionale	57	31	26	85	67

Super Enalotto št. 105

6	20	31	33	63	74	jolly75
Nagradni sklad						2.301.575,52 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						2.754.586,54 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
7 dobitnikov s 5 točkami						49.319,48 €
926 dobitnikov s 4 točkami						404,07 €
38.217 dobitnikov s 3 točkami						18,82 €

Superstar

	57
Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
3 dobitniki s 4 točkami	40.407,00 €
147 dobitnikov s 3 točkami	1.882,00 €
2.764 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
16.952 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
37.522 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Obvestila

DRUŠTVO SKUADRA UOO prireja 2. veliki konjeniški praznik Konji na Krasu, ki bo v Cerovljah št. 1/o (pri kmečkem turizmu) danes, 2. septembra, s konjeniškiimi igrami, tekmo kočij, country glasbo in plesom ter kavbojsko gostinsko ponudbo. Obiskovalci se bodo pomerili v ljudskih igrah, se vozili s kočijami in tekmovali s svojimi slaščicami, otroci bodo lahko zahajali prave konje. Parkirišča v Vižovljah pri športnem igrišču in v Cerovljah ob vhodu v vas. Vabljeni vsi!

KRU.T obvešča, da bo društveni sedež s 3. septembrom deloval z običajnim urnikom, in sicer: od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od ponedeljka do četrтка tudi od 15.00 do 18.00. Tel. 040 360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD GRAD vabi na tradicionalni vaški praznik »Pod kostanji« danes, 2. septembra, pri Banih.

KMEČKA ZVEZA obvešča, da bo v sodelovanju z Zadružno kraško banko, njena svetovalna služba opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozolja: ponedeljek 3. septembra, od 14.00 do 15.00 v kleti Roberta Ote v Boljuncu; torek 4. septembra, od 14.00 do 15.30 na kmetiji Franca Fabca, Mavhinja 48/a; četrtek 6. septembra, od 14.00 do 16.00 pri Radotu Miliču, Sazelež 68; četrtek 6. septembra, od 16.30 do 17.30 na kmetiji Paola Ferfogle, Medja Vas 6; torek 11. septembra, od 15.00 do 16.30 pri Marti Žigon, Zgoni 35; četrtek 13. septembra, od 15.00 do 16.30 pri Renuz Tavčarju, Repen 42.

NK KRAS REPEN obvešča, da bo prvi trening ter informativno srečanje za mlajše Cicibane (letniki 2005, 2006, 2007) ter Cicibane (letniki 2002, 2003, 2004) v ponedeljek, 3. septembra, ob 16.30 na nogometnem igrišču in Repnu. Vabljeni tudi novi mladi nogometaši! Info: tajništvo 040-2171044, Šrečko 328-0350533, Giacomo 334-6649732.

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežini bo zaprta zaradi dopusta od ponedeljka, 3. septembra, do vključno četrтка, 6. septembra.

PRI MEPZ IGO GRUDEN iz Nabrežine začnejo z vajami v ponedeljek, 3. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih. Tedenske vaje bodo potekale ob ponedeljkih in četrtrkih. Vabljeni tudi novi pevci in pevke.

SKD IGO GRUDEN prireja »Otroške in mladinske baletno-plesne delavnice v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini, od 3. do 8. septembra. Namenjene so otrokom letnikov 2001-07 in jih bodo vodile Živa Cvar - klasični balet in baletna gimnastika, Maša Robič - plesna improvizacija in modern jazz, Marjetka Kosovac - karakterni plesi, baletni stretching. Urnik: od 8. do 14. ure. Prijave in informacije na tel. 329-4615361, baletna.igogruden@yahoo.it.

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca sporoča, da se bo vadba Pilatesa začela v torek, 4. septembra, ob 18. uri za stare in nove tečajnice; od 19. ure dalje pa za že izkušene telovadke. Telovadba bo potekala v društvenih prostorih gledališča France Prešeren.

SKD VIGRED vabi v torek, 4. septembra, ob 20.30 na pokrit prostor pod vrtcem v Šempolaju na ogled vesele igre »Zbeži od žene« izvedbi dramske skupine Pd Štandrež.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca sporoča, da se bo telovadba za razgibavanje in za zdravo hrbtenico začela v torek, 4. septembra, od 9. do 10. ure v društvenih prostorih gledališča France Prešeren. Vabljene nove telovadke.

AŠD SOKOL vabi starše odbojkaric, letniki 1999, 2000, 2001, na predsezonski informativni sestanek, v sredo, 5. septembra, ob 19.00, v nabrežinski občinski telovadnici. Info:348-8850427 Lajris, 335-5313253 Cirila).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi člane in slovenske filateliste na prvo mesečno srečanje v novi sezoni. Srečanje bo v sredo, 5. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

UVODNO PREDAVANJE za brezplačne delavnice »Molitve in življenja« bo v sredo, 5. septembra, ob 19. uri v župnišču v Sežani, Trg 28. avgusta 4. Podrobnejše informacije na tel. št. 040-421880 ali 340-3864889. Vljudno vabljeni!

VADBA JOGE - SKD F. Prešeren organizira dve brezplačni vadbi za stare tečajnike in nove interesente v sredo, 5. in sredo, 12. septembra, od 18.30 do 20.00 v društveni dvorani v prvem nadstropju gledališča F. Prešeren. Vse informacije o tečaju in vpisnini bodo objavljene na prvem srečanju.

MINI TEČAJ ZA PRITRKOVALCE; vabljeni vsi, ki bi radi osvojili osnove v starodavni slovenski veščini igranja na cerkvene zvonove. Tečaj bo potekal vsak četrtek v mesecu septembru (začetek 6. septembra) ob 18.30 v Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah. V okviru Peterlinovega festivala ga prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov.

MLADI, bi se radi preizkusili v nastopanju, v gledališkem ustvarjanju, bi se radi navadili biti pod reflektorji? Vabljeni v četrtek, 6. in 20. septembra (višješolska mladina) ter 27. septembra (srednješolska mladina) ob 18.30 na »Gledališko delavnico« (vodijo Helena Pertot, Maruška Guštin in Patrizia Jurinčič iz društev MOSP in SKK). V Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah, v okviru Peterlinovega festivala.

OTROCI, POZORI! V četrtek, 6. septembra, ste ob 16.15 vabljeni na brezplačno delavnico »Izdelajmo si lutko«! Delavnica je namenjena osnovnošolskim otrokom, vodijo jo Nina Pahor in Nada Tavcar ter lutkarji Devinskega vrta ustvarjalnosti); ob 17.30 vabljeni na otroško predstavo »Heidi« (izvaja Slovenski oder, režija Lučka Peterlin). V Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah, v okviru Peterlinovega festivala.

SLOVENSKA PROSVETA, Zveza cerkvenih pevskih zborov in Finžgarjev dom vabijo vse kulturne in prosvetne delavce, animatorje, pevovodje ter ljubitelje slovenske kulture na aperitiv s pogovorom na temo »Vzajemna pomoč, koordinacija in načrtovanje skupnih projektov«. V četrtek, 6. septembra, ob 19.30 v okviru Peterlinovega festivala. Sledil bo, ob 20.30, koncert otrok in mladih Glasbene kambrce (vodi Aleksandra Pertot - SKD Barkovlje. V Finžgarjevem domu, Dunajska 35, na Opčinah. (pobudnika Slovenska prosveta, ZCPZ).

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli v zalogi dne 31. julija 2012. Rok za predstavitve prijave zapade v ponedeljek, 10. septembra. V prijavi mora biti vino razvrščeno po kakovosti in sicer, črna in bela vina, vina s kontroliranim poreklom (DOC), vina z geografskim poreklom (IGP), in glede na leto proizvodnje. Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijav do petka, 7. septembra.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga toplo vabi na Septembrski vaški praznik in razstavo-sejem tipičnih pridelkov Krasa od petka 7. do nedelje 9. septembra, v Gročani. Ples in zabava s skupinami Ni panike, Navihani lisjaki in Mladi kraški muzikanti, dobro založeni kioski in stojnice z razstavo-sejmom tipičnih pridelkov Krasa in Brega. V soboto ob 19. uri otvoritev sejma, uradni pozdravi in pokušnja tipičnih izdelkov. V nedeljo ob 18.00 nastop Godbe veteranov iz Ljubljane.

ZNAŠ ŽE IGRAT NA KITARO? Mladinski krožek Dolina prireja orkester za kitare. Informativni sestanka bosta v petek, 7. septembra, ob 20. uri in v soboto, 8. septembra, ob 18. uri v mladinskem krožku v Dolini. Info: 328-5761251.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA tudi letos organizirajo BOP - bazoviški orientacijski pohod, s katerim že nekaj let obeležujemo spomin na štiri bazoviške junake. Potekal bo v soboto, 8. septembra, popoldne. Prija-

ve zbiramo na bazoviški gmajni od 15.30 do 16.15. Prvi štart je predviden ob 16.00. Prijavite se lahko tudi preko spleta na bop.rmv@gmail.com. Ekipe so lahko mešane, štejejo naj od 2 do 7 članov. Ob 21.00 bo sledil taborniški ogenj. Vabljeni člani, prijatelji in simpatizerji! Več informacij na spletni strani www.tabornikirmv.it ali na 339-4120280(Andrej).

DRUŠTVO JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU POPETRE obvešča, da se pričenjajo tečaji joge: OŠ Hrpelje ob ponedeljkih, Območna obrtno podjetniška zbornica Sežana 1. stopnja ob ponedeljkih; 2. in 3. stopnja ob četrtrkih, Dom krajanov Ajdovščina 1. in nadaljevalna stopnja ob sredah, Dom starejših občanov Ilirska Bistrica ob torkih. S seboj prinesite udobno oblečilo in podlogo za ležanje (armafleks). Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi ga Dario Černac, tel. 0036-31 266617.

KAPELICA KRALJICE MIRU NA KATINARI: Tradicionalna sv. maša na odprtem bo letos v nedeljo, 9. septembra, ob 9.30. Vabljeni!

KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA, Donizettijeva 3 v Trstu, obvešča, da bo do 9. septembra odprta s sledečim urnikom: ponedeljek, torek in četrtek 8.30-13.00; sreda 8.30-16.00; petek 8.30-13.30. Za izjemne primere lahko pokličete na tel. št. 040-662407.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se bo sezona začela v ponedeljek, 10. septembra. Urniki treningov: 1. skupina (4-6let) - pon. in pet.16.30-17.30 v prostorih Sklada M. Čuk na Opčinah; 2. skupina (7-11 let) - pon.16.30-18.00, sre. 18.00-19.00 in pet.17.18.30 OŠ F. Bevk na Opčinah; 3. skupina (12-15 let) - pon. in pet. 18.00-19.30 in sre. 19.00-20.00 OŠ F. Bevk na Opčinah; 4. skupina (nad 15 let) - pon. in pet. 19.30-21.30 in sre. 20.00-21.00 OŠ F. Bevk na Opčinah. Za info in vpis: 349-7597763 ali info@cheerdancemillemium.com

NARAVNI OBRAZNI LIFTING IN TAO/VAJE za pomlajevanje predstavitev tečaja pri Skladu M. Čuk, Proseška ul. 131, bo v ponedeljek 10. septembra, ob 18.30. Dodatne info: Maša 340-9116828, masha.pregarc@gmail.com

ZSKD obvešča, da bodo do 14. septembra uradi odprti od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

KADROVSKO IZOBRAŽEVANJE - Slov.I.K. zbira prijave za vpis na programa Nastopanje v javnosti in Podjetništvo za neekonomiste. Razpis in prijavnico dobite na spletni strani: www.slovik.org. Rok za prijavo: 15. september. Prijave in informacije: info@slovik.org.

ZA DIJAKE - Slov.I.K. zbira prijave za vpis na program Ekstra. Program, ki je namenjen dijakom višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji, ponuja sklop treh oz. šestih predavanj in delavnic z različnih področij. Razpis in prijavnico dobite na spletni strani: www.slovik.org. Rok za prijavo: 15. september. Prijave in informacije: info@slovik.org.

ZA ŠTUDENTE - Slov.I.K. zbira prijave za vpis na Multidisciplinarni program. Program, ki je namenjen univerzitetnim študentom, ponuja sklop petnajstih predavanj in delavnic z različnih področij. Razpis in prijavnico dobite na spletni strani: www.slovik.org. Rok za prijavo: 15. september. Prijave in informacije: info@slovik.org.

KRU.T obvešča članstvo, da na sedežu redno deluje posvetovalna fiziatrična ambulanta, obvezna predhodna prijava. V njenem sklopu deluje fizioterapija, ki predvideva tudi individualno obravnavo. Prijave in informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - BOR ATLETIKA - Š.Z. BOR vabijo srednješolce in višješolce na treninge atletike ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16.30 do 18.00 na stadionu na Koloniji. Vpisi in informacije: urad stadiona 1. Maja, tel. št. 040-51377 od 15. do 18. ure; sportnasolatrst.bor@gmail.com.

PILATES- SKD IGO GRUDEN obvešča, da se vadba prične v torek, 18. septembra. Urnik bo sledeči: ob torkih od 18.00 do 19.00 ter od 19.00 do 20.00, za začetnike od 17.30 do 19.00; ob četrtrkih od 18.00 do 19.00. Za info, vpis in potrditev tel.: 349-6483822 (Mileva).

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da v petek, 21. septembra, zapade rok za vložitev prošnji za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marcheset-

ti v Sesljanu za šolsko leto 2012/2013. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Urad za šport in prosti čas, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini, v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel.040-2017370).

PETERLINOV FESTIVAL (v Finžgarjevem domu na Opčinah, Dunajska 35) ponuja vsak četrtek v septembru delavnice za otroke (ob 16.15), predstavo za otroke (ob 17.30), delavnice za mlade (ob 18.30), aperitiv s pogovorom za kulturne in prosvetne delavce na razne teme (19.30), večerno predstavo za publiko vseh starosti in okusov (20.30). Sodelujejo Finžgarjev dom, Slovenska prosveta in njena včlanjena društva, Mladika, Radijski oder, Zveza cerkvenih pevskih zborov.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - Š.Z. BOR vabita otroke od 1. do 6. leta na urice športne vzgoje ob sobotah zjutraj od 29. septembra dalje. Vpisi in informacije: urad stadiona 1. Maja; tel. 040-51377 od 15. do 18. ure; sportnasolatrst.bor@gmail.com.

KRU.T obvešča, da v torek, 2. oktobra, začenja skupinska vadba, ki bo potekala ob torkih in četrtrkih. Potrditve, prijave in informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T - v sredo, 3. oktobra, začenja jensenski cikel skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjani in v Građu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TI JE VŠEČ PLES? SKD Lipa organizira v Bazovici začetni A1 in nadaljevalni A2 plesni tečaj latinsko/ameriškega plesa »Salsa« (za vse starosti). Tečaje bosta vodila spretna vaditelja in plesalca Vesna in Branko in se bodo odvijali ob sredah, začetni A1 ob 20.30 in nadaljevalni A2 ob 21.30, v telovadnici ŠC Zarja (veliko parkirišče). Prijave na št. 346-0192763 - od torka do petka, od 15.30 do 18.30! Vpišite se čim prej, da si zagotovite mesto! Pridite, ne bo vam žal! Tečaji začnejo v sredo, 3. oktobra.

† Tiho je odšla in se pridružila ljubljeni hčerki Barbari

Ana Križmančič

Žalostno vest sporočajo

Mitja, Mara, Leo z družinami ter ostalo sorodstvo

Od nje se bomo poslovili v torek, 4. septembra, ob 13. ure v cerkvi v Bazovici, sledila bo sv. maša ob 14.00. Pogreb z žaro bo v sredo, 12. septembra, ob 15.30 na pokopališču v Škednju.

Bazovica, Montreal,
2. septembra 2012

Zapustil nas je naš dragi

Vittorino Caldi (Rino)

Žalostno vest sporočajo

žena Maria, hčerki Sonia in Renata, zeta, vnuki, brat ter ostalo sorodstvo

Pokojnik bo ležal v torek, 4. septembra, od 9.30 do 11.40 ure v mrtvašnici v ulici Costalunga.

Pogreb z žaro bo v sredo, 12. septembra, ob 11. uri pred pokopališčem v Nabrežini.

Nomesto cvetja darujte v dobrodelfne namene.

Nabrežina, 2. septembra 2012
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina
Župan Vladimir Kukanja, odborniki in svetniki devinsko-nabrežinske občine izražajo svojcem
Vittorina Caldija,
dolgoletnega občinskega upravitelja in bivšega župana v obdobju 1991-1993,
občuteno sožalje.

ZAHVALA

Hvala vsem, ki ste nam bili ob strani, ko nas je zapustila naša draga

Gisella Fabris vd. Verginella

Še posebej se zahvaljujemo cerkvenemu pevkemu zboru, župniku, Magdi in Iztoku.

Svojci

Prosek, 2. septembra 2012

ZAHVALA

Jolanda Dobrinja (Balgava)

Zahvaljujema se vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili njen spomin.

Posebna zahvala gospodu župniku Jakominu.

Majda in Lara

Lonjer, 2. septembra 2012

ZAHVALA

Lea Kobeja vd. Krmec

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in na kakršenkoli način počastili njen spomin.

Svojci

ZAHVALA

Luigia Leban vd. Pelosa

Zahvaljujemo se vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

Posebna zahvala Mariji za prizadevnost.

Svojci

ZAHVALA

Mara Leghissa vd. Pertot

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli počastili njen spomin in nam bili ob strani v tem težkem trenutku.

Svojci

ZAHVALA

Patrizia Mauri por. Dimai

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam bili ob strani v teh žalostnih trenutkih in ki ste na kakršenkoli način počastili njen spomin.

Družina

Pogrebno podjetje Alabarda

2.9.2000

2.9.2012

Branko Guštin

Za vedno v naših srcih

Svojci

Repen, 2. septembra 2012

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA

na Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Nabrežini
in v Trstu
na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

ŠTEVERJAN - Občina ureja spodnji del šolske stavbe

Obnova šole v zaključni fazi, selitev po božičnih praznikih

Odobrili predhodni projekt za obnovo zgornjega dela stavbe, ki so jo opremili s fotovoltaično napravo

Šolsko poslopje v Števerjanu

BUMBACA

Dela so v zaključni fazi, do selitve pa bo verjetno prišlo po božičnih praznikih. Občina Števerjan nadaljuje z urejanjem spodnjega dela stavbe osnovne šole Alojz Gradnik, kjer se bo - tako kot v ostalih slovenskih osnovnih šolah na Goriškem - čez en teden začel pouk. Učenci bodo prve mesece preživali v zgornjih prostorih, ki so jih uporabljali tudi v prejšnjih letih, od januarja dalje pa jim bo verjetno že na voljo spodnji del šolskega poslopja, ki bo še bolj udoben in funkcionalen.

Obnova spodnjega dela poslopja se je začela že pred nekaj leti, potekala pa je v več sklopih. Najprej je občinska uprava stavbo utrdila in jo prilagodila protipotresnim predpisom, nato pa je poskrbelo za obnovo napeljave in poda. Večji obnovitveni poseg, ki se je zaključil lani, zdaj le še dopolnjujejo z manjšimi deli, ki jih je omogočil prispevek, ki ga je občina Števerjan lani zagotovila goriška pokrajina v okviru projekta Mikrohabitat. »Dela so v bistvu pri koncu, čakata nas le še zamenjava oken in prepleskane zidov. Menim, da bo v nekaj mesecih vse urejeno, zato se bomo verjetno v spodnje prostore selili po božičnih praznikih,« je povedala števerjanska županja Franca Padovan in pristavila, da bodo v obnovljenem delu šole otroci imeli na voljo prostornejšo učilnico, večjo risalnico, obnovljena stranišča in internet. »Pred kratkim smo sprejeli tudi preliminarni načrt za obnovo zgornjega dela stavbe osnovne šole, ki predvideva ureditev notranjih prostorov. Za to nam je dežela FJK zagotovila dvajsetletni prispevek v višini 20.000 evrov letno,« je pojasnila županja.

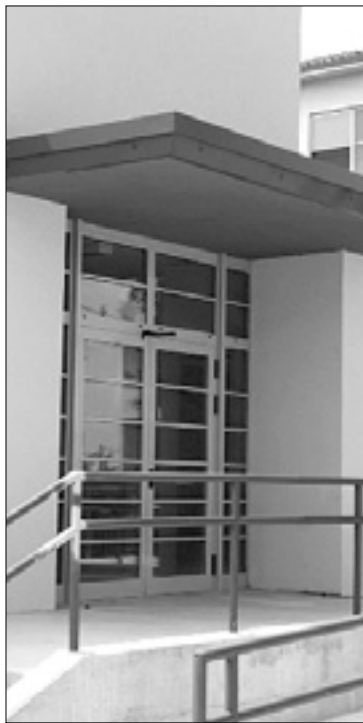
Občina, je dodala Padovanova, je med poletjem opremila osnovno šolo Gradnik s sončno elektrarno. Nameščena sta pravzaprav bila dva ločena sistema z močjo 19,9 kW: prva naprava bo služila za potrebe šole, ki bo energetska samozadostna, druga pa za javno razsvetljavo. »Ob šoli smo s fotovoltaičnimi paneli opremili tudi županstvo, tretjo napravo pa bo dobil vrtec. Računamo, da bodo jeseni naprave že začele delovati,« je povedala županja in izpostavila, da želi s tem občina prihraniti na računih za električno energijo. (Ale)

GORICA - Novo šolsko leto

Otroci se v jasli vračajo že jutri

Novo šolsko leto je pred vrati. Med slovenskimi vzgojnimi ustanovami v Gorici bodo prve začele delovati jasli v Ulici Rocca, v katere se bodo malčki vrnili že jutri. V tednu, ki se začne jutri, bodo edine slovenske jasli v goriški občini delovale le do 13. ure (poskrbljeno bo tudi za kosilo), za najmlajše otroke, ki bodo letos prvič obiskovali ustanovo, pa je predvideno obdobje uvajanja s krajšim urnikom.

Za upravljanje slovenskih jaslí v severni mestni četrti, ki jih je goriška občina odprla lani, skrbi konzorcij Il Mosaico, v katero spada socialno podjetje La Cisile. V lanskem šolskem letu je vzgojno ustanovo obiskovalo 25 malčkov, med katerimi sta bila tudi otrok iz sovođenjske občine in otrok iz Števerjana, saj to omogoča dogovor, ki so ga svojčas sklenile goriška, sovođenjska in števerjanska občina. Za otroke bodo tudi v novem šolskem letu skrbele štiri vzgojiteljice: pogoj za njihovo zaposlitev je bilo obvladovanje slovenskega jezika.

Vhod slovenskih jaslí v Gorici

SOVODNJE-GORICA - Zasedal upravni svet družbe Aeroporto Duca D'Aosta

Letališče čaka na razvojni plan

Za predsednika je bil soglasno imenovan Ariano Medeot - Ob Pipistrelu in družbi Famà naj bi se za selitev na Roje zanimala tudi druge družbe

Propadajoča letališka poslopja

GRADIŠČE Pobegnil iz hišnega pripora

V okviru širše nadzorne akcije, ki so jo izvajali v noči s petka na včerajšnji dan, so karabinjerji iz Gradišča aretirali 28-letnega Romuna, ki je pobegnil iz hišnega pripora. Moški se je z osmimi sodržavljanji peljal s kombijem Ford Transit, ki ga je patrolja karabinjerjev ustavila pred komercialnim centrom la Fortezza v Gradišču. Med pregledom dokumentov je bil 28-letni G.R. zelo živčen, zato so ga karabinjerji pospremili na poveljstvo, kjer so ugotovili, da bi moral biti v hišnem priporu v Genovi. Njegov beg so tamkajšnje sile javnega reda prijavile v petek okrog 20. ure. Zaradi tatvin v stanovanjih mu je pretila zaporna kazen, zato se je skušal vrniti v domovino.

Predsednik konzorcija za razvoj goriške industrijske cone in pokrajinske zveze Confartigianato, Ariano Medeot, je nov predsednik upravnega sveta družbe Aeroporto Amedeo Duca D'Aosta, ki je bila pred devetimi leti ustanovljena za razvoj, načrtovanje, upravljanje in vzdrževanje območja letališča na Rojah. Medeota je upravni svet družbe, ki se je prvič sestel pred nekaj dnevi, imenoval soglasno.

Ob izvolitvi predsednika je bila na dnevnem redu seje razprava o doseganju delovanju družbe ter o korakih, ki jih namerava novo vodstvo narediti za oživitve območja letališča. Člani upravnega sveta so sklenili, da bodo v čim krajšem času pripravili triletni načrt delovanja za razvoj ob-

močja, v kratkem pa bodo potrkali tudi na vrata ustanove ENAC. »Prejšnji upravni svet je ustanovi za civilno letalstvo že predstavil projekt, ki predvideva razvoj servisne cone vzdolž Ulice Bratov Rusjan in možnost vselitve novih podjetij, a tudi ohranitev rekreativnih dejavnosti na letališču. Zadeva je nato ostala na mrtvi točki, zato bomo čim prej stopili v stik z ustanovo ENAC in preverili, kako naprej,« je povedal Erik Peteani, sovođenjski odbornik in prvi predstavnik občine Sovodnje v upravnem svetu družbe Aeroporto Amedeo Duca D'Aosta. Občina Sovodnje je namreč do danes razpolagala s 2,4-odstotnim deležem družbe za upravljanje letališča, po novem pa naj bi dobila 22-odstotni delež.

Dežela FJK, ki je bila ob ustanovitvi glavni delničar, je namreč sklenila, da bo svoje delnice odstopila ostalim delničarjem. Med temi je tudi občina Gorica, ki naj bi po novem razpolagala s 52 odstotki. Upravni svet družbe je razpravljati tudi o podjetjih, ki so do zdaj izrazila interes za selitev svoje dejavnosti na Roje. Ob ajdovskem Pipistrelu si za odprtje obrata na območju letališča prizadeva družba Famà, ki izdeluje helikopterje, interes pa so izrazila tudi nekatera druga podjetja. Upravni svet se bo ponovno sestel čez dva tedna, oktobra pa bo sklicana izredna skupščina. Zaradi izgube, ki si jo je družba nabrala v letih, bodo namreč morali znižati njen osnovni kapital za eno tretjino. (Ale)

TRŽIČ - Protest Severne lige proti uresničitvi džamije

Pred supermarketom strankin vrh, množičnega shoda ni bilo

Več avtomobilov se je ustavilo in iz njih je voznik zakrčal ligašem, naj nadaljujejo svoj boj, toda nihče ni izstopil iz avta in se jim pridružil na protestnem shodu, ki ga je Severna liga organizirala včeraj pred nekdanjim supermarketom Hardi v Tržiču, ker krajevna islamska skupnost (ta šteje tri tisoč članov) razmišlja, da bi v njem uredila svoje središče. Kljub temu, da je bilo udeležencev bolj malo, so ligaši ostali na kraju celo dopoldne; pred supermarket ob križišču med ulicama San Giusto in I Maggio so namestili tudi svoje transparente, ki pa so jih morali odstraniti tudi na zahtevo lastnika nepremičnine. »Ne moremo brez pravil,« je bilo geslo protesta, ki so ga natisnili tudi na bele majice. Med protestniki so bili deželni tajnik stranke Matteo Pisente in deželni svetnik Federico Razzini, dalje poslanec Massimiliano Fedriga, pokrajinski tajnik Walter Sepuca in načelnica svetniške skupine Cambiamo Monfalcone v občinskem svetu, Anna Maria Cisint. Z njimi se je nekaj minut zadržal tudi župnik bližnje župnije svetega Nikolaja, Gilberto Dudine, ki se je sicer ustavil le naključno, a jim je zaželel dobro delo.

S protestniki se je zadržal tudi župnik

BUMBACA

Danes 27. Soška regata

Pri čolnarni v Solkanu bo danes ob 10. uri startala 27. Soška regata, ki se bo zaključila poldrugo uro kasneje v Pevmi; zaradi skoraj sočasnega svetovnega prvenstva je cilj prestavljen iz Podgore v Pevmo. Družabnost in nagajevanje bosta potekala v Soškem parku pri Pevmi. Organizatorji pozivajo udeležence, naj bodo na startu točni in naj skušajo čimprej priveslati do cilja, zato da ne bodo ovirali tekmovalcev, ki bodo iz Solkana startali ob 12. uri.

Zasegli za 20.000 evrov torbic

Karabinjerji iz Gradeža so v okviru kontrolne akcije, ki se je začela včeraj zjutraj, prijavili štiri državljane Bangladeša in tri državljane Senegala, ki so prodajali torbice in druge artikle ponarejenih znamk. Pri akciji je sodelovalo 15 karabinjerjev. Do popoldneva so karabinjerji že zasegli za okrog 20.000 evrov torbic.

Socialni demokrati v Solkanu

Vsakoletno srečanje Socialnih demokratov (SD) bo potekalo na solkanskem kotalkališču danes ob 17. uri. Prisotni bodo Zvonimir Kristančič, predsednik novogoriških SD, Igor Lukšič, predsednik SD, in Borut Pahor, kandidat za predsednika države; nastopil bo Pihalni orkester Salonit Anhovo, ob 20. uri sledita druženje z Mladim Forumom in koncert Pera Lovšina. (km)

Praznik grozdja v Krminu

Krminski Praznik grozdja bo danes dosegel vrhunec. Že od dopoldneva bodo potekale tržnica, razstave in druge pobude, ob 15. uri pa bo parada vozov in folklornih skupin. Nagrajevanju sledijo koncerti.

Prost ogled muzejskih zbirk

Vstop v Pinakoteko Pokrajinskih muzejev v palači Attems Petzenstein v Gorici bo danes prost (10.00-17.00), ravno tako muzejske zbirke v grajskem naselju v Gorici.

Karabinjerji s ptičjimi kletkami

BUMBACA

GABRJE - Karabinjerji zalotili krivolovca

Oba brata-ptičarja ovadili zaradi krutega ravnanja s pticami

Kruto ravnanje z živalmi je kazni-vo dejanje, zaradi katerega so goriški karabinjerji prijaviili ptičarja, ki so ju sredi včerajšnje noči ustavili na državni cesti št. 55 pri Gabrjah. Moška sta v avtomobilu prevažala kletke s pticami, ki sta jih uporabljala za privabljanje drugih ptic, zanje pa nista imela ustreznih dovoljenj. Po ocenah karabinjerjev sta lovca z živalmi tudi kruto ravnala, saj so bile ptice v slabem zdravstvenem stanju.

Lovca so karabinjerji zalotili večeraj okrog 4.30 med nadzorno akcijo, ki je bila namenjena preprečevanju krivolova in drugih kaznivih dejanj, ki so povezana z lovom ptic. Med vožnjo po

državni cesti št. 55 v bližini Gabrij je pozornost karabinjerjev pritegnilo vozilo, ki je s poljske poti pripeljalo na državno cesto. Patruja je ustavila avtomobil, v katerem sta sedela dva moška, 58-letni G.V. iz Gradišča in njegov 54-letni brat G.V. (začetnici njunih imen sta enaki), ki živi v Zagraju. Karabinjerji so po pregledu dokumentov pogledali v prtljažnik, v katerem sta bila kovček in nahrbtnik. Ko so ju odprli, so našli presenečenje: v njih sta brata skrivala tri kletke, v katerih je bilo ravno toliko ptic, ki sta se jih lovca posluževala za privabljanje drugih ptic. Živali so bile videti slabotne, ob tem pa niso bile označene z obročkom, ki je

obvezen za njihovo identifikacijo. V prtljažniku je bilo tudi veliko mrež in drugih pripomočkov, ki služijo za lov ptic. Brata sta karabinjerjem sama priznala, da za posedovanje živali nista imeli ustreznih dovoljenj.

Patruja je ptičarja pospremila na poveljstvo, kjer so karabinjerji v sodelovanju z gozdno stražo ugotovili, da je 58-letni brat že imel težave s pravico zaradi slabega ravnanja z živalmi. Pripomočke za lov so karabinjerji zasegli, brata pa prijaviili sodnim oblastem. Ptice so prepeljali v pokrajinski center za zdravljenje in preučevanje divjih živali v kraju Terranova v občini Škocjan. (Ale)

DOŽIVETJA ZA SLADOKUSCE - Po vzpetinah na Idrijskem

Poti prenosna ranjencev

Ob koncu avgusta 1944 so brigade prenesle iz Franje in Pavle v Belo krajino 104 težke ranjence, ki jih je angleško letalstvo prepeljalo v Južno Italijo. Osemsto je bilo nosačev, dve brigadi sta levo in desno varovali kolono 300 kilometrov daleč. Za ohranjanje spomina je letos 29-tič potekal pohod na častitljivi razdalji 32 kilometrov z vzponi in sestopi od Želina do Vojskega.

Na pohod sem šel petič, z Bernardom iz Gabrij pa sva se tretjič zgodaj zjutraj peljala najprej po Soški dolini, nato pri Modreju zavila v dolino Idrijce. Ob sobotah je prometa malo, kar omogoča razgledovanje po okolici. V koritu Idrijce je dokaj utesnjeno, a planincem in pohodnikom pogled kar sili v poraščena pobočja, koder smo kdaj že hodili ali nas vleče na gornje grebene: iščemo ali si predstavljamo prehode, prečnice in »direttissime«. Desno je prvo izhodišče za na Šentviško goro, sledi Stopnik, ki sva ga z Rudijem prečkala pred desetimi leti na trasi od izvira Vipave do izvira Soče, in končno Želin.

Desetina vozil je že parkiranih ob soškem bregu; ljudje z nahrbtniki se pomenujejo, pozdravimo se in tedaj pripele avtobus iz Idrije. Sestopijo okoličani, Ljubljanci, Logatci, nekaj Gorenjcev. Kolona krene v breg skozi svežino gozda. Kmalu smo nad meglami, ki se dvigajo z dna globeli in napovedujejo sončno vreme. Bojazen pred letošnjo vročino je odveč, kajti izkaže se, da na 1.000 metri višine pihlja med drevjem prijeten vetrič.

Prvi odmor je na Jagrščah; naselje je postavljeno na strmini. Vaščani nas pričakajo s čajem in radovednostjo, saj se tolikšna množica nabere le enkrat na leto. Nadaljujemo mimo spomenika partizanski bolnišnici in njenim mrtvim ter po valovitosti terenu spet skozi gozd na strmi-

no, sredi katere si oddahnemo. Dovolj dolgo, da ugotovimo, kako skrbno so bližnji holmi pokošeni, nova trava pa že raste v veselje sicer redkega goveda. Z ranjenci na ramenih in s skrbjo zaradi povsem možnih vpadov nemških lovskih enot je nosačem moralo biti povsem drugače pri srcu.

Prihod na Idrijske Krnice je pred in po izdatni malici z joto in kruhom »ocvirkovcem« (kam pa pridemo, če bomo jedli zgolj iz konzerv?!). Obarvan s pravo idilo visoke planote. Uspešne kmetije, čreda goveda, mehanizacija na dvoriščih, zelenjavne njive in trava kot na angleškem podeželju; krog in krog mešan gozd. Po malici sledi vzpon po odprtem zemljišču, ki že načenja jutranjo navdušenost; sonce pritisne v hrbet in začne se potenje. V olajšanje nam pritegnejo pozornost Kojca, Porezen, Črna prst, veriga Bohinjskih gora, Julijci in levo vrhovi v Italiji. Spust do Oblakovega vrha je posebno doživetje: naenkrat stopi kolona iz gozda na planoto in se znajde na razmejitvi med Kanomljo in globeljo, ki se zaključijo v Dolenji Trebuši. Organizator je poskrbel za vodo. Brez nje bi se mnogo težje dvigali na Vojskarsko planoto in do cilja, ki je kilometre daleč. Teren je poraščen s starim gozdom, više gor se drevje redči do pašnikov in travnikov. Nekaj kmetij z ovčami, kozami in govedom dokazuje, kar je logično: v globelih sonca ni dovolj, na planoti pa omogoča obdelovanje majhnih zaplat vsaj na prisojnih legah.

Grobišče na Vojšči je nekaj posebnega, prave Žale, ki sporočajo spokojnost, osamo in večnost. V Ogalcah gremo mimo kraja, kjer sem nekoč bivakiral, nato mimo vstopa v globel do Tiskarne Slovenije in že smo na Vojskem. No, tako enostavno spet ni. Zadnji kilometri potekajo po asfaltu, kar pa je na koncu poplačano z bojnimi prapori, koračnicami, druženjem

Prihod na Vojsko

s pohodniki iz drugih smeri (Čaven, Črni vrh) in zadostnimi količinami pijače. Dehidriranje zahteva izdatno uteho.

Zaradi kronike dodajmo, da je kulturni program izvajal Gojimir Lešnjak - Gojc v sodelovanju s pevko Ireno; pozdravila sta predsednik društva za negovanje spomina na bolnišnici Franja in Pavla Jelko Kašca in predsednik stranke Socialnih demokratov Igor Lukšič. Povezovala je radijska napovedovalka Ingrid Kašca. Nastopila je tudi krajevna gledališka

skupina Planika. Izjemno je bilo srečanje s skupino mladih iz Reggio Emilie, ki preučujejo evropsko odpornost med drugo svetovno vojno in so letos na obisku v Sloveniji. Tistega dne so bili v bolnišnici Franji in nato, ne vedoč za praznik na Vojskem - saj so bili le namenjeni v Tiskarno Slovenija - so doživeli stvarnost ohranjanja spomina na upor z množico, zastavami, simboli, govori, rokovanji in petjem. Doživeli so neposredno izkušnjo na terenu.

A.R.

NOVA GORICA

V Gorici o financiranju observatorija

Univerza v Novi Gorici je letos prevzela organizacijo sestanka odbora za finance mednarodne znanstvene kolaboracije Pierre Auger, ki bo jutri in v torek potekal v prostorih, ki jih novogoriška univerza najema v Križni ulici v sosednji Gorici. Sestanka se bo udeležilo preko dvajset predstavnikov agencij za financiranje znanosti iz Argentine, Brazilije, Francije, Nemčije, Italije, Poljske, Portugalske, Slovenije, Španije in Združenih držav Amerike ter vodstva mednarodne kolaboracije, ki bo predstavilo stanje Observatorija, njegovo sedanjo raziskovalno dejavnost in razvoj bodočih raziskav na področju astrofizike osnovnih delcev. Iz Slovenije se bo sestanka udeležil tudi direktor Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Franci Demšar.

Mednarodna kolaboracija Pierre Auger preučuje lastnosti kozmičnih žarkov ekstremnih energij - delcev, ki potujejo po vesolju z deset milijonkrat višjimi energijami od delcev, pospešenih v trkalniku LHC v Cernu. Ob vpadu na Zemljo zaradi trkov v atmosferi povzročijo razsežne kaskade nabitih sekundarnih delcev. Slovenska raziskovalna skupina pod vodstvom Danila Zavrtanika, rektorja Univerze v Novi Gorici, sodeluje v mednarodni kolaboraciji Pierre Auger že od leta 1995, ko je prišlo do idejne zasnove projekta.

Kozmični žarki ekstremnih energij, katerih izvori, identiteta in lastnosti so še vedno neznani, so izredno redki. V »dežju« kozmičnih delcev, ki neprestano zadevajo Zemljo, v povprečju na zemeljsko površje pade le nekaj delcev z ekstremnimi energijami na kvadratni kilometer na stoletje, zato se Observatorij Pierre Auger, ki se nahaja v Argentini, razteza na kar preko 3.000 kvadratnih kilometrov površine in je s tem največji detektor za kozmične žarke na svetu. (km)

GORICA - Po poletnem premoru

Center Lojze Bratuž že odprl svoja vrata, na vrsti Kulturni dom

Po poletnem premoru se ponovno odpirajo vrata teatrov in kulturnih domov. Včerajšnje odprtje fotografske razstave je uvedlo v novo sezono Kulturnega centra Lojze Bratuž, začetek rednega delovanja v goriškem Kulturnem domu pa bo v torek, 4. septembra, ob otvoritveni slovesnosti vsakoletnega seminarja slovenskih šolnikov v Italiji. Naslednji dogodek bo v petek, 7. septembra, ko bodo v veži Kulturnega doma odprli dokumentarno fotografsko razstavo ob 35-letnici pobratenja Renč in Štaranca; s to pobudo se Kulturni dom v sodelovanju z borčevsko zvezo VZPI-ANPI in krovnio organizacijo SKGZ vključuje v obeleževanje 69. obletnice Goriške fronte. V petek zvečer in v soboto dopoldne bodo v mali dvorani Kulturnega doma konference na temo ideologij in religij. V drugi polovici septembra se bo začel gledališki festival Castello di Gorizia, v programu pa je še predavanje o »Čedajskih piramidah« in nemi film o Drakuli z glasbo v živo. Zadnja predstava iz letošnjega abonmaja Komigo bo 31. oktobra. Dogodek bo presenečenje, zagotavljajo v Kulturnem domu.

Otroci in mladina v prvih vrstah človekoljubne baklade

BUMBACA

VRH - Krvodajalci za hospic v Avianu

Pohod dobrih ljudi z lučkami

Praznovanje 35-letnice delovanja krvodajalcev iz Sovodenj, ki imajo v svojih vrstah tudi številne člane iz Gorice, Štandreža in Števerjana, se je začelo v petek s človekoljubnim pohodom z lučkami po Vrhu. Pred centrom Danica se je zbralo preko šestdeset ljudi, članov krvodajalske sekcije in prijateljev, ki so se jim pridružili tudi nekateri domačini, zlasti mlajši. Vse je pozdravil predsednik sovedenjskih krvodajalcev Štefan Tomsič, nagovoril pa jih je še Luciano Bon, član odbora združenja, ki upravlja hospic Via di Natale v Avianu; ta deluje ob tamkajšnjem centru za rakasta obolenja CRO ter zagotavlja oskrbo terminalnim bolnikom in nudi streho tudi njihovim svojcem. Sovodenjski krvodajalci že preko deset let z vsakoletnimi bakladami zbirajo prostovoljne prispevke za hospic. Za dolgoletno pomoč so bili letos deležni posebnega priznanja, ki jim ga je združenje iz Aviana podelilo na svojem občnem zboru v Pordenonu. V petek so na Vrhu zbrali za hospic preko tisoč evrov, ki bodo šli za vzdrževanje centra. V imenu občinske uprave je bila prisotna odbornica Vesna Primožič. Slovesnost ob 35-letnici krvodajalcev je potekala sinoči v centru Danica; o njenem poteku bomo poročali v torek.

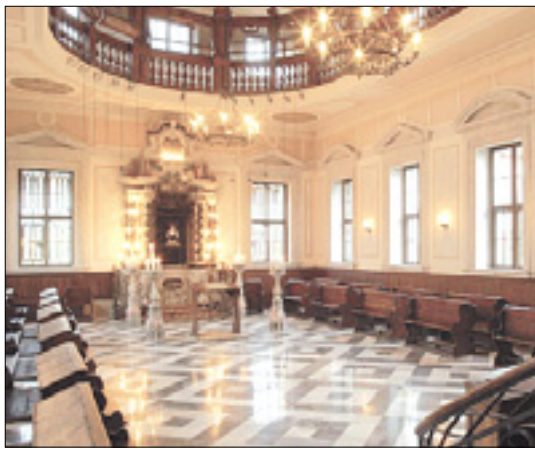
GORICA-BOCEN - Judovski trgovci povezali Južno Tirolsko s Posočjem

Odkritja vzdolž svilene poti

V depojih goriških Pokrajinskih muzejev našli svileno blago iz bocenske sinagoge, za katero se je po zaprtju izgubila vsaka sled

Na gradu Roncolo-Runkelstein na Južnem Tirolskem, ki se slikovito dviga nad reko Talvero, je še do konca novembra na ogled razstava »Simon in Sarah«, ki je posvečena življenju judovske skupnosti v Bocnu od srednjega veka do konca 18. stoletja. Tema se na prvi pogled ne zdi nič kaj vznemirljiva, a v resnici ni tako. Dovolj zgovorno je že dejstvo, da so se zgodovinarji dokopali do oprijemljivejših podatkov o bocenski sinagogi šele z raziskavami, ki so potekale za pripravo razstave. Obstoj judovskega templja je izpričan od leta 1496 do leta 1800, ko se za njim izgubi vsakršna sled. Ostanke liturgične opreme pa so identificirali po svetu, tako v Judovskem muzeju v New Yorku, kjer hranijo krono Toraha iz leta 1698-99, kot v istoimenskem dunajskem muzeju, kjer imajo bogato okrašeno preprogo, ki je menda pokrivala omaro svetih zvnikov.

Do nepričakovanega odkritja je prišlo tudi v Gorici. V depojih Pokrajinskih muzejev so se ohranili kosi svilenega blaga, ki jih je muzej prevzel od mestne sinagoge, ta pa naj bi jih »podedovala« od bocenske ob njenem zaprtju. V 18. stoletju je bilo južnotirolsko mesto pomembno trgovsko stičišče, preprodaja svilenih izdelkov pa je bila skoraj v celoti domena judovskih trgovcev. Tako je bocenski trgovec Moses Hendle v Gorici, kjer je cvetelo sviloprejšstvo, in Benetkah kupoval svilene izdelke, brat Heinrich, ki je bil bocenski rabin in uradni dobavitelj cesarskega dvora, pa prodajal v nemške dežele. S Heinrichovo smrtjo

Goriška sinagoga naj bi bila dvojčica bocenske S.Q.

leta 1800 se izgubi vsakršna sled bocenske sinagoge in del njene opreme se je po večkratni selitvi ohranil ravno v obsoškem mestu. Južnotirolski zgodovinarji so tudi mnenja, da naj bi se podoba njihove izgubljene sinagoge zrcalila v goriški, saj je eden izmed njenih ustanoviteljev, Rabi Azulai, prispel v Gorico ravno iz Južne Tirolske. O tem, da je bila Gorica pomembno središče sviloreje, pa priča cirkularna naprava za sukanje svile na človeški pogon, ki je bi-

Svileno blago iz Pokrajinskih muzejev na ogled v Bocnu

la v 18. stoletju inovativna; danes je še delujoča in je na ogled v pokrajinskem muzeju mode v grajskem naselju.

Na novo odkriti povezavi med Gorico, Benetkami in Bocnom, ki je nekoč potekala vzdolž svilene poti, so v okviru razstave »Simon in Sarah« posvetili dva dodatna prostora, ki so ju pod naslovom »Od Soče do Talvere: pozabljeni zakladi goriške sinagoge« svečano odprli v petek.

Saša Quinzi

GORICA - Danes V sinagogi tudi judovski humor

Tudi Gorica bo danes obeležila Evropski dan judovske kulture, ki poteka v 64 italijanskih krajih in 28 evropskih državah. Na pobudo združenja Prijateljev Izraela in občinske uprave bo izjemoma odprta goriška sinagoga, kjer bo med drugim na ogled molitveni list iz leta 1829, dar obiskovalca goriškega rodu, in fotografija, ki jo je podarila hči vojaškega rabina Nathana Baraka; ta je po drugi svetovni vojni ponovno odprl sinagogo obredom. Program se bo začel ob 10.30 s predstavitvijo pobud, ob 11.30 in 16.30 bosta vođena obiska sinagoge, ob 17.30 pa še konferenca Giuseppepe O. Longa z naslovom »Gojenje riža - Paradoksi in humor«. Ob 19. uri bo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici projekcija filma »Train de vie« Rada Mihaileanuja. Vstop na vse pobjude je prost. V Ascolijevi in Svetoivanski ulici Ascoli bo istočasno boljškaj, ki ga prireja združenje Nuovo lavoro.

GORICA

Na voljo le še larvicid

Z občine Gorica so v četrtek sporočili, da se nadaljuje boj proti tigrastemu komarju, ki je prava nadloga. Med drugim so poudarili, da k boju veliko lahko prispevajo občani tako, da redno praznijo vrče, vaze in druge posode, v katerih se zbira voda, in uporabljajo insekticide, preparati proti komarjem pa da so na voljo tudi na občini. Podcenjevali so povpraševanje po njih: v pasjem matičnem uradu so zaloge tekočega insekticida izčrpali že pred tremi tedni, na voljo imajo le še larvicid v raztopljivih tabletkah. Kdor potrebuje insekticid, ga mora sam poiskati.

Množica v Ulici Roma

BUMBACA

GORICA - Vegetarijanski festival

Ob golažu tudi nasveti za zdrav način življenja

V mestnem središču bo še danes Festival vegetarijancev. Pod travniškim šotorom, kjer ponujajo izključno hrano brez živalskega mesa, so imeli včeraj polne roke dela - največ gostov se je odločalo za »frico«, lazanje in vegetarijanski golaž -, mnogi so se zadrževali tudi med stojnicami, kjer ob zelenjavi, dišavah in hrani ponujajo obrtniške izdelke, kozmetiko, znanje o zdravem načinu življenja in še marsikaj. Dobro

obiskana so bila tudi srečanja v konferenčnem šotoru, ki se bodo nadaljevala danes: ob 11. uri bo govor o prihodnosti biološke pridelave, ob 12. uri o vegetarijanski oz. veganski izbiri, ob 15. uri o obnovljivih virih energije. V nadaljevanju bodo spregovorili še morská biologinja Maddalena Jahoda (ob 16.30), hči potapljača brez potapljaških naprav Enza Maiorce Patrizia (ob 18. uri) in člani gibanja Sea Shepherd (ob 21.30).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

GLEDALIŠČE NA KONTRADI V KANALU ob 20. uri: danes, 2. septembra, »Odlikovanje« Georgesa Feydeaua, nastopa gledališko društvo Kontrada Kanal; predprodaja abonmajev na sedežu TIC Kanal, tel. 003865-3981213.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI bo v ponedeljek, 3. septembra, stekla abonmajska kampanja za stare abonente (do 15. septembra) in od 20. septembra za nove pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 10.00-13.00, 16.00-20.00. 17., 18. in 19. septembra bo blagajna zaprta; več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.50 - 21.50 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«. Dvorana 2: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«. Dvorana 3: zasedena.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.50 - 22.00 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«. Dvorana 2: 17.30 - 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«. Dvorana 3: 17.30 - 20.10 - 22.15 »Ma-

dagascar 3 - Ricercati in Europa« (digital 3D). Dvorana 4: 16.30 - 18.10 - 19.50 - 21.40 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«. Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Monsieur Lazhar«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«. Dvorana 2: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«. Dvorana 3: 17.45 - 20.45 »Il cammino per Santiago«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 21.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«. Dvorana 2: 17.30 - 20.30 »Il cavaliere oscuro - Il ritorno«. Dvorana 3: 17.30 - 20.15 - 22.15 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa« (digital 3D). Dvorana 4: 16.30 - 18.10 - 19.50 - 21.40 »Madagascar 3 - Ricercati in Europa«. Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Monsieur Lazhar«.

Razstave

V GALERII MARIA DI IORIA v Državni knjižnici v Ul. Mameli v Gorici bo v četrtek, 6. septembra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Lacerti grafici« slikarja Gina de Finettija. V petek, 7. septembra, ob 18. uri bo na dvorišču in pod oboki knjižnice odprtje razstave z naslovom »Noi abbiamo pregiudizi«; razstavljajo Gianini Pasotti, Marisa Bidese in Giammarco Roccagli.

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA »6 ZA ENO... RAZSTAVO« je na ogled v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v organizaciji fotokrožkov Castrum iz Gradeža, Isontino iz Gorice, Il Torione iz Romansa, Lo scambio iz Gorice, Skupina75 in Fotocluba iz Ločnika; gost razstave je Fotoklub Nova Gorica; do 14. septembra od ponedeljka do petka 17.00-19.00.

STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici prireja v petek, 14. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Roberta Kusterleta z naslovom »Segni di pietra«. Umetnika in nje-

gova dela bo predstavila Cristina Burcheri; na ogled bo do 14. oktobra od torka do petka 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; več po tel. 0481-81186, www.studiofaganel.com ali info@studiofaganel.com

Koncerti

DNEVI STARE GLASBE 2012: v goriškem gradu v četrtek, 6. septembra, ob 20. uri vodenje po stalni zbirki starih glasbil, predaval bo Paolo Cecere, avtor razstave in umetniški vodja festivala stare glasbe »Musica Cortese«; ob 21. uri koncert skupine Ensemble Aurion z naslovom »Fantazija brez besed - umetnost instrumentalnih diminucij v začetku 17. stoletja«; več na www.kulturnidomng.si.

»MUSICA A 4 STELLE« V GRADEŽU: v baziliki Sv. Evfemije v četrtek, 6. septembra, ob 21. uri koncert srbskega kitarista Vojina Kocića, vstop prost; informacije nudi kulturno združenje Musica Viva, tel. 320-6031397.

LETNI ŠOLSKI ABONMA APT 2012/2013

POPUSTI IN UGODNOSTI PRI NAVEDENIH PODJETJIH

Mestni ali primestni letni šolski abonma Pokrajinskega prevoznega podjetja APT je namenjen študentom obveznega šolskega ciklusa, srednjih šol in univerz. Velja od 1. septembra 2012 do vključeno 30. junija 2013, vse dni, prazniki in šole prosti dnevi vključeni. Sklenite ga le enkrat in se tako izognete mesečnim obnovitvam. Cena je z ozirom na ostale abonmaje ugodnejša, predvideni so tudi dodatni popusti, če je v isti družini več abonmentov.

Lahko ga plačate v 4 obrokih:

(prvi obrok ob vpisu, drugi do 30.12.2011, tretji obrok do 31.12.2012, zadnji obrok do 31.01.2013).

info: 0481 593515 0481 593513 titoli.viaggioaptgorizia.it

VPISOVANJA od 29. avgusta:

● **GORICA**
Blagajna APT (na železniški postaji)
● **TRŽIČ**
Blagajna APT - Ulica Fratelli Rosselli 13
● **GRADEŽ**
Blagajna APT - Trg Carpaccio
● **ČERVINJAN**
Blagajna avtobusne postaje - Trg Marconi
● **TRST**
Blagajna avtobusne postaje - Trg Libertà
● **VIDEM**
Blagajna avtobusne postaje - Drev. Europa Unita

TRŽIČ GORICA

Kinemax

ANTONINI
CARTOLIBRERIA
GORICA

ubik GORICA

ubik
R
libreria
Rinascita
TRŽIČPIADINOMANIA
GORICAPiscina Comunale di
Monfalcone
TRŽIČstarbene
PALESTRE
RONKE

Poslovni oglasi

**BUKOVA DRVA 134€/PALETA.
PELETI 230€/TONA DRVANA-
DOM**

Gorica + 30 km prevoz v ceni.

+38631770410, +38670328667

Mali oglasi

OPREMLJENO STANOVANJE v predmestju Gorice dajamo v najem; klicati ali pustiti sporočilo na tel. 0481-522206.

PODARIM rabljen mlin za grozdje; tel. 0481-539989.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bodo vzgojne dejavnosti v vrtcih pričele v ponedeljek, 10. septembra. Od 10. do 14. septembra bo urnik sledeči: vrtec v Doberdobu (7.45-12.00 brez kosila), vrtec v Sovodnjah (7.30-12.00 brez kosila), vrtec v Rupi - nameščen na Vrhu Sv. Mihaela (7.40-12.00 brez kosila) in vrtec Barčica v Romjanu (7.45-12.00 brez kosila). Od 17. septembra bodo vrtci delovali po običajnem urniku s kosilom.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bo pouk v osnovnih šolah in na srednji šoli pričel v ponedeljek, 10. septembra.

ZA DIJAKE - SLOVIK zbira prijave za vpis na program Ekstra, namenjen dijakom višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji, ki ponuja sklop treh oz. šestih predavanj in delavnic z različnih področij. Razpis in prijavnico dobite na spletni strani: www.slovik.org. Rok za prijavo: 15. september. Prijave in informacije: info@slovik.org.

ZA ŠTUDENTE - SLOVIK zbira prijave za vpis na Multidisciplinarni program. Program, ki je namenjen univerzitetnim študentom, ponuja sklop petnajstih predavanj in delavnic z različnih področij. Razpis in prijavnico dobite na spletni strani: www.slovik.org. Rok za prijavo: 15. september. Prijave in informacije: info@slovik.org.

KADROVSKO IZOBRAŽEVANJE - SLOVIK zbira prijave za vpis na program Nastopanje v javnosti in Podjetništvo za neekonomiste. Razpis in prijavnico dobite na spletni strani: www.slovik.org. Rok za prijavo: 15. september. Prijave in informacije: info@slovik.org.

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2012-13; informacije na tajništvo v Gorici, Korzu Verdi 51, od ponedeljka do četrтка od 10. do 12. ure in od 14.30 do 16. ure. (tel. 0481-531508).

MLADINSKI DOM prireja pripravo na vstop v srednjo šolo od 3. do 7. septembra (za peto-prvošolce); informacije in vpisovanje po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549-536455 ali po elektronski pošti mladinski-dom@libero.it.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lunge Isonzo Argentina IP - Ul. Trieste 22
ESSO - Ul. Aquileia 40
FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
GRADIŠČE
FLY - Ul. Palmanova 63/A
MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+
TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
SAN MARCO PETROLI - Ul. Terme Romane 5
ŠKOCJAN
ESSO - Ul. Sauro, na državni cesti 14 (Pieris)
ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11
KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21
FOLJAN-REDIPULJA
AGIP - Ul. III Armata 58

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE V GORICI sporoča, da se bodo vzgojne dejavnosti v otroških vrtcih pričele v ponedeljek, 10. septembra. V prvem tednu oz. dokler ne bodo občinske uprave delile kosila bo urnik naslednji: OV Ringaraja (ul. Brolo) od 7.30 do 12. ure, OV Sonček (ul. M. Fabiani) od 7.30 do 12. ure, OV Pika Nogavička (Štandrež) od 7.45 do 12. ure, OV Pikapolonica (Pevma) od 7.30 do 12. ure, OV Kekec (Števerjan) od 7.30 do 12. ure, OV Mavrica (Bračan) od 7.40 do 12. ure. Starši, ki so svoje otroke vpisali v prvi letnik in starši predčasnih otrok so vabljeni na informativni sestanek, ki bo v četrtek, 6. septembra, ob 17. uri. Seja bo na vsakem otroškem vrtcu in starši bodo dobili vse potrebne informacije o organizaciji posameznega vrtca in potrebnih nah.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE V GORICI sporoča, da se bo pouk v srednji šoli Ivana Trinka začel v ponedeljek, 10. septembra, ob 8.15 do 13.45. Starši prvih razredov so vabljeni na sestanek v četrtek, 6. septembra, ob 17. uri v prostorih srednje šole v zvezi z organizacijo šolskega urnika na 5 dni tedensko.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE V GORICI sporoča, da se bo pouk v osnovnih šolah začel v ponedeljek, 10. septembra, po naslednjem urniku: OŠ O. Župančič (ul. Brolo) od 8. do 13. ure, OŠ F. Erjavec (Štandrež) od 8. do 13. ure, OŠ J. Abram (Pevma) od 8. do 13. ure, OŠ A. Gradnik (Števerjan) od 7.50 do 12.50, OŠ L. Zorzut (Bračan) od 7.40 do 12.40.

Obvestila

DRUŽBA se dobi danes, 2. septembra, ob 12.30.

APT obvešča, da poteka kampanja za vpis in za potrditev letnih abonmajev 2012-13 za javni prevoz šolske mladine; informacije po tel. 0481-593513 ali 0481-593515 in na titoli.viaggio@aptgorizia.it.

AŠZ DOM obvešča, da treningi mini basketa U13 in U17 bodo potekali v telovadnici Kulturnega doma od ponedeljka, 3. septembra, do petka, 7. septembra: letniki 2003/04/05 16.00-17.00; letniki 2000/01/02 17.00-18.30; letniki 96/97/98 18.30-20.00. Treninki so odprti tudi novim udeležencem.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ulici Mameli v Gorici bo od ponedeljka, 3. septembra, spet odprta z urnikom 7.45-18.45, ob sobotah 7.45-13.30.

KRUT obvešča, da je goriška pisarna spet odprta vsak torek in četrtek od 9. do 12. ure.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je razpisala javno dražbo za prodajo tovarnjaka občinske lasti Iveco Fiat z evidenčno tablico GO158387, potreben popravi. Kdor je zainteresiran za nakup, lahko prebere prodajne pogoje v razpisu dražbe. Kopijo razpisa lahko prejmete v občinskem tehničnem uradu ali jo lahko snamete s spletne strani občinske oglasne deske na naslovu <http://alborpretorio.regione.fvg.it/savognadisonzo>.

ZSKD obvešča, da bo goriški urad do 14. septembra odprt po poletnem urniku in sicer od 9. do 13. ure.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici sporoča, da bo od 3. septembra odprta od ponedeljka do petka, od 10. do 18. ure.

AŠZ MLADOST obvešča, da bo prvi trening nogometa za mlajše Cicibane (letniki 2005, 2006, 2007) ter Cicibane (letniki 2002, 2003, 2004) v ponedeljek, 3. septembra, ob 17. uri na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vabljeni tudi novi mali nogometaši; informacije po tel. 339-3853924 ali erimic65@tiscali.it (Emanuela).

Prireditve

TEDEN GORA V TRŽIČU »NARAVA, GORE, KULTURA BREZ MEJA« do 9. septembra: danes, 2. septembra, od 10. do 22. ure na Trgu Republike prodajna razstava »Green Life; ob 10.30 v Občinski galeriji sodobne umetnosti predavanje Emanuele Mettija »Kras in njegova narava. Problem gadov in klopov; ob 21. uri na Trgu Cavour (ob slabem vremenu v Občinski galeriji sodobne umetnosti) nastop gledališke skupine Gruppo teatrale per il dialetto z gledališko predstavo »Ma cos è questa crisi?«. V ponedeljek, 3. septembra, v Občinski galeriji sodobne umetnosti na Trgu Cavour ob 18. uri predavanje tržiške speleološke

skupine ADF »Zunanje in podzemne podobe goriškega Krasa«, ob 19.30 predvajanje slovenskega filma »Tista lepa leta« in ob 20.30 srečanje z Raffaello Carnielutti »Marijin portret«. Vsak dan bodo v Občinski galeriji sodobne umetnosti na ogled prodajna razstava knjig in razstavi »Matevž Lenarčič. Alpe, gledane iz zraka Dolomiti: podobe dediščine« ter »Triglavski park Kras: znano ali neznano okolje?«; na Trgu republike je na ogled razstava »The Mountaineers« (vse razstave vsak dan 17.00-21.00, ob sredah, sobotah in nedeljah tudi od 10.00-13.00).

ZKSD IN ALCI organizirata predstavitev metode o Družinskih postavitvah v ponedeljek, 10. septembra, ob 20.30 v Tumovi dvorani KB Centra v Gorici, na Korzu Verdi, 51. O metodi bo predavala Silvia Miclavez. Več na orca@zskd.org ali po tel. 0481-531495.

DRUŠTVO PROSTOVOLJCEV VINCENCIJEVE ZVEZE DOBROTE prireja »Slovesni začetek šolskega leta« na Miren-skem Gradu danes, 2. septembra, ob 16. uri z mašo na prostem, igrami, druženjem ob palačinkah ter ustvarjalnimi izdizivi v delavnicah za otroke. Starši bodo na stojnicah lahko kupili veroučne učbenike, Vincencijev koledar za leto 2012/13 ter različno duhovno literaturo.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi v grad Kromberk na predavanje »Zgodovina soli« v torek, 4. septembra, ob 20. uri. Predaval bo Flavio Bonino Pomorskega muzeja Piran.

KAYAK 2012 SOLKAN / GORICA - Evropsko prvenstvo brez meja bo poteka do 9. septembra med Solkanom in Pevmo. Otvoritvena slovesnost evropskega mladinskega in U23 prvenstva v slalomu bo v sredo, 5. septembra, ob 20. uri na Trgu Jožeta Srebrniča v Solkanu s koncertom Vlada Kreslina; vstop prst.

SLOVESNOST V SPOMIN NA BOJE NA ŠKABRIJELU pripravljata Društvo soška fronta in Goriški muzej v soboto, 8. septembra, ob 16. uri na gradu Kromberk. Kulturni program bodo sooblikovala vojaško-zgodovinska društva, ki ohranjajo spomin na prvo svetovno vojno. Sledil bo brezplačen vodeni ogled razstave »Naši gorski strelci«, v grajskem parku pa bo didaktičen prikaz življenja v vojaškem taboru med prvo svetovno vojno, na ogled bodo uniforme, oprema in orožje vojakov na soški fronti.

Izleti

KROŽEK USLUŽBENCEV ZDRAVSTVENEGA PODJETJA 2 »ISONTI-NA« s sedežem v Ul. V. Veneto 173 v Gorici - poslopje B - prireja med 22. in 29. septembrom potovanje v Armenijo; informacije in vpisovanje po tel. 0481-592883 ob ponedeljkih 13.00-14.00 ter ob torkih in četrtkih 13.30-15.00 ali po tel. 340-2496142.

SPDG obvešča, da bo avtobus za Koroško danes, 2. septembra, odpeljal ob 7. uri s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici. Priporoča se planinska obutev, kosilo iz nahrbtnika.

Prispevki

V spomin na Dušana Pelicono darujejo Ljubka, Marija, Reni in Drago 50 evrov za KD Sovodnje, 50 evrov za KD Karnival, 50 evrov za društvo krvodajalcev Sovodnje in 50 evrov za ribiško društvo Vipava. V isti namen darujejo Marija, Drago in Zlatka 50 evrov za KD Sovodnje.

V spomin na Milana Pintarja daruje Romana 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB in Števerjanu.

Pogrebi

JUTRI V TRŽIČU: 10.00, Livio Petean (iz Vidma) v baziliki Sv. Ambroža in na pokopališču; 10.50, Elda Prez vd. Viezzi iz bolnišnice v cerkev Devce Marcelliane, sledila bo upepelitev.

ZAHVALA

Ines, Sonja in Majda z družinamase gajnene zahvalujemo vsem, ki ste s svojo prisotnostjo, z besedo in pesmijo pospremili našega

Dušana

k večnemu počitku.

POD ZELENO STREHO

Pozor:
nevaren dom!

Barbara Žetko

Glavobol ima lahko različne vzroke

Dom nam predstavlja prostor, v katerega se zatečemo, da se počutimo varne: varne pred okolico, pred vremenskimi vplivi, pred zunanjim onesnaževanjem. Prepričani smo, da se nam ne more zgoditi nič hudega, ker so vse nevarnosti, ki nas ogrožajo, ostale zunaj. Žal taka predstava, ki jo imamo o našem domu, v večini primerov ni realna. Med štirimi zidovi se namreč skriva cela vrsta nevidnih sovražnikov, ki negativno vplivajo ne samo na kvaliteto našega življenja, ampak dolgoročno tudi na naše zdravje.

Vsi naši čuti so se v tisočletjih našega razvoja izostrili, da bi nam pomagali pri zaznavanju okolja in da bi nam omogočili spoznavanje morebitnih nevarnosti. To je zadostovalo še do pred kratkim, a z razvojem tehnologije smo začeli uporabljati ogromno novih umetnih snovi, ki jih naše telo ni sposobno prepoznati za škodljive. Mnoge izmed teh snovi so za nas nevarne, predvsem ker se tako hinavsko skrivajo, da jih sploh ne moremo zaznati. Laboratorijske preiskave sicer skušajo odkriti morebitne škodljive posledice za naše zdravje, žal pa se omejujejo na posamezno snov in ne upoštevajo številnih dolgoročnih in sinergijskih učinkov. Kako si torej lahko pomagamo?

Najprej je nujno, da se zavedamo, da ta problem sploh obstaja, saj preživljamo v zaprtih prostorih preko devetdeset odstotkov našega časa. Večkrat se dogaja, da nas stalno muči glavobol ali pa da se počutimo utrujene in ne moremo razumeti zakaj. Razlogi so lahko najrazličnejši, vendar bi bilo pametno, da bi upoštevali tudi možnost onesnaženja notranjih prostorov, kajti strupov in škodljivih snovi je nešteto: strupeni plini so npr. ozon, radon, ogljikov monoksid in ogljikov dioksid, nevarne so lahko hlapljive organske spojine kot formaldehid in fenoli, izredno škodljivi ali celo smrtno nevarni pa so delci v preteklosti pogosto uporabljenega azbesta ali različnih kovin, kot so svinec, kadmij in živo srebro. Nekatere izmed teh snovi so strupene že v majhnih dozah, druge pa se kopičijo v našem telesu do toksičnih doz in lahko mine zelo dolgo časa, preden občutimo negativne posledice za naše zdravje.

Večina izmed nas ne pozna vseh teh škodljivih snovi in si ne more predstavljati, kateri so glavni viri njihovih emisij v okolje. Morda smo dovolj osveščeni samo o azbestu; o radonu smo že slišali, a se ne zavedamo, kako je nevaren in niti kako učinkovito ukrepati, da bi se izognili hudim posledicam. Lahko hlapljive organske spojine (znane z angleško kratico VOC) pa se nam zdijo verjetno zelo tuje, čeprav so v naših domovih prisotne v velikih količinah. Med temi je zelo škodljiv formaldehid, ki pri nizkih emisijah povzroča draženje dihal in oči, pri zmernejši nelagodno počutje, pri višjih vrednostih ali pri daljših izpostavitvah pa resne zdravstvene težave, saj ga je leta 2004 IARC (International Agency for Research on Cancer) uvrstil med skupino kancerogenih snovi za človeka. Predvsem stare iverne plošče, ki so jih proizvajali do osemdesetih let prejšnjega stoletja in jih uporabljali za pohištvo, so vsebovale ogromne količine formaldehida. Danes je uspešno proizvajalcem lepil in posledično proizvajalcem ivernih plošč zmanjšati emisijo formaldehida za več kot 80 odstotkov, vendar obstajajo številne druge snovi, ki se v velikih količinah zbirajo v zraku, ki ga dnevno vdihujemo.

Gradbeni materiali, laki, barvila, lepila, izolacijske pene, insekticidi, detergenti, parfumi, cigaretni dim itd. sproščajo v notranje prostore celo vrsto hlapljivih organskih spojin, predvsem tam, kjer sta temperatura zraka in relativna vlaga višji. Ti pogoji so škodljivi iz več razlogov, saj nevarna mikroklima pospešuje tudi razvoj bakterij, virusov in plesni, kar posledično prinaša nevarne infekcijske bolezni. Čeprav nas hočejo proizvajalci čistil s pomočjo reklame prepričati, da bo naš dom zdrav in varen samo, če bomo uporabljali vsak dan pripomočke za ohranjanje sterilnega ambienta, se moramo v resnici paziti, da ne zaidemo v nasprotni ekstrem. Večina današnjih hiš so tesno zaprte enote in pretirana količina škodljivih snovi v zraku predstavlja resen problem, ker lahko povzroča številne in hude okvare predvsem dihalnega in živčnega sistema.

Iz vseh dotlej omenjenih razlogov je bistvenega pomena ne samo izbira materialov, ki sestavljajo našo hišo, temveč tudi način uporabe in nege našega doma. Med gradnjo novega ali med obnovitvijo obstoječega objekta zbirajmo naravne materiale in posvetujmo se s strokovnjakom. Ta nam lahko svetuje, kateri materiali so okolju in zdravju resnično prijazni in kateri privabljajo kupce le z mikavno etiketo, v resnici pa si neupravičeno prisvajajo ekološki naziv. Če je mogoče, namestimo sistem prisilnega prezračevanja, v primeru pa da je težko izvedljivo ali finančno prezahtevno, bodimo toliko pozorni, da čim pogostej zračimo naš dom. Vsaj v prijetno toplih sončnih dneh, če že ne v najhujšem mrazu.

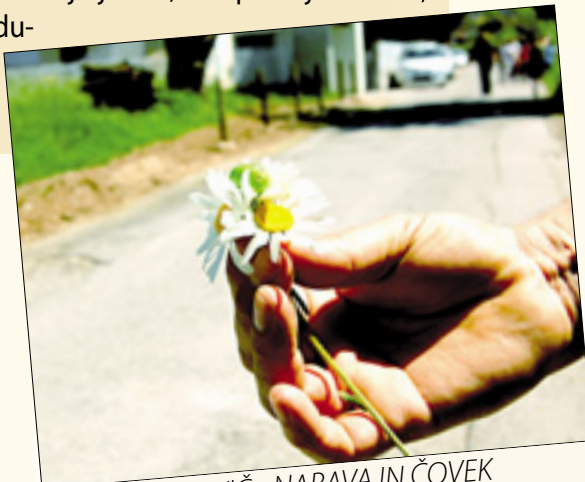
Pravo presenečenje je bila razstava, ki so jo v maju odprli na sedežu Prosvetnega društva Štandrež. Učenci četrtega in petega razreda štandreške osnovne šole Fran Erjavec svoji ustvarjalnosti tokrat niso dali duška v običajnih formah likovne umetnosti, temveč so koticke vaških ulic in klancev ovekovečili s fotoaparatom. V svet fotografije jih je zvabil domačin Valter Nanut, ki si je pred dobrim desetletjem prislužil naziv Mojster slovenske fotografije. Da bi njegov poduk postal oprijemljiv, so se osnovnošolci odpravili na fotografski pohod po vasi. Prav vsak je pogledal skozi okence digitalnega aparata, izbral motiv in pritisnil na sprožilec.

S fotografijo se srečujemo za vsakim vogalom. Skoraj ni med nami človeka, ki ne bi imel pri sebi mobilnega telefona z vgrajenim fotoaparatom. In vendar v poplavi podob še prepoznamo kvalitetno fotografijo, ki nas bo presenetila zaradi iznajdljivosti, kompozicije ali barv, zaradi zgodbe, ki jo posnetek, čeprav negiben, pripoveduje. Takšne fotografije so zmogli tudi mali mojstri iz Štandreža. Za vsakega objavljamo po en posnetek.

Mali m

ELIA RUMEL - V KLANCU

VASJA BUTKOVIČ - NARAVA IN ČOVEK

LJUBIŠA VUJANČEVIČ - BREGOVI SOČE

SAŠA NANUT - POD STREŠNIKOM

GAŠPAR MOŽINA - MAČKA

MATTIA DEVETTA - BALKON V OGLEDALU

VIKTOR FA

3KATERINA PECO

ELISA KLANJŠEK - STRAŠILO

VALENTINA MERLO - ROŽE IN VEDNO ROŽE

MIRKO LIUT - PANJI

ERIK STACUL - BEZEG

ALESSANDRO NANUT - NA TRAVNIKU

GIONA ESPOSITO - RAZPADAJOČI KIP 1

VESNA DEVETAK - STARA ZAPUŠČEN

ANNA TUREL - PRESENEČENJE

DANIELE MONTRONE - NEKOČ JE BILA ŠTANDREŠKA ČITALNICA

REBECCA FIERRO - BRIEFING PRED FOTOGRAFIRANJEM

KRIS PLANIŠČEK - VIOLINSKI KLU

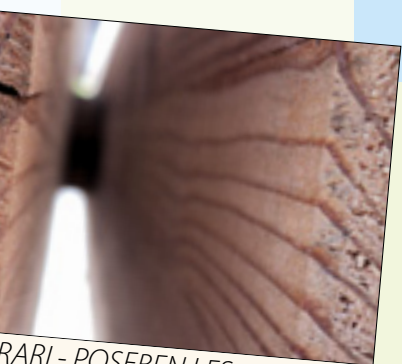
Mojstri

TERPIN - V ŠTANDREŽU SO ŠE
VOGRADI IN TRAVNIKI

AGGIANI - TRAVNIK

RARI - POSEBEN LES

VA HIŠA

UČ

ANDREA OZBOT - ZVONIK

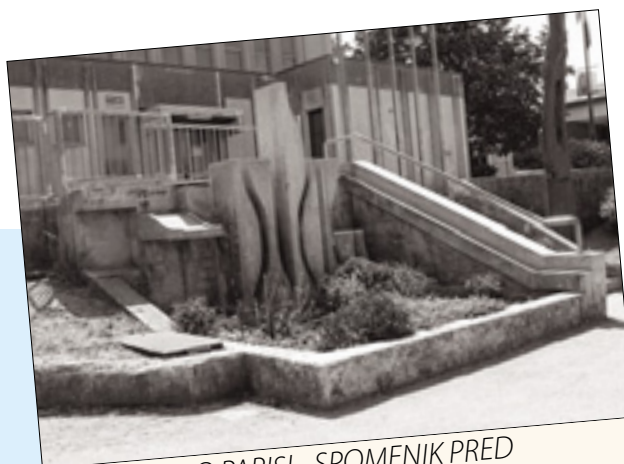
ANTONY DEVETAK - STAR NAPIS

ADAM JERICIJO - SPREHOD PO VASI

GABRIEL BRAINI - STARA TRGOVINA KOLES
>PRI PPIJU<

ALESSANDRO PARISI - SPOMENIK PRED
TELOVADNICO

ELIS VEGGIA - SRČEK V VASI

ESTER SCLAUZRO - MEDITACIJA

ANTONIJA TOMIČ - HIŠA V ZELENJU

FRANCESCA MALIC - POČITEK NA PLACU
PRED CERKVIJO

ERIK USSAI - RAZPADAJOČI KIP 2

MATTEO SOLINAS - SPREHOD
PO VASI

LIZA PAULIN - JEREMITIŠČE

LUKA ZARA - MOTIV Z RDEČO BARVO 1

DIANA TERPIN - DREVESNE KROŠNJE

CHRISTIAN ZAVADLAV - PORTRET G.
RADO NANUT

ALESSANDRO BOLTERI - PRI SPOMENIKU
PADLIM V NOB

NOVI PREDSEDNIK MUHAMAD MORSI JE PREVZEL OBLAST NAD VOJSKO IN SE PRIBLIŽAL IRANU, ZA VOGALOM PA ŠE VEDNO GROZI GIBANJE S TRGA TAHRIR

Kam gre Egipt?

BOJAN BREZIGAR

Hassan je državni uradnik, zaposlen v pisarni velikega državnega podjetja, ki je zadolženo za razsoljevanje morske vode. V Dahabu živi, kakih sto kilometrov severno od Šarm el Šejka, z ženo, kmalu pa bo njegova družina narasla. Njegov brat vozi taksi, od jutra do popoldneva, Hassan pa v isti taksi sede popoldne in domov se vrača malo pred polnočjo. Vsak dan. 365 dni na leto. Nekoč je bila to še ena plača, s kakšno napitnino zraven pa še nekaj več. Hassan je bil dobro stoječi družinski oče, za krajevne razmere zavidanja vreden. V Dahabu je namreč mrgolelo turistov, ki so se do poznih večernih ur sprehajali po središču tega mesteca, ki se je v času turističnega razmaha razvilo iz anonimnega ribiškega kraja v živahno turistično središče, potem pa so navalili na taksije in se vračali v hotele.

Ampak to je bilo nekoč. Še pred dvema letoma. Lani veliko manj, letos komaj za pokušino. Hassan ve povedati, da se je število na Sinaju v primerjavi z letom 2010 zmanjšalo za 85 odstotkov. Pošastno! Regija, ki je živela od turizma, živela s turizmom, je sedaj prazna, po ulicah se sprehaja nekaj domačinov, trgovine so prazne, restavracije tudi. Vsi bi nekaj prodajali, vsi kaj ponujajo, kupcev pa ni od nikoder. In Hassan je že obupan, kajti njegova družina se bo povečala in skromna državna plača ne bo zadostovala za vse. Žene pa v Egiptu niso zaposlene, vsaj na podeželju ne, kar sicer velja za glavno arabskih držav.

Zakaj tak padec? Razloga sta dva, splošna gospodarska kriza in severnoafriška revolucija. Ta zapis ne

bo obravnaval gospodarske krize; to občutimo vsi, dan za dnev, v lastnih žepih. V Italiji se je število ljudi, ki so si letos lahko privoščili počitnice, zmanjšalo za tretjino; podobno je v drugih evropskih državah in to je vplivalo tudi na dotok evropskih turistov v Egipt.

Ampak očitno to ni bilo vse. Veliko bolj je na turizem v Egiptu vplivala politika. Dogajanja zadnjega poldruga leta so očitno močno prestrašila turiste, ki so se preusmerili v druge države. Podobna usoda, čeprav v manjši meri, je doletela Tunizijo, z razliko, da je v Egipt prihajalo veliko ameriških turistov, ki se negativno odzivajo tudi na manjša dogajanja, kaj šele na severnoafriško revolucijo, ki je odmevala po vseh svetovnih medijih tudi s poročanji o smrtnih žrtev. Ljudje zelo pogosto nimajo prave predstave o dogajanjih in raje izberejo druge rešitve, ki jih imajo za zanesljivejše. Navsezadnje je bilo enako v času obleganja Sarajeva, ko turisti niso prihajali niti v Istro, ki je bila od bosanske prestolnice zelo oddaljena in je bila tudi popolnoma varna.

Tako je turizem v Kairu skoraj popolnoma zamrl, piramide in sfinga samevajo, dolina kraljev je skoraj prazna, veliki hoteli samevajo in na obali je turizma komaj za pokušino. Res, nekeje več, drugeje manj, vendar poprečno stanje je porazno. Predvsem za egiptovske državne blagajne, pa tudi z ljudi, za katere je bil turizem vir zaslužka; ne toliko zaradi mizerne plače, ki jo prejemajo, kot predvsem zaradi napitnine, bakšiša, ki edini odpira vrata in zagotavlja storitve.

Za Sinaj je bil dodatni udarec nedavni atentat, zgodil se je na začetku poletja, na meji z Gazo, ki je se-

veda oddaljena od vseh turističnih krajev na vzhodni obali, od Tabe do Šarm el Šejka, pa vseeno miselno dovolj blizu, da je odgnal dodatno kvoto turistov. Ampak to je samo zadnja kaplja v morje, v sosednici dogajanj, ki so pripeljala Egipt v dokaj nevarno stanje, na razpotje, ko se mora odločiti o svoji prihodnosti in mora to pravzaprav prvič v zgodovini narediti sam.

Odkar se je Egipt razbremenil kolonialne oblasti, se je namreč vedno lahko zanašal na nekoga, ki mu je od zunaj pomagal. V prvih Naserjevih letih je bila to Sovjetska zveza, potem se je Naser bolj opiral na gibanje neuvrščenih, na Indijo in Jugoslavijo, pa ekonomsko še vedno na

Sovjetsko zvezo. Naserjev naslednik Sadat je obrnil krmilo države in se tesno povezal z ZDA, ki so ga financirale in veliko vlagale v državi. Po umoru Sadata je oblast prevzel Mubarak, ki je sicer uvedel diktaturo, dejansko pa se je še vedno nanašal na podporo ZDA; niso mu je odrekale in branile so ga do zadnjega.

Vse od izbruha severnoafriške revolucije v Tuniziji ponavljamo hudo napako, da govorimo o tem dogajanju kot o nečem enovitem. Res je, da ima ta »revolucija« dva skupna imenovalca, slabo ekonomsko stanje prebivalstva, ki ga je mednarodna gospodarska kriza, tudi zaradi naraščanja cen hrane, še občutno poslabšala, in pa diktatorske režime v vseh državah, kjer je prišlo do upora.

Če je bila to skupna vhodna točka revolucije, pa je bila izhodna točka veliko manj splošna, razlikovala se je od države do države, od notranjega političnega stanja, od odnosov med islamsko versko skupnostjo in »laičnim« delom prebivalstva pa tudi v veliki meri od notranjih odnosov v islamski skupnosti.

Samo v ilustracijo: Libija je poseben primer, ker gre za umetno tvorbo, ki jo sestavlja več narodov (žalji vo govori o plemenih), in malo verjetno je, da bo lahko prišlo do dogovorjene rešitve, ki bi zagotavljala trajni mir. Zelo verjetno bo prišlo slej ko prej do razpada države; zelo obremenjevalna okoliščina so naravni viri, nafta in plin, s katerimi je Libija zelo bogata, niso pa enakomerno razporejeni po vsej državi. Prav tako poseben primer je Sirija, kjer je imela doslej vso oblast v rokah šiitska manjšina, medtem ko sunitiska večina živi v podrejenem stanju. Tudi tu bo težko najti rešitev in Siriji se piše prihodnost, ki je zelo podobna Iraku, torej velika politična nestabilnost, pa čeprav bi prišlo do demokratičnih volitev in do oblikovanja parlamenta. Šiiti in suniti so med seboj nekompatibilni, to je pač dejstvo, na katero je treba računati. Prav zato, ker na vidiku ni izhoda, se tudi mednarodna javnost tako obotavlja in ne najde pravega izhoda iz krize. Sporazuma ne morejo doseči velesile, sporazum bi bil možen samo na relaciji Iran (šiiti) – Savdska Arabija (suniti), ampak o tem lahko samo sanjamo. Morebitni vojaški poseg pa bi Sirijo spremenil v nov Irak po zrušenju režima Sadama Huseina, ampak velesile v to igro ne bodo šle. Vsaj zaenkrat ne. Zagotovo ne do ameriških predsedniških volitev.

Ampak vrnimo se k Egiptu, ki je še en poseben primer. Tu so revolucijo vodili mladi, to je bila laična revolucija, formalna islamska skupnost v njej ni sodelovala. Pač pa se je ta skupnost, organizacija in sedaj stranka Muslimanska bratovščina, v dogajanja vključila takoj po padcu Mubarak in iz zakulisja vzela vajeti države v svoje roke. Najprej je zmagala na parlamentarnih volitvah, nato pa še izvolila Muhamada Morsija za predsednika države. Ob tihi pomoči laičnega dela prebivalstva, predstavniki lanske revolucije, ki se niso znali dogovoriti o protikandidatu, so razpršili glasove in prepustili predstavniku Mubarakovega režima

Morsiju ni bilo do čakanja. V nekaj tednih je v celoti zamenjal ključne

dejavnike v vojski, ki je ves ta čas tranzicije predstavljala pravo oblast v državi. Nekdanje voditelje je imenoval za lastne svetovalce, jim zagotovil dobro plačo in lagodno življenje, vse je odlikoval, vendar je na njihova mesta postavil druge, njemu zveste generale. Odločil se je torej za mehko tranzicijo, ki formalno ne kaznuje nikogar, ki ni spektakularna, vendar mu omogoča, da prevzame dejansko oblast v državi.

Vprašanje pa je, v kolikšni meri bo prevzem oblasti s strani Muslimanske bratovščine vplival na družbeni red v državi. Pojavile so se že zahteve, naj bi denimo v Egiptu uvedli ločene plaže, posebej za moške in ženske. V državi, ki ogromen del priliva tuje valute prejema iz turizma, predvsem iz obmorskega turizma, zaradi lepega vremena, ugodne klime in nizkih cen, so taki predlogi nekompatibilni s turistično dejavnostjo. V kolikšni meri bo Morsi podlegel islamskim skrajnejšem, je še nepojasnjeno vprašanje.

Dejstvo pa je, da si je novi predsednik zagotovil primerno odskočno desko, da se bo lotil pisanja nove ustave, ne da bi pri tem tvegala državni udar. Novo ustavo bodo morali državljani potrditi z referendumom in zelo verjetno je, da se bo to tudi zgodilo, le če ustava ne bo preveč radikalno posegala v svobodo, s katerimi so de Egiptčani vendarle »okuzili« v zadnjih desetletjih. Potem bo moral oklicati nove volitve. Vse to bo trajalo nekaj časa, vendar ni zelo verjetno, da bi Egiptčani mirno čakali na razplet dogajanj. Trg Tahrir se lahko ponovi, to je dejstvo, in Morsi bo naredil vse, da se temu izogne. Zelo verjetno je, da Egipt nove diktature ne bi prenesel več.

Če se Morsi na domačem parketu premika spretno in še kar previdno, ni mogoče istega trditi o njegovih prvih mednarodnih potezah. Res je sicer, da ga je v Kairu obiskala Hillary Clinton in ga posvarila pred nevarnostjo razkola med politično oblastjo in vojsko, vendar je prvo mednarodno partijo novi egiptovski predsednik odigral v Iranu, državi, ki s prejšnjim egiptovskim režimom ni imela nič skupnega. V Teheranu se je namreč udeležil odprtja vrha neuvrščenih in dodeljena mu je bila velika čast, da je spregovoril takoj za iranskim verskim voditeljem Alije Hamenejem, dejanskim vladarjem iranske države. Vsebinsko sta se seveda razlikovala, saj Hamenej v Siriji podpira Asadov šiitski režim, Morsi pa tudi po verski dolžnosti sunitsko opozicijo, ampak mimo dejstva, da je bil to prvi egiptovski uradni obisk v Iranu po islamski revoluciji, torej v zadnjih več kot 30 letih, kaže na radikalno spremembo odnosov. Pa tudi na zelo nevarno igro Muhamada Morsija.

Je to naključje? Je za tem premišljena strategija? Prezgodaj je, da bi odgovarjali na taka vprašanja. Oziroma, v odgovor lahko dodamo samo še eno vprašanje: kam gre Egipt? Nikakor namreč ni jasno, ali bo novi oblasti uspelo uskladiti splošne težnje po ohranitvi svobod z zakonitostmi, ki veljajo za islamske države; nič ni namreč videti, da bi bili ti dve poti med seboj kompatibilni.

Egiptovski predsednik Muhamad Morsi med govorom na Trgu Tahrir dan pred uradno prisego (zgoraj) in med srečanjem z iranskim predsednikom Ahmedinežadom (spodaj v sredini) na odprtju srečanja neuvrščenih v Teheranu

ANSA

Proti gospodarskim in političnim pritiskom Madrida

Katalonci 11. septembra na ulice za neodvisnost

Na slikah: pod naslovom in desno zgoraj manifestaciji za osamosvojitve Katalonije; desno v sredini izidi javnomnenjske raziskave o referendumu o osamosvojitvi; spodaj spletno vabilo na manifestacijo 11. Septembra.

Katalonija se pripravlja na novo množično manifestacijo, na kateri naj bi njeni prebivalci preplavili središče Barcelone in tam potrdili zavzetost za osamosvojitve katalonske države. Manifestacija bo 11. septembra, na dan katalonskega narodnega praznika v spomin na dogodek leta 1714, ko je na ta dan vojska španskega kralja Filipa V. po skoraj enoletnem obleganju strla odpor Barcelone in tako končala špansko nasledstveno vojno; Katalonija je bila od takrat del Španije in vladali so ji Borboni, dinastija, kateri pripada tudi sedanja španska kraljeva družina.

Katalonci pojmujejo ta dan kot narodni praznik, komaj dve leti pa ga povezujejo tudi s prizadevanji za osamosvojitve Katalonije. Ta prizadevanja sicer ne uživajo podpore velikih strank v katalonskem parlamentu, so pa jasen odraz nezadovoljstva zaradi sedanjega političnega stanja v državi.

Pravzaprav je zadeva izbruhnila leta 2010, ko je madridsko ustavno sodišče razveljavilo tiste postavke statuta avtonomije, ki Katalonijo opredeljujejo kot nacija in ji zagotavljajo lastno identiteto. Takrat se je na ulicah zbralo več kot milijon ljudi in takrat se je v javnomnenjskih raziskavah, ki že dolga leta ugotavljajo voljo in želje Kataloncev po lastni državi, tehničar prvič prevesila na stran osamosvojitve. Nekaj dni po odločitvi ustavnega sodišča, je namreč 37 odstotkov vprašanih pritrdilno odgovorilo na vprašanje, ali bi na referendumu podprli samostojno državo Katalonijo, samo 36 odstotkov jih je bilo proti.

Tudi odgovor na vprašanje, zakaj so Katalonci izbrali prav ta trenutek za novo množično manifestacijo, je dokaj enostaven. Seveda je večplasten, saj se je mnabralo kar nekaj razlogov.

Nova španska vlada, ki jo sestavljajo predstavniki Ljudske stranke – Partido popular (PP) je namreč povsod, kjer je to lahko naredila, zaostila odnose z manjšinami in omejila še zlasti jezikovne pravice. Na Balearskih otokih, v Valenciji in v Galiciji, kjer je PP večinska stranka, je

močno okrnila jezikovne pravice, nad Katalonijo pa se je spravila z drugimi posegi, na primer z zahtevo po ustanavljanju španskih šol, kjer bi bila katalonščina samo predmet, medtem ko sedaj poteka v šolah glavnina pouka v katalonskem jeziku. Namen tega predloga je, da bi še zlasti priseljencem iz drugih predelov Španije in iz tujine, predvsem iz latinsko-ameriških držav, preprečili integracijo v katalonski jezikovni prostor, pa seveda tudi zmanjšanje vloge katalonščine v družbi.

Drugi razlog je v ekonomski politiki vlade, ki je po mnenju Kataloncev krivična do te regije, saj ne upošteva dejstva, da je Katalonija v manjši meri utrpela finančno krizo kot druge regije. Vlada naj bi torej – tako Katalonci – kaznovala tiste, ki so bolje delali in od njih zahtevala, da plačujejo tudi za tiste, ki so dolga leta živeli na ramenih države in niso dovolj naredili za svoj gospodarski razvoj.

Ta dva razloga ustvarjata eksplozivno mešanico, ki jo je seveda izkoristilo majhno politično gibanje Solidaritat Catalana per la Independencia (Katalonska

solidarnost za neodvisnost), ki ima v katalonskem parlamentu samo peščico poslancev, vendar je zelo glasna, ker je dejansko edina independentistična opozicija sedanji vladi, ki jo vodi predsednik zgodovinski voditelj in tudi pobudnik Joan Laporta pa je nekdanji zelo priljubljeni predsednik nogometnega kluba Barcelona. Stranko sedaj vodi Uriel Bertran, izkušen politik in nekdanji član stranke ERC, leve independentistične stranke, ki pa se je ljudem zamerila zaradi preveč medle, skoraj oportunistične politike v času, ko je bila na oblasti v povezavi s socialisti. Oba, Laporta in Bertran, sta člana katalonskega parlamenta in imata torej izreden govorniški oder za promocijo svoje politike, ki je v tem času zelo popularna, saj je znano, da so ob gospodarskih težavah ljudje dovzetnejši za radikalne spremembe.

Bertran je svojo vojno napoved sprožil 16. julija v katalonskem parlamen-

Si demà es realitzés un referèndum oficial sobre la independència de Catalunya, què votaria?

tu, kjer je v odgovor na predlog predsednika deželne vlade Masa, ki je predlagal predčasne volitve kot odgovor na zadržanje madridske vlade do Katalonije, dejal, da bi bil to znak šibkosti, da "ne smemo skrivati težav sedanjega trenutka in da moramo biti vsi v prvi bojni vrsti", predlog o predčasnih volitvah pa naj bi vodil samo v neuspeh, ker da je dokaz šibkosti, ki si ga Katalonija ne sme privoščiti.

Vendar se Bertran ni zaustavil pri tem. Če bo španska vlada še naprej grozila s posegi proti katalonski avtonomiji, bi moral po njegovem mnenju predsednik Mas oblikovati narodno zavezništvo, ki bi nemudoma razglasilo neodvisnost Katalonije in bi začelo z mednarodnimi pogajanjimi za priznanje Katalonije v okviru Evropske unije. Po njegovem mnenju je napočil trenutek za močno motiviranje Katalonije in zagotovitvi boljše prihodnosti njenemu "narodnostnemu upanju".

Da gre za resno gibanje, ki se ga opirjema čedalje več ljudi, kaže tudi dejstvo, da je največji kataloposki dnevnik La Vanguardia objavil dokaj udaren članek. La Vanguardia je star dnevnik, ki je izhajal samo v španskem jeziku do lanskega leta, ko so začeli objavljati tudi katalonsko izdajo. Vendar ni šlo samo za jezikovno pobudo, saj je Vanguardia postala tudi vsebinsko "bolj katalonski" dnevnik. Tako je ta dnevnik 19. julija, torej v neposredni časovni povezavi z Bertranovo pobudo v parlamentu, objavil dolg članek Pilar Rahole, ki že v naslovu zaobjema njegov politični program: Prej ali slej bomo morali Špani-

ji reči NE. Avtorica opozarja, da je Katalonija že leta 1898 v času kraljevanja Marije Cristine bila oster boj proti Madridu v zvezi s plačevanjem davkov. Takrat je Katalonija od Madrida zahtevala sklenitev sporazuma, kakršnega so že imeli Baski, ki so na osnovi tega sporazuma uživali precejšnjo davčno avtonomijo; španska oblast pa Katalonci ni ugodila. Katalonci so se uprli tako, da njihova podjetja niso plačevala davkov v madridsko blagajno in španski tisk je takrat Katalonijo obtožil separatizma. Ker so iz Madrida barcelonskemu županu ukazali, naj pošlje davčne izterjevalce trgovcem, je župan odstopil. Trgovci so iz protesta proti Madridu zaprli trgovine, oblasti pa so odgovorile z aretacijo številnih podjetnikov in z represijo prisilile Katalonce k prekinitvi protestov.

Vse, kar v članku sledi, je aktualno. Gre za vrsto znanih gesel, da Katalonija ni Dpanija, da imajo Katalonci pravico do lastne države, da že 300 let trpijo pod španskim jarmom in da morajo Španijo premagati ter ji prej ali slej reši NE.

Skratka, gre za eksplozivno zmes, ki vključuje finančno stisko, občutek gospodarskega izkoriščanja, upor proti politični prevladi in dolgoletno željo po dokončni uveljavitvi lastne identitete. Manifestacija, ki je napovedana za 11. september, naj bi bila pomembna etapa tega gibanja. Če bo res tako množična in tako odločna, kot napovedujejo, ima Španija resen problem. Žal pa nič ne kaže, da bi se v Madridu resnosti tudi zavedali.

B.Br.

Alkoholna fermentacija

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE V SODELOVANJU Z ZKB

Alkoholna fermentacija je najpomembnejši mikrobiološki proces pri spremembi mošta v vino. Glede na to, da je pravi potek tega procesa ključnega pomena za proizvodnjo kakovostnega vina, navajamo s tem v zvezi osnovna pravila, ki jih mora vinar upoštevati.

Prvo pravilo zadeva posode, v katerih bo potekalo alkoholno vrenje. Posodo ne napolnimo do vrha temveč največ do dveh tretjin, zaradi penjenja ter kipenja mošta. Prostor nad moštom se v začetku alkoholne fermentacije hitro napolni z ogljikovim dioksidom, ki prepreči dostop kisika.

Drugo pravilo je to, da se omogoči izhajanje ogljikovega dioksida skozi vrelni veho. Paziti pa moramo, da se leta ne zamaši med alkoholnim vrenjem.

Končno pa še pravilo o izločanju ogljikovega dioksida, ki je plin težji od zraka in se zato nabira v najnižjem delu kleti. Povzroča omotičnost, pri višjih koncentracijah pa nezavest in smrt zaradi zadušitve. V kleti je nujno zračenje in odvod plina.

Po teh navodilih, ki so sicer našim izkušenim vinarjem dobro znana, a kljub temu vredna, da si z njimi osvežimo spomin pred trgatvijo, preidemo na drugi zelo pomemben dejavnik pri fermentaciji. V mislih imamo kvasovke, posebej pa *Saccharomyces cerevisiae*, ki so najpomembnejši mikroorganizmi pri omenjenem biološkem procesu. Čeprav niso te glivice v večini na grozdju in v grozdnem soku glede na ostale mikroorganizme, prevzamejo v času fermentacije dominantno vlogo. Upoštevajoč dejstvo, da so te glivice nepogrešljive za uspešen postopek fermentacije in so nemalokrat prisotne na grozdju v preskromnem številu, jih v mošt dodamo v obliki vrelnega nastavka. Vrelni nastavek pripravimo iz selekcioniranih kvasovk. Dodamo ga preden se začne spontano vrenje z avtohtono floro.

Selekcionirane kvasovke bi morale zagotoviti hiter začetek in uspešen konec alkoholne fermentacije ter sposobnost fermentacije tako pri nižji kot višji temperaturi. Poleg tega imajo te gli-

vice dobro toleranco tako na žveplov dioksid kot na etilni alkohol.

Ne bomo navajali postopka za pravo vrelnega nastavka, saj je našim vinarjem znan, sicer pa se o tem in drugih postopkih, ki zadevajo trgatve ter nego mošta in vina, posvetujejo s strokovnjakom. Ob tej priliki bi le poudarili, da vrelni nastavek dodamo v mošt, ko znaša razlika v temperaturi maksimalno 5° C, da preprečimo temperaturni šok.

Nekateri vinarji močno vezani na tradicijo ne uporabljajo nastavka. S tem v zvezi želimo poudariti, da alkoholna fermentacija lahko poteče tudi brez dodatka vrelnega nastavka. Pri takšnem načinu fermentacije pa imajo divje kvasovke in bakterije dovolj časa, da se v moštu močno razmnožijo. Pos-

ledice njihovega delovanja so zlasti ob »vročih« trgatah, kot bo po vsej verjetnosti letošnja, negativne za kakovost mošta in jih pozneje v vinu težko odpravimo, kot nas učijo izkušnje iz leta 2003, ki je bilo glede na sušo v vinogradih in visoke temperature primerljivo z letošnjim. Možnosti zaustavitve ali prekinitve alkoholnega vrenja so veliko večje kot pri dodatku vrelnega nastavka.

Tudi dejstvo, da je nekaterim vinarjem v prejšnjih letih uspela fermentacija brez dodatka nastavka, ni dovolj prepričljiva. Prisotnost mikroorganizmov glede na njihovo razmerje se spreminja iz leta v leto. Zato se lanska uspešna fermentacija spremeni s istimi postopki v polom, če je to razmerje za fermentacijo neugodno.

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE

Analize grozdja

Razpored meritev sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z Zadržno kraško banko, njena svetovalna služba opravila v prihodnjih dneh meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja po spodaj navedenem zaporedju:

- ponedeljek 3. septembra, od 14.00 do 15.00 v kleti Roberta Ote v Boljuncu;
- torek 4. septembra, od 14.00 do 15.30 na kmetiji Franca Fabca, Mavhinje 48/a;
- četrtek 6. septembra, od 14.00 do 16.00 pri Radotu Miliču, Salež 68;
- četrtek 6. septembra, od 16.30 do 17.30 na kmetiji Paola Ferfogle, Medja Vas 6;
- torek 11. septembra, od 15.00 do 16.30 pri Marti Žigon, Zgonik 35;
- četrtek 13. septembra od 15.00 do 16.30 pri Renzu Tavčarju, Repen 42.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila v septembru

September je pred nami, čas obratov nad letošnjo letino, čas pobiranja sadja in pridelkov iz zelenjadnega vrta, posebno pa čas trgatve.

VINOGRAD – V vinogradu grozdje dozoreva in ponekod je že čas za trgatve. Drugod pa, posebno na kraški planoti, so na začetku meseca so v polnem teku priprave na trgatve. Klet dobro očistimo, prezračimo in preverimo čistočo vseh pripomočkov. Lesene sode pregledamo, da ne puščajo in da nimajo vonja po plesni. Nabavimo si metabisulfit, selekcionirane kvasovke, škarje, rezila in druge potrebščine. Dobro bi bilo tudi, da bi si nabavili plastične zaboje, če jih še nimamo. Slednje bomo uporabljali tudi za shranjevanje in prenos oljk v oljarno.

Nekaj dni pred trgatvijo lahko odstranimo stare liste, v bližini grozda in ki ne asimilirajo več. S tem pa ne smemo pretiravati. Poseg je koristen predvsem v primeru bujnih sort in pri takih, ki so podvržene gnitju ali botritisu.

Za določitev pravega trenutka trgatve je zelo važno merjenje sladkorja in kisline. Med zorenjem se sladkor postopoma viša, kislina pa niža. Kislina je zelo važna in ne sme pasti pod določeno količino. Za merjenje rabimo vzorec sestavljen vsaj iz 100 jagod. Jagode odvajamo enakomerno, na več trtah porazdeljenih po vinogradu, na zunanji in notranji strani trte in na vseh straneh grozda. Če imamo več sort, pripravimo več vzorcev. Najbolje je, da nam pri tem pomaga strokovnjak.

Za trgatve izberemo ne deževen in niti ne prehladen dan. Dež namreč lahko odplahne naravne glivice, ki se nahajajo na kožici jagode in mošt stežka vre. Prav tako je fermentacija otežkočena ob hladnem vremenu. Ko nabiramo grozdje, moramo paziti, da ne pobere mo gnilo in plesnive jagode. Za nabiranje uporabljamo majhne posode. Grozdje čimprej zmeljemo. Posebno ob slabšem grozdju je priporočljivo takoj po mletju dodajanje metabisulfit, da preprečimo oksidacijo mošta. Priporočljivo je dodajanje selekcioniranih kvasovk posebno ob gnilem grozdju in ob hladnem vremenu, ko mošt s težavo vre. Kvasovke dodamo le 12 do 24 ur po dodajanju metabisulfit.

OLJČNI NASAD – V oljčnem nasadu moramo sedaj vso pozornost usmeriti morebitnemu napadu oljčne muhe. Jakost in čas napada oljčne muhe sta zelo različna od leta do leta. Pravi čas škropljenja najtočneje določimo na podlagi feromonov vab. Ko se ulovi 10-15 muh na teden, moramo prešteti vsaj 200 oljk po vsej krošnji. Škropimo, ko ima vsaj 10 odstotkov plodov aktivne vbode, to se pravi vbode z živimi jajčci ali ličinkami. Bolj enostavno pa je, da stalno sledimo navodilom strokovnjakov. Večkrat se zgodi, da škropljenje olj-

ke soupada s trgatvijo. Kdor goji oljke v bližini trt, mora strogo upoštevati karencno dobo škropila ali pa najprej trgati grozdje, šele nato pa škropiti bližnje oljke.

Na oljkah se v tem času lahko pojavi tudi oljčna kozavost. V primeru napada škropimo z bakrovimi pripravki. Tudi tu moramo strogo upoštevati karencno dobo, če so oljke v bližini.

Še vedno na oljkah opravimo zeleno rez tako, da odstranimo bohotivke v notranjosti krošnje.

SADNI VRT – V septembru pobiramo nekatere sorte jabolk in hrušk, pa tudi slive, fige in orehe.

Sedaj je čas, ko opravimo cepljenje na speče oko.

ZELENJADNI VRT – Še vedno pobiramo veliko tipično poletnih pridelkov, kot so paradižnik, bučke, kumare in druge. Ostanke zelenjadnic, ki so v tem času že zaključile svojo življenjsko dobo, odstranimo iz vrta, tudi korenine. V ostankih se namreč lahko skriva nekateri povzročitelji bolezni in škodljivci, ki lahko prezimijo v zemlji in lahko ponavljajo škodo v naslednjem letu.

V septembru sejemo motovilec, petersilj, špinačo in zeleni radič, presadimo pa jesensko solato, por, še kako poznano sorto rdečega radiča, endivijo. Preden sejemo ali presadimo, moramo površino dobro zaliti. Prav tako zalijemo tudi po končanem sejanju ali presajanju. Sejano površino dobro pokrijemo z zaključevino ali pajčevinastim vlaknom, da se zemlja pretirano ne posuši v primeru toplega vremena, po drugi strani pa da dež ne škoduje površini v primeru nalivov.

Posebno ob vlažnem vremenu moramo v shrambi stalno nadzorovati pridelke, kot na primer krompir. Nemudoma moramo odstraniti gnile gomolje, da ne okužijo še druge. Krompir moramo hraniti v temnem in hladnem prostoru, v lesenih zabojih ali na kupu, ob primerni vlagi. S svetlobo krompir postane zelen, v pretoplem prostoru pa prerano vzklije.

V septembru je možen napad nekaterih povzročiteljev bolezni, kot so septoria na zeleni, peronospora na kapusnicah in druge. Škropimo z bakrovimi pripravki, a le, če je do pobiranja še daleč. Skrbno moramo torej upoštevati karencno dobo. Še vedno zatiramo kapusnega belina s pripravki na podlagi *Bacillus thuringiensis*.

OKRASNI VRT – Balkonske in okenske rastline še vedno dnevno zalivamo in občasno gnojimo.

Enoletnim okrasnim rastlinam odstranjujemo posušene dele in odcvetele cvetove. Na začetku meseca še vedno lahko pripravljamo potaknjence pelargonij, le če ni pretoplo.

Magda Šturman

NOVOSTI - Od 1. 8. 2012

Novi predpisi pri obnovi vinogradov

Dne 11/07/2012 je Deželni uradni list objavil Odlok deželnega predsednika št. 138/2012, ki vnaša poenostavitev postopkov pri upravljanju vinogradniškega potenciala, kot ga deloča ODP 333/2009. Spremembe so stopile v veljavo dne 1. 8. 2012. Poudariti gre predvsem, da lahko zaprosi za spremembe, ki zadevajo omenjeni vinogradniški potencial, samo kdor ga upravlja in ne lastnik, če ni istočasno upravitelj. Le v primeru krčenja vinogradov mora upravitelj imeti lastnikovo dovoljenje. Veljavnost dovoljenja za krčenje vinograda je časovno neomejena (v prej obstoječi zakonodaji je zapadla po dveh letih).

Vinogradnike bo verjetno najbolj razveselila novost, da ob nakupu vinogradniških pravic površina ne bo več sorazmerno vezana na hektarski donos vinograda iz katerega pravice izhajajo. Vsled tega ne bo prišlo več do zmanjšanja površine ob prenosu pravic od vinograda z manjšim nominalnim pridelkom na vinograd z večjim nominalnim pridelkom. Ostaja le zmanjšanje površine v višini 10% pri prehodu iz vinograda z možnostjo namakanja, na vinograd, ki te možnosti nima.

Ob koncu pa še vest, ki pa mora biti še objavljena v Deželnem uradnem listu v zvezi z odpravo obveznosti javljanja Deželi o spremembi pri načinu vodenja vinogradniških površin (zakup, nakup, pravica užitka i.p.d.). Ostaja pa seveda obveznost vnašanja teh sprememb v posestni fascikel (fascicolo aziendale), iz katerega bo vinogradniški kataster črpal podatke.

Strani
iz knjige
Miroslava
Košute

Spomini Angela Katice

Dvakratni požig ljudskega odra

Ljudski oder v Križu so fašisti prvič razdejali 19. februarja 1921, ko so pridrveli v vas s kamionom, pri Mihotu uničili sedež socialistične stranke, nato so se odpeljali do Bernarde, vdrli v sobo Ljudskega odra, začeli razbijati pohištvo tudi v prostorih gostilne in vse skupaj zažgali.

Dogodka se je večkrat spominjal Mario Maganja, ker je bil med mulci, ki so se tedaj igrali okoli štirne pred pokopališčem. Pobesneli črnosrajčniki so nad tisoč knjig znosili na kup pred gostilno in jih ceremonialno zažgali. Ta kres s poskakovanjem krog njega je bil v očeh mularije nekaj nepričakovano veselega, zaradi česar je še pred smrtjo o tem pripovedoval z neprikrito zadrego. Ko da bi

Sedemdesetčlanski moški pevski zbor s škofom Fogarjem v svoji sredi leta 1933;

Zadnja slika prosvetnega društva Vesna leta 1927 (spodaj levo);

Kriška godba med koncertom v Saležu leta 1947 (spodaj desno)

bil štiriletni otrok lahko kriv, ker se ni zavedal zla in nasilja.

Trdoživosti Ljudskega odra pa ni bilo lahko izkoreniniti. Društvo se je obnovilo, si nabralo drugega pohištva in knjig, in se preselilo v nove prostore ob pokrajinski cesti v Nabrežino. Tata se je zavedel, da je bilo to doslej spregledano, zato si je zapisal na list beležnice:

Leto 1924. Prišli so fašisti iz Trsta s kamionom in se ustavili pri Kovačevi delavnici. Vodil jih je Dezman iz Trsta. Ko so poskakali dol, jim je ukazal, naj gredo po Moro, ki je imel ključke Ljudskega odra. Takrat je stanoval tam blizu, pri Uactovih, in da mora ž njimi, da jim odpre. Sedež je bil pri Miletvih, danes je to Belektovo, in tam so vpricho odbornikov napravili inventar vsega. Nato so morali odborniki podpisati, da se fašisti niso taknili nobene stvari, in so odšli. A kam? Šli so po bencin, pritekli nazaj in zažgali. Zagorelo je okoli 17.30 in gorelo do 19.30. Tako so zgorele knjige in vse. [...] Klub esperantistov je imel 110 čla-

nov, v tečaj jezika pa nismo hodili vsi. Jaz sem ga obiskoval ves čas njegovega trajanja, to pa je bilo približno šest mesecev, mislim. Prenehati je moral, ko se je nasilje zaostriilo. Fašisti so nam hoteli vse pobrati, tako smo jih prehiteli, vso imovino razdelili in poskrili ter končali z dejavnostjo.

Peti sem začel v zboru Vesna že leta 1924. Pevovodja je bil najprej Fran Venturini, ko pa se je moral umakniti čez mejo, ga je nasledil Milan Pertot. Mešani zbor je štel nad šestdeset članov in imel še več učiteljev. Da smo lahko prepevali brez skrbi, smo prirejali izlete. Tako se spominjam izletov v Vipavo, v Ajdovščino, na Nanos, bili smo v Landolu in v Razdrtem. Na Nanos smo se odpravili 9. septembra 1927 in smo se tudi slikali. V Landolu smo se dobili z barkovljanskimi pevci, ki so bili brez pevovodje, nas pa je takrat vodil njihov Milan Pertot. V Landolu sta nas sprejela tambaraški orkester in zbor, imeli smo skupno kosilo in s tem smo pravzaprav

končali. Društvo Vesna je imelo sedež pri Verginelli in tam smo se pred razpustom leta 1927 še zadnjič slikali.

Razpust nas je zelo prizadel. Ko smo se razšli, smo si zadali nalogo, da bomo prepevali ilegalno. Tako se je tudi zgodilo. Potem nas je največ nastopalo v cerkvi, v cerkvenem pevskem zboru, ki sta ga vodila pokojni katehet Škabar in Milko Cibic s Proseka. Samo tam smo lahko peli naše pesmi. S kora smo običajno v skupini hodili v gostilno h Mihotu na Bošketo, kjer smo se večkrat dobili s člani društva od Sv. Jakoba.

Fašisti so prihajali groziti tudi v cerkev, ampak župnik Andrej Furlan je bil zaveden Slovenec in jih je zavračal, zato so mu dali tudi piti olje.

Obenem sem bil član vaše godbe, igral sem klarinet. Kriška godba je bila tako številčna, da si je lahko privoščila, da je polovica nastopala v vasi, druga polovica pa šla igrat na Kras za plese. Na pomembnih prireditvah nas je bilo kakih štirideset.

Nesojeni sestanek

Tistega 22. julija 1928 je bila lepa poletna nedelja. Takrat so Šeginovi stanovali v tržaškem predmestju Rojanu, z njihovim Kamilom pa sva bila prijatelja. Ob nedeljah so prihajali v Križ, kjer so prav tako imeli stanovanje. Tistega dne pa sva bila zmenjena, da se greva kopat v portič na Mülü, kjer smo mladinci sklicali sestanek. Nanj naj bi prišla dva tovariša iz Rojana, s katerima smo imeli potem namen odpluti z barko na odprto morje, da vsa zadeva ne bi bila preveč sumljiva.

Tovariša sta prišla z vlakom ob 13.30 in ju je bilo treba iti počakat na postajo. Tako se po kosilu odpravim na Šonik. Ko prideta, stopimo v gostilno Tenec, ki je bila onstran ceste ob postaji, popit dve pasereti. Tam nas je čakalo presenečenje. Na terasi so ob mizi nasprotni nas sedeli trije neznanci, ki so imeli tudi bicikel. Prebadali so nas s pogledi na tak način, da nam ni bilo težko razumeti, da so policaji.

Vstanemo torej od mize in se odpravimo proti portiču, oni pa za nami. Sledili so nam v razdalji kakih petnajstih metrov. Eden izmed tovarišev mi je med potjo hotel izročiti propagandni material, pa sem mu rekel, naj ga drži pri sebi do stopnic na oključ, ker sem bil prepričan,

ke, da ni gospodar ničesar in da tudi sicer ne bi zmoget sam.

Zato so se odločili ustreči naši zahtevi, da gremo v vas peš. Tistega dne je bil namreč na Kržadi ples na borjarju, ob katerem je bilo zbranih precej ljudi. Ko smo šli tam mimo, smo vzdignili roke in zarožljali z verigami, da so se ljudje takoj ozrli in nam sledili do karabinerske kasarne na pokrajinski cesti pri Ipavki.

V kasarni so nam sneli lisice in odvezali vrvi. Začelo se je zasliševanje.

Kaj ste delali pri morju?

Prišli smo se kopat.

Kaj pa Tržačana?

Kamilova prijateljka sta.

Tako smo odgovarjali vsi enako. Zato so iz kasarne šli iskat Kamila Sedmaka, ki ni prišel z nami v portič, ker je pravočasno zagledal policaje in se umaknil. Ko so ga pripeljali, je Kamilo potrdil, da sta Rojančana res njegova prijatelja, pa ni nič pomagalo. Pridržali so tudi njega.

Zvečer pride odprt avtobus s platneno streho. Vnovič nas povežejo in strpajo vanj pa hajdi v Trst. Med potjo sem nekaj protestiral, da smo ljudje in ne živali, pa sem jo v odgovor takoj dobil po glavi. Drugače nas niso topli, ker tudi niso imeli za to vzroka. Bili smo vsi zelo mladi, saj sva bila jaz in Andrej s svojimi triindvajsetimi leti najstarejša.

Ko pridemo v Ulico 30. oktobra, nas izkrcajo, nam snamejo verige in nas štiri z drugim vozilom odpeljejo na karabinersko postajo v Ul. Crispi. Mirka in Milka so zaprli zgoraj, Andreja in mene pa v podzemno klet, kjer ni bilo zraka in je bilo polno prahu. Nekaj dni so nas zasliševali, ampak dokazati nam niso mogli ničesar, priznali pa tudi nismo nič in tako so nas nazadnje izpustili.

V mojem kazenskem listu piše, da je bilo to 29. julija in da sem bil tedaj zaprt zaradi komunistične dejavnosti. Od takrat naprej pa so me zaprli ob vsakem državnem prazniku, 1. maju in drugih podobnih priložnostih.

Zbor pod slavolokom

Slika iz leta 1933, ki je visela uokvirjena na hodniku, že sama veliko pove ta-

da nas tam ne bojo videli. Ko mi ga je naposled izročil, sem ga vtaknil v žep.

Ko pridemo do morja, se podamo pod brestovo drevo, ker je bila tam tudi čupa, ki so jo rabili za barvanje mrež z borovim lubjem. Na tleh je bil velik kup prahu. Posedli smo, da bi se malo ohladili, medtem ko je bila večina drugih tovarišev že zbranih. Naenkrat pa vidimo, da smo obkoljeni. Policaji so se nam približali s pištolami v rokah. Takoj smo se zgrnili v krog, z nogo pa sem napravil luknjo v kup prahu, spustil vanjo in pod čupo šop letakov ter jih pokril, še predno so prišli do nas. Bili smo rešeni.

Zaukazali so nam, naj dvignemo roke kvišku, in nas preiskali. Dobili niso ničesar. Nato so nam nataknili lisice, najprej meni, ki so me povezali z Andrejem Sulčičem – Koškovim, ker sva bila najstarejša. Isto so storili z drugima dvema, danes pokojnima Mirkom Širkom – Štokovim in Milkom Košuto – Županovim, ostale pa so povezali z vrvmi od mrež. Menda so to bili Roman in Albert Sulčič – Koškova, Peter Bogatec – Miletov, Mario Kobau, Angel Sirk – Sero, Ferdinand Tenec – Černetov in Armid Ukmar, čeprav se vseh ne sponinjam, ker so bili precej mlajši. Vsekakor nas je bila velika skupina in policaji so vprašali ribiča Pina Švaba, če nas popelje v Trst z barko. On pa jim je odgovoril, da nima bar-

ko o tatu kot o vasi v tistem času. Na njej je pod slavolokom posnet skoraj sedemdesetčlanski moški pevski zbor s škofom Fogarjem v svoji sredi. Ob škofu na levi sedi župnik Andrej Furlan, na desni pa ne kdo iz cerkvenega okrilja, ampak tata. Slika me je v otroštvu navdajala s ponosom, moj tata ob slovitim in priljubljenem škofu, a pozneje se mi je ob njej skotil tudi kak dvom v njegovo deklarirano komunistično prepričanje. Šele z leti sem dojel, da je prav ta slika dokaz globoke povezanosti vasi v upiranju fašizmu, ko je bilo treba premestiti vse dotedanje ograde in razkole, zato da preživita slovenska misel in beseda. V času prisilnega razpusta društev in organizacij ter prepovedi združevanja oseb in slovensčine v javnosti je slovenska pesem lahko donela le pod cerkvenimi oboki.

Cerkev na Primorskem je bila trdno zakoreninjena med svojim življenjem. Tako je lahko sedel komunist ob demokratičnem, Slovincem naklonjenem škofu, saj je bila navezadnje vsaj dobra polovica pevcev rdečih, vsi pa istega protifašističnega prepričanja. To je pozneje potrdilo dejstvo, da je večina slikanih odšla v partizane, ko je prišel čas za to, ali bila odgnana v zapore in koncentracijske taborišča, saj se je vas brez izjem opredelila za Osvobodilno fronto in žrtvovala največji krvni davek izmed vseh naših naselij.

ŠOLSTVO - V preteklem šolskem letu so bili učenci 3. razreda NSŠ Sv. Cirila in Metoda na izletu v Nemčiji

Od Mozartovega rojstnega mesta do frankfurtskega sejma glasbil

Učenci glasbene smeri svetoivanske šole so se v Salzburgu in Frankfurtu mudili ob koncu letošnjega marca

Lanski svetoivanski tretješolci so v okviru izleta obiskali tudi Mozartovo rojstno hišo (desno)

Čeprav se bodo protagonisti kmalu znašli v klopi prvega letnika višjih srednjih šol, s precejšnjo zamudo objavljamo poročilo spomladanskega izleta lanskega 3. razreda Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda v Nemčijo, kjer so med drugim obiskali tudi frankfurtski sejem glasbil.

Nestrpnost smo čakali 21. marec! In vendar je prišel. Iz Trsta smo startali z polurno zamudo, saj so se šoferji izgubili po mestu. V avtobusu, pa je takoj zavladalo veselo vzdušje ob petju ob spremljavi kitare. Mlada in simpatična vodička nam je med potjo stalno nekaj pripovedovala in razlagala o zgodovini in zemljepisju, tako, da smo bili stalno pozorni. V Salzburg smo dospeli skoraj brez prestanka in nadokladili jutranjo zamudo. V tem čudovitem mestu, ki je podobno Ljubljani, smo si ogledali Mozartovo hišo z zanimivimi predmeti. Nahaja se v svetovno znani Žitni ulici/Getreidegasse, kjer za pravo vzdušje poskrbijo številne visoke, ozke hiše, mamljive trgovine in romantična notranja dvorišča. Očarala nas je tudi bogata baročna katedrala, ki je najpomembnejša sakralna

zgradba v mestu Tu je bil krščen Wolfgang Amadeus Mozart, ki je v svojem rojstnem mestu povsod prisoten, celo v slaščičarnah, tako, da nismo mogli zapustiti mesta ne da bi poskusili ta prave Mozartove kuglice. Nato smo pot nadaljevali proti Munchnu.

Po mirni noči in odličnem zajtrku smo se z avtobusom odpeljali na ogled zelo zanimivega Tehničnega muzeja, kje je vsak našel nekaj zase. Muzej sledi razvoju znanosti in tehnologije od njunega izvora do danes. Na ogled je več kot 50 oddelkov s skupno površino večjo od 47.000 m². Veliko je bilo videti in preizkusiti. Tam smo se zadržali celo jutro, nato smo se peš odpravili do zgodovinskega mestnega jedra kjer smo se okrepčali z bavarskimi dobrotami in si ogledali tudi glavne mestne zanimivosti. Po predvidenem programu smo si ogledali še Olympia Park, ki na svoji površini zaobjema stadion, plavalne dvorane, teniške površine, kolesarske in sprehajalne poti. Povzpeli smo se tudi na znameniti stolp od koder je bil čudovit pogled daleč naokrog.

Tudi v petek nas je prebudilo lepo

sonce, pripravili smo kovčke in se po zajtrku odpravili v taborišče Dachau. Vodička nam je opisala takratno dogajanje v tem žalostnem kraju. Obdajali so nas različni občutki, saj smo med udeleženci imeli tudi take, ki so te strahote doživeli v družini. S seboj smo vzeli šopek cvetja, ga položili na spomenik in se spoštljivo oddolžili spomenu žrtev nacizma. Od tu smo se napotili proti Frankfurtu ki je največje mesto v nemški zvezni deželi Hessen in peto največje mesto v Nemčiji. Za Frankfurt velja, da je denarno, sejmsko in transportno središče Evrope ter je najbogatejše mesto v Evropi. Frankfurt je tudi eno izmed treh evropskih mest - poleg Pariza in Londona - z največjim številom nebotičnikov. Ni le poslovno mesto, je tudi kulturno središče. Tu je dom velikega pesnika Johanna Wolfganga Goetheja, ki smo si ga tudi ogledali poleg še zelo slikovitega in zanimivega mestnega središča.

In končno sobota in ogled Frankfurt Musik Messe 2012. Kot vsako leto, je tudi letos potekal eden največjih sejmov glasbil in glasbene opreme na svetu. To je ogo-

men prostor, ki ga sestavlja 11 paviljonov. Na voljo je bil tudi avtobus za premikanje, saj razdalje med posameznimi razstavnimi halami so bile velike. Razstavljalci iz vsega sveta so predstavljali svoje instrumente in tehnoloških naprav v najboljše luči in obiskovalce seznanjali z novostmi v glasbenem svetu. Zvrstilo se je veliko številno znanih glasbenikov, ki so bodisi koncertirali, bodisi predstavljali svoje delo. Program je bil zelo pester in nadvse zanimiv za nas, ki se vsak dan ukvarjamo z glasbo. Vsekakor je Frankfurt Musik Messe raj za vsakega glasbenika in ljubitelja glasbe.

Mi, ki obiskujemo šolo z glasbeno smerjo, smo bili zelo radovedni in smo si skušali ogledati čim več stvari, kajti vse je bilo nemogoče, ker je sejem prevelik. Razdelili smo se v skupine, glede na interese. Nekateri so si ogledali bobne in kitare, drugi trobila in klavirje, drugi spet posebnosti sejma, kot npr. etnične instrumente. Vsak je lahko poskusil izbrani instrument, nato dobil še kak gadget, sladkarije, čokolade ...

Vse dni nas je spremljalo lepo vreme in izlet nam bo ostal v trajnem spominu!!!
3. razred NSŠ Sv. Cirila in Metoda

ŠOLSTVO - Z letošnje majske ekskurzije petošolcev liceja Prešeren v Podgorico, Kamnik in Tomaj

Od jedrske energije do Kosovela

Obisk Izobraževalnega centra za jedrsko tehnologijo v Podgorici, v Kamniku in Tomaju pa srečanje z Balantičevo in Kosovelovo poezijo - Ekskurzijo omogočila slovensko ministrstvo za izobraževanje in ZRSŠ

Med številnimi šolskimi ekskurzijami, ki so potekale spomladi in o katerih poročamo komaj zdaj, je bila tudi tista, ki so jo dijaki zadnjih letnikov Liceja Franceta Prešerna opravili v maju z obiskom Podgorice, Kamnika in Tomaja.

V četrtek, 3. maja 2012, smo se dijaki zadnjih letnikov liceja F. Prešerna podali na enodnevni izlet v Izobraževalni center za jedrsko tehnologijo (ICJT) v Podgorici, Kamnik in Tomaj. Izlet nam je ponudilo Ministrstvo RS za šolstvo v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo.

Najprej smo si ogledali ICJT, kjer so nam prikazali potek pridobivanja električne energije v jedrski elektrarni ter njeno gradnjo, vzdrževanje in končno zaprtje. V "Reaktorju", kot so center poimenovali, je tudi stalno nameščena razstava o zgodovini raziskovanja in uporabljanja jedrske energije ter maketa kontrolne sobe v jedrski elektrarni, seveda v zmanjšanem merilu. Poleg tega pa je "Reaktor" namenjen usposabljanju osebja za NE Krško in raziskovanju novih načinov skladiščenja odpadkov in čim boljšega izkoriščanja jedrskega goriva.

Po ogledu centra smo se odpeljali v Kamnik, kjer nam je ga. Balantič, sestra pesnika Franceta Balantiča, povedala nekaj podatkov iz pesnikovega življenja, njena vnukinja pa nam je prebrala nekaj njegovih poezij.

Na kosilo smo se odpeljali v Ljubljano, nato pa smo si ogledali Kosovelovo do-

mačijo v Tomaju. Tam nas je pričakala družinska prijateljica in oskrbnica domačije ga. Dragica Sosič, ki nam je orisala življenje Kosovelovih, razne dogodke, ki so zaznamovali otroke, in se nazadnje poglobila v življenje Srečka Kosovela predvsem v času, ko se je bolan vrnil domov.

Izlet smo zaključili z obiskom Koso-

velovega groba na tomajskem pokopališču, nato smo se odpeljali nazaj proti Trstu. Iskreno se zahvaljujemo prof. Andreji Duhovnik Antoniji z Zavoda RS za šolstvo in Ministrstvu RS za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, da sta nam omogočila tako prijeten, zanimiv in poučen dan.

Matjaž De Luisa, 5.c

Lanski petošolci liceja Prešeren so spoznavali tako jedrsko energijo kot poezijo

ZDA - Prihodnji teden bodo demokrati Baracka Obama potrdili za predsedniškega kandidata

Napovedujejo najbolj odprto konvencijo doslej

Sedanji predsednik bo nominacijo sprejel z govorom na stadionu s 73 tisoč sedeži v Charlottu

NEW YORK - Ameriška demokratska stranka bo prihodnji teden na nacionalni konvenciji v kraju Charlotte v Severni Karolini potrdila Baracka Obama in Josepha Bidena za svojega predsedniškega oziroma podpredsedniškega kandidata. Pri tem obljublajo, da bo dogodek najbolj odprt in dostopen v zgodovini konvencij.

To sicer zagotovo ne bo držalo glede varnostnih ukrepov, ki bodo še bolj ostri kot pri republikancih v Tampi, čeprav protestnikov tudi v Charlottu ne pričakujejo kaj več kot na Floridi, kjer so bili komajda opazni. Predsednica nacionalnega odbora stranke Debbie Wasserman Schultz je napoved o najbolj odprti in dostopni konvenciji utemeljila med drugim s tem, da bo na njej sodelovalo rekordno število delegatov - 6000.

Ob tem mora biti v vsaki državni delegaciji pol žensk in pol moških, poleg tega pa mora imeti vsaka tudi zadostno število predstavnikov manjšin, kot so temnopolti, Latinoameričani, Azijci, homoseksualci in drugi. Konvencija bo uradno trajala le tri dni, to je od 4. do 6. septembra, prireditve pa se začnejo že jutri.

Obama, ki bo nominacijo sprejel z govorom na športnem stadionu Bank of America s 73.000 sedeži, bodo drugi govorniki konvencije tokrat bolj prodajali volivcem z vidika uspehov na področju nacionalne varnosti, kar je za demokrate manj običajno kot za republikance, ki so se v Tampi posvetili skoraj izključno gospodarstvu.

Schultzova je zagotovila, da bo konvencija volivcem pokazala jasno razliko med Obama in Romneyjem tudi glede ekonomije. Za razliko od republikanske naj bi bila predstavljena vizija trajnega gospodarskega razvoja s poudarkom na varnosti srednjega razreda, ustvarjanja dobrih delovnih mest, izplačevanja dolga, vlaganja v izobraževanje, inovacije, energijo in infrastrukturo in davčne reforme, ki bo bolj pravična.

Demokrati dokončni program konvencije, skupaj s strankarsko politično platformo za naslednja štiri leta in oddajo delegatskih glasov Obami ter Bidenu, še pripravljajo. Platforma bo za razliko od republikanske vsebovala podporo pravici do splava in homoseksualnim porokam, ne glede na to, da so volivci Severne Karoline na referendumu maja letos tovrstne poroke prepovedali z ustavo, kar je sprožilo razprave o selitvi konvencije drugam. Obama je leta 2008 v državi tesno zmagal in demokrate upajo, da mu bo to uspelo tudi tokrat, zato selitve ni bilo.

Veliko bo odvisno tudi od vremena. V torek in sredo bo konvencija potekala v

Sedanji predsednik ZDA Barack Obama računa tudi na številne glasove predstavnikov manjšin, kot so temnopolti, Latinoameričani, Azijci, homoseksualci in drugi

ANSA

športni dvorani Time Warner Cable, v četrtek pa bo potekala na odprtem stadionu. Organizatorji še niso povedali, kaj se bo zgodilo, če bo kakšna nevihta. V torek bo svojega moža volivcem znova predstavila prva dama ZDA Michelle Obama, isti dan pa bo na vrsti tudi osrednji govornik konvencije, župan teksaškega San Antonia Julian Castro, s čimer želijo demokrati utrditi prednost pred republikanci glede volivcev latinskoameriškega izvora.

Predvsem sredi bo namenjena napadom na republikance in osrednjo vlogo so demokrati v ta namen dali nekdanjemu predsedniku Billu Clintonu. Obama pa bo zaradi časovne razlike govoril šele okrog 4. ure zjutraj v petek po srednjeevropskem času.

Na seznamu govornikov so med drugim tudi odkrito homoseksualni kongresnik iz Massachusettsa Barney Frank, župan Chicaga Rahm Emanuel, Caroline Kennedy, nekdanji predsedniški kandidat John Kerry, vodja senatnih demokratov Harry Reid, sopredsednica Obamove kampanje Eva Longoria in predsednik konvencije župan Los Angelesa Antonio Villaraigosa.

Govorila bosta tudi dva "prestopnika", ki sta bila nekoč republikanca, danes pa sta neodvisna. To sta guverner Rhode Islanda Lincoln Chafee ter nekdanji guverner Floride Charlie Crist. Državne sekretarke Hillary Clinton ni na seznamu, ker bo v času konvencije v tujini. (STA)

SIRIJA - Po odstopu Kofija Annana

Brahimi prevzel položaj odposlanca ZN in Arabske lige

DAMASK - Alžirski diplomat Lakhdar Brahimi je včeraj uradno prevzel položaj posebnega odposlanca Združenih narodov in Arabske lige za Sirijo. Položaj prevzema od Kofija Annana, ki zaradi neusklajenosti veseli glede reševanja krize ni želel podaljšanja mandata. Annanov mandat se je v petek iztekel brez večjega pompa in brez kakih poslovnih izjav.

Podobno brez velikih izjav in napovedi pa položaj prevzema tudi Brahimi. Pred dnevi je napovedal le, da bo v prvih dneh vzpostavil svojo pisarno in se pogovoril z vsemi pomembnimi akterji za reševanje krize v Siriji, pri čemer da ga bodo vodili predvsem interesi sirskega ljudstva. Za razliko od Annana, ki je deloval iz Ženeve v Švici, bo Brahimi svojo pisarno vzpostavil v New Yorku, kjer upa, da bo lahko bolje vplival na Varnostni svet ZN za oblikovanje enotnega načrta za konec konflikta v Siriji.

Nasilje v Siriji, ki je zahtevalo že

okoli 20.000 življenj, se v veliki meri nadaljuje tudi zaradi razklanosti med vesilami v VS ZN. Rusija in Kitajska sta še vse poskuse za resnejše ukrepanje proti režimu sirskega predsednika Bašarja al Asada preprečili z vetom. Zaradi te razklanosti je odstopil tudi Annan, končala pa se je tudi opazovalna misija ZN v Siriji. Ta naj bi nadzirala premirje in izvajanje Annanovega mirovnega načrta iz sredine aprila, a je ta načrt propadel, nasilje pa se je le še stopnjevalo.

Sirski opozicijski uporniki so včeraj napadli vojaško letališče v provinci Alep na severu Sirije. V zadnjih nekaj dneh so uporniku napadli že dve letališči v provinci Idlib. Sirske vladne sile so medtem pričele s protinapadom na "teroriste" na območju al Kalsa, na obrobjih Alepa in v okolici vojaških baz. Po poročanju sirske državne tiskovna agencije Sana so režimske sile "povzročile velike izgube v vrstah teroristov". (STA)

V dvojnem samomorilskem napadu v Afganistanu dvanajst mrtvih

KABUL - V dvojnem samomorilskem napadu v Afganistanu, katerih cilj je bila vojaška baza v osrednjem delu države, je bilo včeraj ubitih deset civilistov in dva policista. Po navedbah policije se je najprej razstrelil skrajnež, nato pa je sledila silovita eksplozija tovornjaka bombe, ki je razdejala tržnico nedaleč od vojaške baze v okrožju Sajedabad v pokrajini Vardak. V lokalne bolnišnice so sprejeli najmanj 43 ranjencev, deset ljudi s hujšimi poškodbami pa so prepeljali v Kabul, so sporočili zdravstveni viri. Neimenovani predstavnik koalicijskih sil je povedal, da sta bila v napadu ranjena tudi dva pripadnika sil Isaf. V Sajedabadu so napadi upornikov pogosti, septembra lani je bilo v podobnem napadu na tamkajšnjo vojaško bazo ranjenih več kot 80 ljudi, od tega 50 ameriških vojakov.

Proti Sanaderju nova obtožnica za korupcijo

ZAGREB - Hrvaški protikorupcijski urad je v petek vložil novo, peto obtožnico za korupcijo proti nekdanjemu hrvaškemu premierju Ivu Sanaderju, in sicer zaradi sodelovanja pri spornih prodajih poslovnega posloplja hrvaški vladi, poroča Jutarnji list na svoji spletni strani. Kot dodaja, Sanaderja bremenijo, da je zaslužil 17 milijonov kun (2,3 milijona evrov).

Poleg Sanaderja so, kot neuradno trdi časnik, obtoženi tudi bivši minister za regionalni razvoj, gozdarstvo in vodno gospodarstvo Petar Čobanković, nekdanji saborski poslanec HDZ in znani zagrebški mesar Stjepan Fiolčić ter glavni direktor podjetja Inženirski biro Mladen Mlinarević. Tožilstvo naj bi bremenilo tudi podjetje Mesnice Fiolčić kot pravno osebo.

Uskok bremenijo Sanaderja, da je na ožjem kabinetu svoje vlade prepričal ministre o potrebi nakupa posloplja. Vlada je že naslednji dan, 2. aprila 2009, na zaprti seji pogodbo o nakupu tudi potrdila. Pri prodaji nepremičnine je kot posrednik sodelovala tudi družba Hypo Leasing, a samo zato, da bi prekrili dejstvo, da vlada kupuje posloplje od poslanca takrat vladajoče HDZ.

Proti Sanaderju se bosta septembra nadaljevali sojenja v primerih Fimi-media, ter Hypo in Mol, ki sta ju združili v eno obtožnico. Tožilstvo je letos vložilo in nato umaknilo zaradi dopolnitve še dve obtožnici za korupcijo, v katerih je med obtoženci tudi Sanader, še spominja Jutarnji list.

GLASBENE LEGENDE - Ob 50-letnici prvega javnega nastopa

Govorice o jubilejni turneji ansambla The Rolling Stones vse bolj pogoste

Od leve Charlie Watts, Keith Richards, Ronnie Wood in Mick Jagger ob 50-letnici prvega nastopa

ANSA

LONDON - Člani britanske zasedbe Rolling Stones bodo ob 50-letnici prvega nastopa, ki so jo obeležili julija, morebiti odinili na turnejo, piše britanski Guardian. Kot so obljubili svojim oboževalcem, bodo nekaj vznemirljivih novic obelodanili v torek. Po ugibanjih glasbene revije Billboard naj bi še letos nastopili v Londonu in New Yorku.

Marca so člani zasedbe poudarili, da ob 50-letnici ne načrtujejo nove turnee, saj, kot je dejal kitarist Keith Richards, zasedba nanjo še ni pripravljena. Kot verjetnejši termin turnee so takrat napovedali leto 2013. Po pisanju Billboarda pa so si Stonesi premislili in naj bi novembra dvakrat nastopili v londonski Areni O2, prav tako naj bi poskrbeli za koncertni dvojček v New Yorku v brooklynskem Centru Barclays.

Stonese je bilo moč zadnjič videti v živo leta 2007 med njihovo svetovno turnejo "A Bigger Bang", ki je gostovala tudi v Beogradu in se uvrstila med najbolj donosne rockovske turnee vseh časov.

NEMČIJA - Po 50 letih

Opravičilo zaradi talidomida, ki je več tisoč novorojencem povzročil razne deformacije

BERLIN - Nemško farmacevtsko podjetje, ki je v 50. letih prejšnjega stoletja proizvajalo pomirjevalo talidomid za nosečnice, se je v petek po 50 letih končno opravičilo žrtvam zdravila. Talidomid je namreč pri več tisoč novorojencih povzročilo razne deformacije.

Podjetje Grünenthal je otrokom, rojenim v poznih 50. in zgodnjih 60. letih prejšnjega stoletja z dlanmi, pritrjenimi na komolce, in drugimi deformacijami, plačalo odškodnino, vendar ni nikoli izreklo neposrednega opravičila. Izvršni direktor Grünenthala Harald Stock je v petek dejal, da je obžalovanja vredno, da podjetje ni že veliko prej navezalo stika z žrtvami. "Prosimo vas za odpuščanje, ker 50 let nismo na človeški ravni govorili z vami in da smo namesto tega ostali tihi," je Stock povedal ob odkritju spomenika žrtvam tragedije v Stolbergu blizu sedeža podjetja.

Približno 10.000 otrok po svetu se je rodilo s hibi-mi, kot so manjkajoče okončine, ker so njihove matere proti jutranji slabosti in nespečnosti med nosečnostjo jemale talidomid, ki so ga prodajali v skoraj 50 državah, leta 1961 pa so ga končno umaknili iz prodaje.

Tragedija velja za eno najhujših v zgodovini nemške farmacevtske industrije. Podjetje Grünenthal se je po svetu pogajalo za odškodnine, med drugim pa je leta 1971 približno 5000 nemškim žrtvam plačalo skupno 52 milijonov evrov odškodnine.

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103
20.25 Tv Kocka: Risanka Gurugù – Želja po nežnosti
20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Vabilo v gledališče: Oblomov – 1. del, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Reportaža: DeamsRoad **8.20** Nan.: La piccola moschea nella prateria **9.05** Rubrika: Pongo & Peggy **9.50** Dnevnik L.I.S. **9.55** Aktualno: Linea verde orizzonti estate **10.30** Aktualno: A Sua immagine, vmes sv. Maša in Angelus **12.20** Aktualno: Linea verde estate **13.10** Rubrika: Pole Position **13.30** Dnevnik **14.00** Avtomobilizem: VN Belgije (Circuit de Spa-Francorchamps) – Formula 1, prenos dirke **16.30** Dnevnik **16.35** Film: La mia fedele compagna (dram., ZDA, '08) **18.00** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kviz: Reazione a catena (v. P. Insegno) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Variete: Tec-hetechetè **21.20** Film: Bakhita (biogr., It., '09, r. G. Campiotti) **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.55** Dnevnik in rubrike

7.00 Risanke - Cartoon Flakes Weekend **8.55** Igra: Battle Dance 55 **9.50** Rubrika: Numero 1 GP, sledi Avtomobilizem: GP 2 Belgije (Circuit de Spa-Francorchamps), prenos dirke **11.30** Film: La nave dei sogni Singapore/Bali (rom., Nem., '06) **13.00** Dnevnik in Tg2 Motori **13.45** Nan.: Il commissario Herzog **14.45** Nan.: Delitti in Paradiso **15.45** Film: La promessa di un pistolero (vestern, ZDA, '08) **17.15** Venezia: Regata storica **19.30** Nan.: Il Clown **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: NCIS - Los Angeles **22.35** Športna rubrika **1.00** Dnevnik

7.05 Nan.: Wind at my back **7.55** Film: Tramonto (dram., ZDA, '39) **9.35** Film: La bella di Roma (kom., It., '55) **11.10** Nan.: Pepper Anderson, agente speciale **12.00** Dnevnik in Tg3 Agenda del mondo estate **12.25** TeleCamere Salute **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Rubrika: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Film: Così parlò Bellavista (kom., It., '84) **16.15** Film: Il conte Tacchia (kom., It., '82) **18.05** Nan.: I misteri di Murdoch **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob a Venezia **20.10** Nan.: Un caso per due

21.05 Film: The Code (triler, Nem. /ZDA, '09, r. M. Leder, i. M. Freeman, A. Banderas) **22.55** Dnevnik in deželni dnevnik **23.10** Film: Vincere (biogr., Fr./It., '09)

6.35 Dnevnik **6.55** Mediashopping **7.25** Nan.: Vita da strega **8.30** Dok.: Una formula vincente **8.50** Rubrika: Slow Tour **9.25** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** Il cammino di Padre Pio **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Rubrika: Pianeta mare **13.10** Dok.: I miti dello spettacolo **14.15** Aktualno: Donnavventura **15.05** Film: E io mi gioco la bambina (kom., ZDA, '80) **17.00** Film: Sono Sartana, il vostro beccchino (vestern, It., '69) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: The Invasion (zf, ZDA, '07, r. O. Hirschbiegel, i. N. Kidman, D. Craig) **23.30** Film: Stargate (zf, ZDA, '94, i. K. Russell)

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.00** Dnevnik **8.50** Nan.: Finalmente arriva Kalle **11.00** Nan.: I Cesaroni 4 **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Agata & Ulisse (kom., It., '10) **16.00** Film: Nemici amici i promessi soci (kom., It., '10) **18.30** Igra: La ruota della fortuna (v. E. Papi) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Aktualno: Dopo Tg5 **21.15** Film: What women want – Quello che le donne vogliono(kom., ZDA, '00, r. N. Meyers, i. M. Gibson, H. Hunt) **23.45** Film: So che ritornerai (triler, It., '09) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.00 Nan.: Il mondo di Patty **7.40** Risanke **10.00** Film: Il mio grasso grosso amico Albert (kom., ZDA, '04) **11.50** Rubrika: Grand Prix **12.25** Dnevnik **13.00** Rubrika: Sport Mediaset - XXL **14.00** Film: 4 amiche e un paio di jeans (kom., ZDA, '05) **16.10** Film: 4 amiche e un paio di jeans 2 (kom., ZDA, '08) **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: La vita secondo Jim **19.25** Film: In due per la vittoria (rom., ZDA, '06) **21.25** Film: Inseguendo la vittoria (dram., ZDA, '08, r. S. Gillard, i. M. Lanter, F. Raisa) **23.15** Resn. show: Plastique – Ultrabellezza (v. E. Santarelli)

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Rubrika: Ti ci porto io **11.45** Film: RKO 281 – La vera storia di “Quarto potere” (biogr., ZDA, '99) **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Ben Hur (zgod., Kan./VB/Nem., '10) **17.15** Nan.: The District **18.05** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Cash Taxi

21.10 Film: Mediterraneo (kom., It., '91, r. G. Salvatores, i. D. Abatantuono) **23.10** La valigia dei sogni **23.50** Omnibus Notte

7.00 Aktualno: Salus Tv **7.15** Aktualno: Musa Tv **7.30** 11.30 Rotocalco Adnkronos **7.55** Dok.: I Colli Berici **8.30** Variete: Mukko Palino **8.45** Le perle dell'Istria **12.10** Italia Economia e Prometeo **12.20** Rubrika: Super Sea **12.45** Dok.: Borgo Italia **13.15** Aktualno: Camper Magazine - Anno 2012 **13.35** Dok.: 20 minuti... **13.55** Dok.: La libreria Marciana **16.00** Film: Torna a casa, Lassie! (pust., ZDA, '43) **17.30** Risanke **19.30** Aktualno: Musa Tv **19.45** Aktualno: Dai nostri archivi - 2012 **20.05** Rubrika: Hard Trek **20.30** Dok.: Il portolano **20.50** Rubrika: Italia Economia e Prometeo **21.00** 23.00 Deželni dnevnik **21.15** Glasb.: Milie voci **23.15** Film: Venere e il professore (muzikal, ZDA, '48)

6.55 Risanke **9.30** Nan.: Dedek v mojem žepu **9.55** Nedeljska maša **10.55** Izvir(n)i **11.20** Ozare (pon.) **11.30** Obzorja duha **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Koncert ob 50 letnici delovanja Fantov s Praprotna z gosti (pon.) **15.05** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem **15.40** Film: Skrivaj **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Legende velikega in malega ekrana - Tone Fornezzi Tof **18.15** Igralci tudi pojejo **18.30** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Nan.: Doktor Martin **20.50** Intervju: Prof.dr. Rajko Pirnat **21.50** Dok. odd.: Naravni parki Slovenije - Slovenske Alpe, Svet živali, 2. del **22.15** Dok. serija: Village Folk - Ljudje podeželja **22.30** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **22.55** Ars 360 **23.05** Nan.: Stebri zemlje **0.05** Alpe-Donava-Jadran

7.40 Skozi čas (pon.) **7.50** Globus (pon.) **8.40** Minute za... (pon.) **9.15** Alpe-Donava-Jadran (pon.) **9.40** Žogarija **10.10** 6. Mednarodno tekmovanje saksofonistov **11.05** Čudežne goslice: Koncert Folklorne skupine Tine Rožanc, 1. del **12.00** Kajak kanu na divjih vodah: Svetovni pokal - finale, prenos iz Bratislave **13.00** Gorsko kolesarstvo: Svetovni pokal - 4kros, posnetek iz Leoganga

13.55 Formula 1: Velika nagrada Belgije, prenos iz Spa Francorchamps **15.50** Gorsko kolesarstvo: Svetovni pokal - Spust (Ž), posnetek iz Leoganga **16.40** Gorsko kolesarstvo: Svetovni pokal - Spust (M), posnetek iz Leoganga **18.00** Nogomet: Pregled lanske sezone Lige Evropa **18.50** Svetovno prvenstvo na prožni ponjavi, posnetek iz Birminghama **19.15** Športni magazin **19.50** Žrebanje lota **20.00** Dok. film: Korenine Germanija **20.50** Potopis: Nuihini, raj in pekel Pacifika **21.25** Paraolimpijske igre: Povzetek dneva, posnetek iz Londona **21.55** Dok. odd: Wikiuporniki (pon.) **22.50** Kratki igr. film: Pobeg **23.25** Zabavni infokanal

6.05 8.10, 21.30 Žarišče **6.45** Primorska kronika **8.40** 13.00 Kronika **12.05** 15.40, 18.35 Svet v besedi in sliki **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **14.55** Na tretjem... **15.55** 18.15, 21.45 Satirično oko **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Dnevnik **19.50** 22.05 Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** 22.10 Tedenski napovednik **20.50** Zrcalo tedna **21.05** 23.00 Tedenski izbor

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.15** Arhivski posnetki športnih prenosov **16.30** »Q« - trendovska oddaja, vodi Lorella Flego **17.15** Srečanje z... **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Village Folk **19.00** 22.10, 0.10 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Biker Explorer **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Istrska potovanja **21.40** Dok. odd.: K2 **22.25** Back Stage Live **22.45** Slovenski magazin **23.15** Glasb. odd.: Koncert **0.25** Čezmejna Tv - TDD

15.00 Tv prodajno okno, Glasbeno popoldne **16.30** Praznik in Vipavi **17.30** Kmetijska oddaja **18.30** Z Mojco po domače **19.30** Tedenski pregled, napovedujemo...

20.00 Naš gost **21.00** Srečanje društva za srce Bovec **21.45** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno, Videostrani

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.25** Nan.: Castle **11.20** Nan.: Razočarane gospodinje **12.15** Dok. serija: Zvezde pred kamero **13.15** Resn. serija: Kuharski mojster **14.15** Film: Svila (rom., VB/Fr./It., '07) **16.15** Serija: Franklin in Bash **17.10** Film: Problematičen mulc 3 (kom., ZDA, '95) **18.50** Ljubezen skozi želoдец **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Nedeljski filmski hit: Noč v muzeju (akc., ZDA, '06, i. B. Stiller) **22.05** Film: Elizabethtown (rom., ZDA, '05) **0.30** Film: Otok v mestu (kom., ZDA, '09)

7.55 Nad.: Merlinove pustolovščine **8.50** Nan.: Moja super sestra **9.15** Film: Romanca sredi vinogradov (rom., ZDA, '09) **12.25** Najbolj nori športi **13.50** Resn. serija: Fantastična Beekmana **12.20** Faktor strahu Južna Afrika **15.15** Film: Frankie in Hazel (druž., ZDA/Nem., '00) **17.00** 23.50 Dok.: Posel mojega življenja **18.00** Nan.: Vlomilci **18.30** Pazi, kamera! **19.05** Adrenalina, Zlivenjski stil **20.00** Film: Državni sovražnik **22.20** Film: Operacija Beograd

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled domačega tiska; 10.00 Polke in valčki iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: Brihtni Beno (G. Geč); 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Važno je sodelovati; 16.00 Draga 2012; 17.00 Kratka poročila; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 7.00, 9.00, 19.45 Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opol-dnevnik; 15.30 DIO; 16.15 Na športnih igriščih; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Sotočja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada; 0.00 Nočni program.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 8.28, 10.30, 12.00, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.05, 12.15 Pesem tedna; 8.30 Jutranji dnevnik - Šport Claxon; 9.00, 10.35, 22.00 Glasbena lestvica; 9.30 Glasba danes; 10.15, 19.20 Sigla single; 11.00 La biblioteca di Babele (pon.); 11.30 Quilisma; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Tempo scuola; Luoghi e tradizioni; La rosa dei venti; Detto tra noi... in musica; 15.00-17.00 E ...state freschi (pon.); 17.00-18.00, 23.00 Pic-nic Elettrolique; 18.00 Album Charts; 19.00 La Via Francigena del Sud; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Večerni radio Koper 21.00 My chance on air (pon.); 21.30 Sonoricamente Puglia (pon.); 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi čas; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros (pon.); 18.15 Violinček (pon.); 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativa odd. v angl. in nem.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme po Sloveniji; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Koledar prireditve; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga (pon.); 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitev oddaje s pregledom novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 17.00Šnl 8. krog: Mura; 18.00 Mor-da niste vedeli; 18.35 Pregled športnih do-

godkov dneva; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva.

SLOVENIJA 3
6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Napoved sporeda; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos sv. maše; 11.05 Evoradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

OVEN 21.3.-20.4.: V začetku prihodnjega tedna se vam bo na delovnem mestu odprla ogromna priložnost. Pretirana zaletavost vam lahko škodi pri sprejemanju odločitve. Posvetujte se in dobro premislite.

BIK 21.4.-20.5.: Bodite pozorni na neko osebo, ki je v vaše življenje prišla pred kratkim. Njeni nameni morda niso tako nedolžni, kot vam je narekoval vaš prvinski občutek.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Povrnite si zaupanje, saj boste le tako dosegali to, kar si želite. Samozavest in motivacija vas bosta napolnili z novim elanom na delovnem mestu.

RAK 22.6.-22.7.: Ob koncu tedna boste preživeli nekaj čudovitih trenutkov s prijatelji, ki vas bodo spravili v dobro voljo. Zato se bo vaše počutje v začetku prihodnjega tedna močno izboljšalo.

LEV 23.7.-23.8.: Če se v kratkem odpravljate na potovanje s partnerjem ali prijatelji, se vam obeta čudovita pustolovščina, ki je zlepa ne boste pozabili.

DEVICA 24.8.-22.9.: Ne pre naglite se v odločitvah, saj lahko naredite veliko napako, zaradi katere boste imeli precej nevšečnosti. V odnosu s partnerjem boste bolj aktivni in zavzeti.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Zaredi odličnega dela, ki ga opravljate, se vam bodo v službi odprla nova vrata. Priložnosti ne smete zamuditi, vendar vseeno prej premislite o vseh dejavnikih.

ŠKORPION 23.10.-22.11.: Boudite pripravljeni na spremembo v prihodnjih dneh. Vedite, da se vam ni treba takoj prilagoditi in sprejeti novosti, če boste le imeli utemeljen razlog za to.

STRELEC 23.11.-21.12.: V službi vas bodo zasuli z različnimi opravili, ki jim ne bo videti konca. Pazite, da ne boste pregoreli in da si boste vzeli dovolj časa zase in za svojo družino.

KOZOROG 22.12.-20.1.: V službi bo za vas najbolj pomembno, da bo čim hitreje minil delovni dan, zato bo trpelo delo. S prijatelji boste preživeli veliko časa.

VODNAR 21.1.-19.2.: Na zasebnem področju že dolgo časa iščete spremembe in izboljšave, vendar jih še ni na obzoru. Raje se posvetite trenutku in ne zapravljajte časa za letanje z glavo nad oblaki.

RIBI 20.2.-20.3.: Na delovnem mestu je pred vami izziv, ki bo za nekaj časa zaposlil vaše možgane in na preizkušnjo postavil vaše miselne sposobnosti.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.20 Tv Kocka: Števarjan 2012 – An-sambel Vikend
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čez-mejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: Unomattina estate **11.00** Nan.: Un ciclone in convento **12.00** Variete: E state con noi in tv (v. P. Limiti) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Nan.: Don Matteo 7 **15.10** Film: Un pascolo tranquillo (dram., Nem., '01) **17.00** Dnevnik **17.15** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kviz: Reazione a catena (v. P. Insegno) **20.00** Dnevnik **20.30** Variete: Techetechetè **21.20** Film: Per una notte d'amore (dram., It., '08, r. V. Sindoni, i. V. Hessler, R. Farnesi) **23.45** Dnevnik - kratke vesti **23.50** Dok.: Il bambino negato

Rai Due

6.15 Nan.: Top Secret **7.00** Sorgente di vita **7.30** Risanke: Cartoon Flakes **10.15** Nan.: Incinta per caso **10.35** Tg2 Insieme Estate **11.20** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Senza traccia **14.45** Nan.: Army Wives **15.39** Nan.: Guardia costiera **16.15** Nan.: Blue Bloods **17.00** Nan.: 90210 **17.55** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Ghost Whisperer **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **21.55** Nan.: Una scatenata coppia di sbirri **22.50** Nan.: Supernatural **23.35** Dnevnik **23.50** Dok.: Almost true

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **8.00** Film: Tempo di villeggiatura (kom., It., '56) **9.35** Dok.: La Storia siamo noi **10.35** Aktualno: Cominciamo bene (v. G. Anversa, A. Ciampoli) **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Nan.: La casa nella prateria **15.50** Film: La bandiera marcia o muori (pust., VB, '77) **17.20** Dok.: Geo Magazine 2012 **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob a Venezia **20.15** Nan.: Cotti e mangiati **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Reportaža: Il viaggio (v. P. Baudò) **23.05** Nočni in Deželni dnevnik **23.45** FIL – Felicità interna lorda

Rete 4

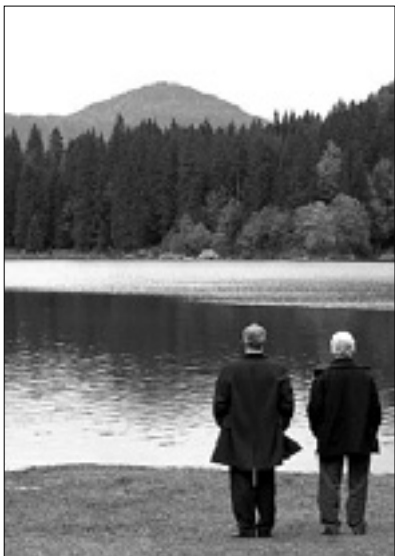
6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Magnum PI. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri 4 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.05** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello del Forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Nad.: My Life - Segreti e passioni **17.00** Film: Il comandante Florent – Pirati della strada (krim., Fr., '97) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.10** Nan.: Siska **21.10** Aktualno: Quinta colonna (v. P. Del Debbio)

23.25 Film: Memorie di una Geisha (dram., ZDA, '05, r. R. Marshall, i. Z. Ziyi)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.15** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Film: Un amore extralarge (kom., Avstrija/Nem., '11) **16.30** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.30** Igra: La ruota della fortuna (v. E. Papi) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Talent show: Veline (v. E. Greggio) **21.20** Film: Il genitale della chiesa (biogr., It., '07)

23.35 Film: La ragazza del lago (krim., It., '07)

Italia 1

6.30 Nan.: Il mondo di Patty **8.10** Risanke **10.30** Nan.: Dawson's Creek **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Futurama **14.10** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Hellcats **16.45** Nan.: Giovani campionesse **17.40** Nan.: Love Bugs 3 **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI - New York **21.10** Film: Bad Boys (akc., ZDA, '95, r. M. Bay, i. M. Lawrence, W. Smith) **23.30** Nan.: Rookie Blue

La 7

6.00 7.30 Dnevnik **7.00** Aktualno: Omnibus **9.40** Aktualno: Coffee Break **10.50** Nan.: Agente speciale Sue Thomas **12.30** Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.10** Film: Uno sparo nel buio (kom., ZDA, '64) **16.10** Nan.: Il commissario Cordier **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Rubrika: In Onda **21.10** Aktualno: L'infedele **23.10** La valigia dei sogni **23.50** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.35** 14.10 Dok.: Borgo Italia **8.00** 22.25 Dok.: Italia da scoprire **8.30** Deželni dnevnik **11.30** Dok.: Il Piave **12.25** Variete: Camper magazine - 2012 **12.45** Rubrika: Hard Trek **13.10** Aktualno: Lezioni di pittura **13.30** Dnevnik **13.55** Aktualno: Mukko Pallino Summer 2012 **16.05** Šport: Super Sea **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Dok.: Il Museo storico navale di Venezia – 2.del **19.30** Dnevnik **19.55** Dok.: Il portolano **20.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.55** Film: Guardie e ladri (kom., It., '51, i. Totò) **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Anima Persa (dram., It., '76)

Slovenija 1

6.25 Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** 15.45, 18.35 Risanke in risane nanizanke **11.10** Nan.: Dek v mojem žepu **11.35** Sprehodi v naravo **12.00** Poročila **12.05** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Polnočni klub: Sončki posvojitve (pon.) **14.40** Utrip (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **16.15** Poučna nan.: Ali me poznaš? **16.25** Nan.: Ribič Pepe **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Duhovni utrip (pon.) **17.35** Dok. odd.: Od njive do mize: Mleko (pon.) **18.05** Nad.: Moji, tvoji, najini **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Umetni raj **23.35** Knjiga mene briga **23.55** Koncert: Artbeaters

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **11.35** Dobro jutro (pon.) **15.05** Dok. odd.: Trabant (pon.) **16.05** Intervju: Prof.dr. Rajko Pirnat (pon.) **17.00** Dober dan, Koroška (pon.) **17.35** Dok. odd.: Zlati časi? Licemersko trgovanje z zlatom (pon.) **18.20** Prava ideja! **19.00** Peklenski izbor **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Dok. film: Na utrip srca: Presenečenje v Teksasu

21.30 Paraolimpijske igre: Povzetek dneva, posnetek iz Londona **22.05** Dok. film: Dediščina Evrope – Novovalovca **23.25** Nan.: George Gently **1.05** Peklenski izbor

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.45** 13.00 Svet v besedi in sliki **8.00** 9.30, 10.30, 12.30 Poročila **9.10** 21.30 Žarišče **9.40** 12.35 Tedenski izbor **11.10** Slovenija in Evropa **11.30** Zrcalo tedna **12.00** Satirično oko **13.15** Utrip (pon.) **13.30** Prvi Dnevnik **15.30** Poročila **15.45** Satirično oko **17.00** Tedenski izbor **18.00** 23.20 Športna mreža **17.50** 19.30, 21.45 Kronika **18.40** 21.25 Beseda volivcev **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika **20.00** 23.05 Aktualno **20.40** Na tretjem... **22.00** Tednik (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Film: Volkovi prihajajo **16.00** Back Stage Live **16.20** Vesolje je **16.50** Istra in... **17.20** Istrska potovanja **18.00** 23.20 Športna mreža **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Artevisione Magazin - pripr. Laura Vianello **20.30** Nautilus **21.00** Dok. odd.: Ottavio Missoni **21.30** Sredozemlje **22.15** Kino premiere **22.30** Žogarija **23.40** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

8.35 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravilica **9.00** Novice **9.05** 18.30 Naš čas **10.00** - **16.00** Novice, Videostrani **17.30** Aktualno **18.00** Brez panike **19.30** Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... **20.00** Naš gost **21.00** Na obzorju **21.30** Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... **22.00** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno in Videostrani

Pop Pop TV

6.55 Risane serije **8.05** Dok. serija: Sočna strast **9.15** Nan.: Zakon brez ljubezni **10.40** 15.40 Nad.: Brezno ljubezni **12.05** 17.45 Nad.: Moč usode **13.00** 24UR ob enih **14.00** Nan.: Dobra mačka **14.30** Dok. serija: Zdravilna moč narave **14.40** Nan.: Grda račka **17.00** 24UR popoldne **18.45** Ljubezen skozi želodec (kuharska odd.) **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice

20.00 Film: Alvin in veverički 2 (anim., ZDA, '09) **21.50** 24UR Zvečer **22.20** Nan.: Na trdih tleh **23.15** Nan.: Monk

Kanal A

7.50 Risane serije **9.50** Top Gear (avtomob. serija) **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **13.05** 17.05 Nan.: Na kraju zločina **14.00** Nan.: Will in Grace **14.30** Film: Noč v muzeju (akc., ZDA, '06, i. B. Stiller) **16.35** Nan.: Semafor **18.00** 19.45 Svet **18.55** Nan.: Šerifova pravica **20.00** Film: Zmešnjava v Bronxu (akc., Kan./Hong Kong, '95)

21.40 Film: Terminator (akc., ZDA/VB, '84) **23.40** Film: Motel na Nigari (dram., Kan., '06)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V studiu Alenka Hrovatin in Mitja Tretjak; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni studio D; 11.15 Glas iz tujine; 12.15 Potovalna agencija Karl May; 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Morski val: V studiu Tjaša Dornik in Peter Rustia; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Scipio Slataper: Moj Kras – 4. nad.; 18.00 50 let slavistike v Tibingenu; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Gremo mi v šolo; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 10.00 Glasbena centrifuga; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 16.20 Pregled prireditev; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Sotočja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik, sledi Šport: Bubbling; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.45, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski programi - zaključek; 10.35, 15.00, 23.00 Glasbena lestvica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 22.30 Summer-beach; 13.33 Fegiz Files; 14.00 La radio a scuola; 14.35, 22.00 My radio; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E ...state freschi; 18.00 In orbita; 19.00 La Via Francigena del Sud; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 London Calling (pon.); 21.00 Glasba danes (pon.); 21.30 Proza; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste, kakšen dan bo danes?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, Iz sporedov; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.29 Informativna odd. v angl. In nem.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00, 9.05, 11.00, 11.40 Ime tedna; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val

na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Novo šolsko leto; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 14.45 Vtisi s prvega šolskega dne iz OŠ v Kopru, Sežani in Mariboru; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivuje; 15.30 DIO; 16.45 Twit mix; 17.00 13. Bienale arhitekture v Benetkah; 17.15 Povzetek imena tedna; 18.00 Telstar: Projekt R.E.M.; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Lodomat; 20.00 Top Albumov; 21.00 Razmerja (pon.); 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-van; 18.00-18.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper. (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drug način uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

NOGOMET - Z deželnim derbijem v Tamaui Kras začenja naporno in kvalitetno D-ligo

Do obstanka predvsem s srcem

Pričakovanja so večja kot pred dvema sezonama. Takrat je bil Kras čisti novinec v D-ligi, na »olimpu« amaterskega nogometa. Letos je in bo drugače. Vodstvo kluba je že vnaprej vedelo, kaj jih čaka v petoligaškem prvenstvu, v katerem je konkurenca neizprosna. Navijači upajo, da so se rdeče-beli primerno okrepili in da bodo kos nalogi. Kras se mora za obstanek v ligi, brez igranja play-outa, izogniti zadnjim šestim mestom, kar ne bo lahko. V skupini C ni ekipe - kot lani Venezie oziroma predlanskim Trevisa - ki bi bila izrazit favorit za prvo mesto. Za sam vrh se bo tako potegovalo kar nekaj ekip.

Kras bo v današnjem prvem krogu (začetek ob 15. uri) gostoval v Tamaui, kamor se rdeče-beli odpravljajo z avtobusom. V skupini C je 20 ekip, pet iz naše dežele (Kras, Pordenone, Sacilese, Tamai in Sanviteze), ostale pa iz Veneta. Kras čaka kar 38 krogov (nekaj krogov bodo igrali tudi med tednom: 12. 9., 1. 11., 16. 1. in 13. 3.). Prvi del prvenstva se bo končal 22. decembra. Drugi del se bo začel že 6. januarja in nato končal 5. maja.

KRAS PO NAŠEM SPLETU - *Žedanes boste lahko kratko poročilo o Krasovem gostovanju v Tamaui prebrali na naši spletni strani www.primorski.eu.*

Radenko Knežević (v Repnu od sezone 2003/04) bo tudi letos kapetan Krasa. Danes bodo v Tamaui zaradi poškodb odsotni A. Alejnikov, Božič in Grujič. POd vprašajem sta Favero in Capalbo. Sodil bo Stefano Gosetto iz Schia

KROMA

KRAS 2012/13

Vratarja: Luca Budicin (94), Jacopo Giorgiutti (94)

Obramba: Nicola Barbetti (89), Matteo Beltrame (94), Luca Carli (93), Matteo Casarsa (93), Lorenzo Colavetta (89), Damiano Micheli (87), Francesco Simoni (93), Andy Tari (93), Christian Zucchini (92)

Sredina: Artur Alejnikov (91), Rok Božič (85), Lupiano Capalbo (90), Alberto Favero (82), Gabriele La Pasquala (94), Andrea Armellino Osso (93), Stefano Pastrello (84), Andrea Sain (94), Milan Grujič (89).

Napad: Radenko Knežević (79), Eros Pavan (92), Davide Pizzini (86).

Trener: Sergej Alejnikov (potrjen); **kondicijski trener:** Matej Bombač; **trener vratarjev:** Bojan Gulič; **športni vodja:** Salvatore Bovino.

V novi sezoni manj Slovencev

Pri rdeče-belih bo letos manj slovensko govorečih igralcev. Ostajajo namreč le Radenko Knežević (igra kot tuj državljan, lahko je registriran le eden), Rok Božič (Izolčan ima dvojno državljanstvo) in Luca Carli, doma iz Trebča. Pri Krasu igrajo še Srb Grujič, Albanec Tari ter beloruski nogometaš Artur Alejnikov.

POKAL - Danes ob 16.00

Primorje na novi Rouni

Danes (ob 16. uri) bo na sporedu 2. krog državnega in deželnega pokala. Spored: Trieste Calcio - Vesna (pri Sv. Sergiju), Isonzo - Juventina (v San Pieru), Primorec - Esperia (v Trebčah), Sovodnje - Azzurra (v Sovodnjah), Primorje - Opicina (na Proseku na Rouni), Zarja - S. Andrea (v Bazovici), Villanova - Mladost, Breg je prost.

INTERVJU - Predsednik Krasa Goran Kocman

»Želim, da bi se naši navijači zabavali«

GORAN KOCMAN

KROMA

Pred dvema sezonama se je Kras v D-ligi vrnil s prvega gostovanja proti Esteju z zmago. Podobno tudi v drugem krogu proti Pordenonu. V Krasovem taboru si želijo, da bi tako začeli tudi v novi sezoni: »Igrali bomo za tri točke. Zadovoljili pa bi se tudi z neodločenim izidom. Želim si, da bi igrali dobro in da bi zapustili dober vtis,« so želje predsednika Krasa Gorana Kocmana, ki bo danes prisoten na tribuni v Tamaui.

Ali ste optimisti?

Sem. Doslej so fantje stopnjevali formo in so igrali iz dneva v dan boljše.

Koliko točk načrtujete v prvih petih krogih (Tamai, Giorgione, Cerea, Union Quinto in Sanviteze)?

Zadovoljni bomo, če bomo zbrali 9-10 točk.

Najbolj črn scenarij: novembra boste zadnji na lestvici. Kako boste ukrepali?

Prepričan sem, da ne bo tako. V najslabšem primeru bomo primerno ukrepali. Odvisno od situacije pač. Mogoče bomo najeli še kakega igralca.

Napadalec Radenko Knežević je v zadnjem intervjuju za naš dnevnik izjavil, da bi rad postal najboljši strelec tudi v D-ligi. Pred tem je bil v elitni, promocijski, 1. in 2. AL.

Želim mu vse najboljše. Radenko je že v dobri fizični in psihični formi.

4 gostovanja, ki so od Trsta oddaljena več kot 250 kilometrov. Najdaljše gostovanje bo v Cerei (271 km). Le malo bližja bodo Porto Tolle (ob delti reke Pad), Legnago in Verona. Najbližje gostovanje bo v San Vitu al Tagliamento (okrog 100 km).

Zelo je motiviran. Ni razlogov, da ne bi uspel.

Katero je vaše sporočilo navijačem?

Želel bi, da bi se na naših tekmah čim bolj zabavali in uživali v lepem nogometu ter se veselili Krasovih zmag. Želim si tudi, da bi nam stali ob strani tudi v težkih trenutkih in nas podpirali. Navijači morajo biti v določenih trenutkih tudi potrpežljivi. Zavedati se moramo, da je igranje v D-ligi zelo zahtevno in prav nič enostavno.

Cilj je obstanek?

Tako je. Ciljamo na miren obstanek, po možnosti brez igranja dodatnih tekem. (jng)

Bolj kvaliteten izbor mladih

Kras ima širši in bolj kvaliteten izbor mladih igralcev kot pred dvema sezonama. Na izbiro imajo kar enajst igralcev rojenih med letoma 1992 in 1994 ter mladince. Od vsega začetka tekme morajo igrati en igralec letnika 1992, dva letnika 1993 in še eden 1994.

G. Zoratti: »Pomembni so popoldanski treningi!«

Trener Giuliano Zoratti, ki bo letos sedel na klopi tržiške ekipe Ufm v elitni ligi, ve, da je zelo izkušenega trenerja v D-ligi. Kar nekaj sezon je uspešno vodil nekdanjo gradiško ekipo Italo San Marco (in nogometaša Alena Carlia), s katero je pred leti napredoval v poklicno 1. divizijo, lani, dve leti po bankrotu, pa je z ekipo ISM izpadel v elitno ligo.

»D-liga je zelo težko prvenstvo. Ekipe iz Veneta so izkušene in dobro pripravljene. Predvsem pa lahko iz neposredne bližine črpajo dobre mlade igralce, ki so zrasli v profesionalnih klubih. Na našem koncu, na Tržaškem in na Goriškem, je težko najti dobre mlade nogometaše, ki so za to ligo prepotrebni. Letošnja D-liga bo zelo izenačena. Za miren obstanek po treba zbrati nekaj več kot 40 točk.

Kdo so favoriti?

Pordenon cilja na sam vrh. Za zgornji del se bodo borili še Virtus Vecomp, Sambonifacese, Este, Sacilese in lahko tudi Clodiense. Tamai cilja na solidno sezono, ekipo so pomladili, tako da se ne bodo borili za sam vrh.

Kaj pa Kras, proti kateremu ste igrali prijateljsko tekmo?

Borili se bodo za obstanek. Najeli so veliko igralcev. Zvezna linija in napad sta kvalitetna. V obrambi pa mora imeti ekipa, ki se želi rešiti, kakega bolj izkušenega igralca. Pri Krasu ga še pogrešam.

Pri Krasu trenirajo štirikrat tedensko? Ali je to dovolj?

Je dovolj. Nekatere ekipe v D-ligi trenirajo tudi petkrat ali šestkrat tedensko. Štirje kvalitetni treningi pa so za to ligo čisto v redu. Morajo pa biti v popoldanskih urah. Popoldanski treningi zagotavljajo nekaj več točk na lestvici. To sem na svoji koži preveril v Gradišču. (jng)

Na včerajšnji predstavitvi ekipe v Štandrežu

BUMBACA

V Štandrežu so predstavili Juventino v novi preobleki

Ob nogometni zelenici v Štandrežu so včeraj zvečer predstavili nogometno moštvo Juventine, ki bo peto sezono igrala v promocijski ligi. Rdeče-bele, ki jih bo vodil potrjeni trener Franco Murra, je predstavil predsednik Marko Kerpan, ki se je zahvalil številnim pokroviteljem, ki podpirajo štandreško ekipo, in javnim upravam. Juventina, ki bo danes igrala v državnem pokalu v gosteh proti Isonzu, tudi letos cilja visoko, najmanj na uvrstitev v končnico prvenstva za napredovanje.

Milan uspešen v Bologni

TURIN/BOLOGNA - V 2. krogu nogometne A-lige je Torino s 3:0 gladko premagal Pescara. V prvem polčasu je v polno zadel Sgrigna (v 34. min.). V drugem delu so Turinčani še dvakrat zatresli mrežo Pescara: najprej je v 59. minuti gol dosegel Brighi, nato pa štiri minute kasneje še Bianchi. Torino je zastrejal 11-metrovko (Bianchi). Na večerni tekmi je Milan s 3:1 zmagal v Bologni. Junak tekme je bil s tremi goli Pazzini (za gostitelje je zadel Diamanti iz 11-m). Tekma kroga bo nocoj v Vidmu, ko bo ob 18. uri domači Udinese gostil Juventus. Ostali (20.45): Cagliari - Atalanta, Catania - Genoa, Inter - Roma, Lazio - Palermo, Napoli - Fiorentina, Parma - Chievo, Sampdoria - Siena.

PORAZ PRIMORCEV - 1. SNL, 8. krog: Gorica - Domžale 1:2, Celje - Aluminij 2:1, Maribor - Rudar 4:0, Olimpija - Koper 4:1.

Žemlja piše zgodovino

NEW YORK - Grega Žemlja je na OP ZDA spisal novo poglavje v zgodovini slovenskega moškega tenisa. Gorenjec se je kot prvi Slovenec v moški konkurenci uvrstil v 3. krog turnirja za grand slam. Za osmino finala se bo meril z osmim nosilcem Srbom Tipsarevičem. Žemlja je v 2. krogu premagal Nemca Stebeta s 6:4, 2:6, 6:4, 6:4.

Rodriguez vedno boljši

LEON - Španski kolesar Rodriguez (Katusha) je zmagovalac 14. etape na dirki po Španiji, z njo pa je tudi povečal prednost v skupnem seštevku.

Button s prvega mesta

SPA FRANCORCHAMPS - Britanec Jensen Button (McLaren-Mercedes) je bil najhitrejši na kvalifikacijah formule 1 pred današnjo VN Belgije v Spa Francorchampsu.

Zlato in rekord

LONDON - »Azzurra« Cecilia Camellini je na paraolimpijskih igrah včeraj osvojila še drugo zlato kolajno (s svetovnim rekordom) v 24 urah. Plavalka je po zmagi v disciplini 100 m prosto premagala vso konkurenco še na razdalji 50 m prosto (v kategoriji S11 za slepe oziroma slabovidne atlete). Zmagala je s časom 30,94. Svetovni rekord je v kvalifikacijah v teku na 200 m izboljšal tudi Oscar Pistorius, ki bo tekel v današnjem finalu.

Tri posadke odstopile

TRST - Jadrnalna regata Trst-Brioni-Trst, ki jo je organiziral tržaški pomorski klub Sirena, se je včeraj uspešno končala. Organizatorji so sporočili, da je na cilj prišlo šest jadrnic od devet vpisanih. Tri posadke so odstopile. Zmagovalec bo znan danes, ko bodo ob 19. uri na sežehu v Barkovljah nagajevanje.

Še brez napadalca

TRST - Filippo Fabbro ne bo igral za Triestino v elitni ligi. Napadalec je včeraj podpisal na Fano (2. poklicna divizija, nekdanja C2-liga). Triestina je včeraj igrala prijateljsko tekmo proti Trieste Calcio in zmagala z 1:0. Gol je dosegel nekdanji Krasov igralec Cipracca.

TENIS - Under 14

Gaja v finalu izgubila proti Cerei

V finalu meddeželne faze ekipnega teniškega prvenstva za dekleta do 14 let je gropajsko-padriška Gaja morala priznati premoč ekipe TC Cerea iz pokrajine Verona. Gajevka Nicole Puggiotto je izgubila proti Padovanijevi s 6:7 in 2:6. Praznihi rok je ostala tudi Lara Betocchi. Perazzolijeva je bila boljša in je zmagala s 6:2 in 7:6. Obe gajevki, varovanki trenerja Jake Božiča, sta se dobro upirali, kljub temu pa sta ostali brez uvrstitve v državni finale osmih najboljših ekip v Italiji.

FILM - Trije zanimivi četrtkovi večeri

V Benečijo se s tremi filmskimi večeri vrača Film Video Monitor

Dokumentarno filmsko potovanje po Nadiških dolinah s predstavami v Špetru in Sovodnji

ČEDAD - Vrača se Film Video Monitor, prireditelj v Čedadu, v sklopu katere se že več let predstavljajo najbolj zanimive slovenske filmske produkcije. V letošnji izdaji bo organiziran poseben večer Film Video Monitorja v Nadiških dolinah z naslovom Benečijnema: pregled filmov v treh etapah, ki bo ta mesec potekal med Špetrom in Sovodnjo.

Vsi filmi v programu tematizirajo Benečijo, izhajajo pa iz zelo različnih izkušenj, namenov in pripovednih tehnik. Kot že v prejšnjih letih je tudi letos posebna pozornost namenjena ponovno odkritim amaterskim filmom.

Potovanje v slikah se bo začelo z dvema večeroma, posvečenima video intervjujem dokumentarca Cronaca perduta (Izgubljena kronika) iz leta 2011, katerega avtorja sta Paolo Comuzzi in Andrea Tragoni. Nato bo na vrsti »fiction«: poseben vester z naslovom Avventura (Pustolovščina), ki so ga pred 40 leti posneli na super8 filmski trak dijaki nižje srednje šole v Špetru. Potovanje se bo zaključilo s filmom Alvara Petriciga Prostor v tej galak-

siji (Un posto in questa galassia, 2011), ki meji na filozofsko razpravo in analizira kompleksen odnos med spominom in podobami.

Cronaca perduta je dokumentarec o življenjskih zgodbah starejših ljudi, ki sta jih avtorja srečevala v teku enega leta, ki živijo v domu za ostarele v Špetru oz. na območju, za katero je pristojna čedajska

ustanova Ambito Distrettuale del Cividalese, ki je podprla projekt. Pričevanja teh ljudi zaobjemajo večji del prejšnjega stoletja in se gibljejo med vsakdanom in pomembnejšimi zgodovinskimi dogodki ter kažejo, kako je lahko vsaka posamezna izkušnja del skupne zgodbe, v kateri se lahko vsak prepozna. Te zgodbe so skane tako »iz besed« kot »iz podob«: iz podobe

osebe, ki pripoveduje, kraja, v katerem pripoveduje, krajev in drugih oseb, o katerih govorijo zgodbe, predvsem pa iz vseh tistih podob, ki se porajajo v mislih in domišljiji poslušalcev v trenutku, ko prisluhnejo tem zgodbam.

Prvi del dokumentarca bo premierno prestavljen v četrtek, 6. septembra, ob 17.30 v občinski dvorani v Špetru (ponovitev ob 21. uri). Popoldansko predstavitev, ki je namenjena v prvi vrsti starejšim protagonistom filma, organizira Ambito Distrettuale del Cividalese v sodelovanju z Občino Špeter in tamkajšnjim domom za ostarele.

Drugi del filma bo na sporedu v četrtek, 13. septembra, ob 21. uri, v večnamenski dvorani osnovne šole v Sovodnji.

V četrtek, 27. septembra, ob 21. uri bosta v Slovenskem kulturnem centru v Špetru za zaključek predvajana Avventura in Prostor v tej galaksiji.

FilmVideoMonitor 2012 organizirajo kulturno društvo Ivan Trinko, Kinoatelj, Študijski center Nediža in ISK – Inštitut za slovensko kulturo. Vstop je prost.

SLOVENIJA

Nižje kazni za prometne prekrške

LJUBLJANA - Kazni za nekatere prekrške v cestnem prometu v Sloveniji so od včeraj nižje. Začela je namreč veljati novela zakona o varnosti cestnega prometa, ki med drugim znižuje globe za določene prekrške hitrosti. Kazni za najhujše prekrške, kot je vožnja pod vplivom alkohola ali vožnja v nasprotno smer, ostajajo iste.

Med drugim se znižuje kazen za prekršitev hitrosti na območju umirjenega prometa za deset kilometrov na uro s 300 evrov na 80, ukinja se tudi izrek kazni treh kazenskih točk. Kazen za prekršitev hitrosti, ki je nižja od petih kilometrov na uro, bo le 40 evrov.

Prekršitev hitrosti v naselju do vključno deset kilometrov na uro bo voznike sedaj stala stala 80 evrov (prej 100). Prekršitev hitrosti med deset in dvajset kilometri na uro je za 50 evrov »cenejša«, torej kazen znaša 250 evrov.

Z novelo se znižujejo tudi nekatere prekršitve hitrosti na hitrih cestah in avtocestah. Pred uvedbo novele je bila kazen za prekršitev hitrosti do dvajset kilometrov na uro 60 evrov, sedaj pa bo ta 40. Kazen za prekršitev hitrosti do trideset kilometrov na uro je bila doslej 120 evrov, po novem pa bo 80 evrov. Vožnja, ki je od predpisane hitrejša za štirideset kilometrov na uro, se je »pocenila« za 40 evrov, prekršitev hitrosti za do petdeset kilometrov na uro pa za 50 evrov.

Eno največjih znižanj kazni velja za prekršek pravne osebe pri odgovornosti ob sumu prometne nesreče. Gre za primere, ko pravna oseba sumi, da opravlja storitve na vozilu, ki je bilo udeleženo v prometni nesreči, v kateri je bil nekdo poškodovan ali je umrl, povzročitelj pa je s kraja pobegnil. Kazen se je z osmih tisočakov znižala na 2400 evrov.

Po novem se uvaja tudi pojem prometna nesreča z majhno poškodbo. Pri nesrečah, kjer gre za manjšo materialno škodo, lahko policist pod določenimi pogoji odstopi od ugotavljanja dejstev in zbiranja dokazov. To naj bi omogočilo, da se udeleženci sami sporazumejo, policija pa je razbremenjena dela v številnih manjših primerih. (STA)

VILENICA - Od jutri do sobote bo na Krasu potekal mednarodni literarni festival

Tudi na Tržaškem zanimiva srečanja

V torek bodo v Kraški hiši gostili Majo Haderlap in Miroslava Košuto - V Sežani Marko Sosič in poljska pisateljica Maslowska

TRST - 27. mednarodni literarni festival Vilenica se uradno pričena v torek z nizom Predvečerov, že v teh dneh pa je na sporedu nekaj spremljevalnih pobud. Tako so na primer sinoči v Biljah gostili pesnika Tomaža Šalamuna, v Ljubljani pa romunskega avtorja Mircea Cartaresca. V Klubu Cankarjevega doma bo jutri ob 20. uri literarni večer z osrednjima protagonistoma letošnje Vilenice - slovenskim pesnikom Borisom A. Novakom in Davidom Albaharijem, srbskim pisateljem judovskega rodu, ki živi v Kanadi. V istem klubu bodo v torek, v sklopu Predvečerov Vilenice, gostili tudi italijansko obarvan dogodek, ki nastaja v sodelovanju s festivalom Pordenonelegge. Ljubljanski bralci se bodo lahko seznanili z Antonio Arslan, Pinom Roveredom in Gianom Mariom Villalto.

Festival Vilenica, ki bo v prihodnjih dneh potekal predvsem v Lipici, bo kot znano v torek obiskal tudi Trst. V sodelovanju s Srednjeevropsko pobudo in Skupino Gruppo 85 se bodo ob 18. uri na sedežu SEP (Ul. Genova 9) predstavili trije mladi avtorji: bosanska pisateljica in kolumnistka Ajla

Marko Sosič

KROMA

Terzić - letošnja dobitnica štipendije SEP, lanski zmagovalac - črnogorski pisatelj Ognjen Spahić ter italijanski ustvarjalec Alberto Garlini. Srečanje bo povezovala Patrizia Vascotto. Ob 20. uri pa bodo v Kraški hiši gostili

Maja Haderlap

LPD

tržaškega pesnika Miroslava Košuto in Majo Haderlap, koroško pesnico in avtorico večkrat nagrajenega romana Engel des Vergessens (Angel pozabe). Večer bo vodil Marko Kravos.

Miroslav Košuto

KROMA

Predvečer Vilenice bo v torek ob 20. uri tudi v sežanskem Kosovelovem domu, kjer bo Magdalena Svetina Terčon gostila tržaškega pisatelja Marka Sosiča in poljsko pisateljico in novinarko Doroto Maslowsko. (pd)

Anketa

www.primorski.eu

klikni
in izrazi svoje mnenje

Ali zaradi višjih glob in poostrenega nadzora vozite na avtocesti po predpisih?

- ☐ Da
- ☐ Ne
- ☐ Že prej sem vozil po predpisih
- ☐ Nimam avtomobila
- ☐ Nadzora ni

ZSKD - Končana Mala ustvarjalna akademija - poletne otroške delavnice

Skupina petindvajsetih otrok uživala v kreativnih počitnicah na Livku

LIVEK - Že štirinajstič zapored so v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev potekale poletne otroške ustvarjalne delavnice. Letos je skupina petindvajsetih otrok uživala kreativne počitnice v Domu Kavka v Livku pri Kobaridu, kjer so potekale razne delavnice in dejavnosti. Letošnje delavnice s prenovljeno podobo in imenom je vodila psihologinja Jana Pečar, ki se že vrsto let posveča tudi študijam o povezovanju umetnosti z rastjo in oblikovanjem zdrave osebnosti. Vodja kolonije je tudi usmerjala udeležence na likovni delavnici.

Kolonija je potekala od ponedeljka, ko so otroci z avtobusom prispeli v soško dolino. Razdeljeni v dve starostni skupini so otroci z mentorji takoj poprijeli za delo v glasbeni in pravljčni delavnici. Glasbeno-pevsko delavnico, kjer so se učili ljudskih pesmi, pesmic o živalih in še kaj je vodila Jana Drassich, Marko Gavriloski pa je skozi pravljčno delavnico seznanjal otroke s svetom pravljic, besednih iger in jezikovnih izumov. V naslednjih dneh so se vrstile še druge delavnice: likovna, plesna ter foto- in multimedijaska delavnica. Na plesni delavnici so

Otroci na eni izmed delavnic

se seznanili z raznovrstnimi plesi z mentorico Jelko Bogatec, v fotografski delavnici Mirne Viola pa so razvijali svoje fotografske spretnosti in se posvečali multimedij-skim eksperimentom. Otroke je spremljala tudi Kim Furlan. Otroci so bili na delavnicah zelo veseli, radi so peli, igrali na bobne, plesali, ustvarjali pravljice, fotografirali

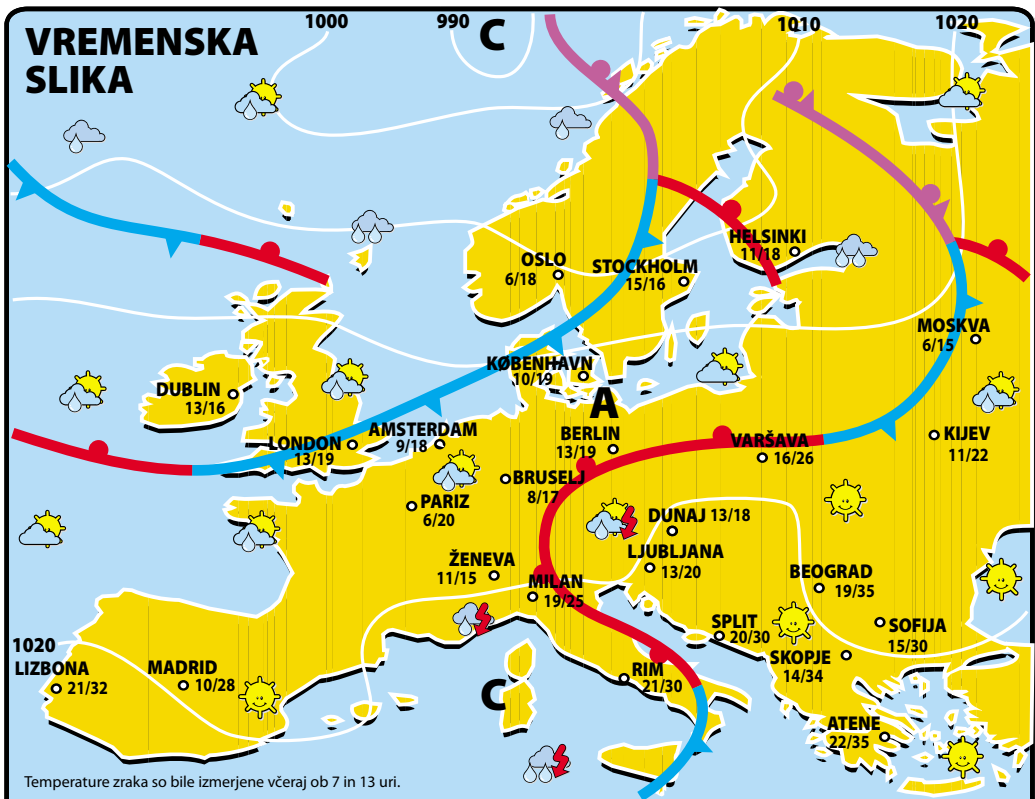
sončni zaton, našli pa so tudi čas za klepet, igro, zabavo in branje.

Vsak otrok je sodeloval na vseh delavnicah, se udeležil poučnih ekskurzij in družabno-rekreacijskih dejavnosti, ki so bile v programu letošnje »Male ustvarjalne akademije«. V sredo so mladi ustvarjalci šli na izlet na Kolovrat, gorsko sleme, po ka-

terem je pred prvo svetovno vojno tekla italijansko-avstrijska meja.

Ob projektu je nastala dvojezična knjižica z naslovom »Z-godba ... Zgodba z veliko začetnico Z«, ki uvaja kolonijo v eno samo zgodbo, v kateri so otroci neposredni protagonisti in oblikovalci. Mladi ustvarjalci so s skupnimi močmi dokončali zgodbo, ki kot neka rdeča nit povezuje vse delavnice v celoto, ki bo privedla udeležence do izvirne končne produkcije. Kot namen in cilj projekta si je ZSKD zastavila razvoj otroškega razmišljanja, domišljije in ustvarjalnosti s poudarkom na utrjevanju jezikovnih sposobnosti in mladinske književnosti. ZSKD se zahvaljuje soorganizatorju Galebu - Krožku za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti, Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti, Zadrudni kraški banki in Zadrudni banki Doberdob-Sovodnje.

Delavnice so se zaključile včeraj s prireditvijo za mame, očete, sestre, brate, dedke, babice in prijatelje, nato pa so mladi ustvarjalci odšli domov bogatejši za obilico novih znanj, izkušenj in prijateljstev.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Ciklonsko območje, ki se zadržuje nad Sardinijo povzroča kroženje različnih front, ki se izmenjujejo tudi nad našo deželo. Zato bo vreme še nekaj dni precej nestanovitno.

Nad severnim Sredozemljem je ciklonsko območje. Vremenska fronta se zadržuje nad severno Italijo in Jadranom. V višinah bo k nam od jugovzhoda pritekal postopno spet toplejši in nekoliko bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.28 in zahaja ob 19.41
Dolžina dneva 13.13

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 20.08 in zahaja ob 8.29

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.32 najnižje -49 cm, ob 12.12 najvišje 52 cm, ob 18.32 najnižje -36 cm, ob 0.06 najvišje 22 cm.
Jutri: ob 5.48 najnižje -37 cm, ob 12.32 najvišje 47 cm, ob 19.08 najnižje -33 cm, ob 0.39 najvišje 12 cm.

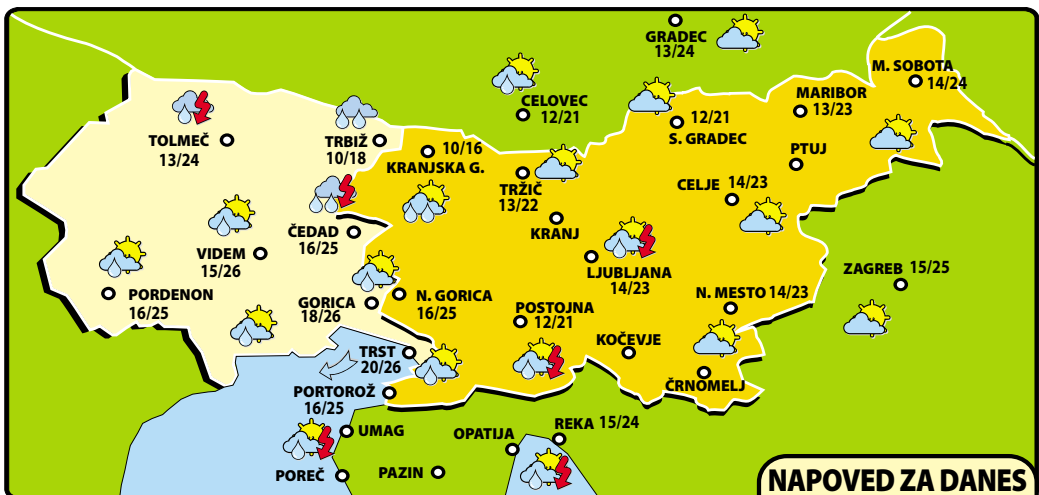
BIOPROGNOZA
Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli značilne vremenske pogojene težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo okrepljeni. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 25,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	19	2000 m	10
1000 m	17	2500 m	7
1500 m	12	2864 m	5

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7, v visokogorju 7,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

V gorah bo oblačno z zmernim do močnim dežjem, ponekod bodo tudi nevihte; v nižini in ob morju bo precej oblačno, rahel do zmern dež bodo tu pa tam prekinile občasne razjasnitve. Ob morju bo zjutraj in proti večeru pihala zmerna burja.

Več oblačnosti bo v zahodni in osrednji Sloveniji. Tam bodo občasno še krajevne padavine, deloma nevihte. Na vzhodu bo več sonca in bo večinoma suho. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 16, ob morju 18, najvišje dnevne od 17 do 23, na vzhodu in na Primorskem okoli 25 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo spremenljivo oblačno, zjutraj bi se v nižini ali ob morju lahko zjasnilo, popoldan pa bo povsod povečana oblačnost z možnimi padavinami in nevihtami, predvsem v gorah. V nižini bo pihala zmerna, ob morju pa močnejša burja.

Jutri in v torek bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Občasno bodo tu in tam nastale krajevne plove, popoldne tudi posamezne nevihte. Spet bo topleje.

ZDA - Opozorilo ameriških zdravstvenih oblasti

Več tisoč obiskovalcev narodnega parka Yosemite morda ogroženih zaradi virusa

LOS ANGELES - Približno 10.000 obiskovalcev kalifornijskega Narodnega parka Yosemite je bilo morebiti izpostavljenih smrtonosnemu virusu, za katerim umre eden od treh okuženih in ga ni mogoče ozdraviti. Doslej so potrdili šest primerov okužbe z virusom, od tega sta dve osebi umrli, so v petek sporočile ameriške zdravstvene službe.

Zdaj preiskujejo še več domnevnih primerov redkega hantavirusnega pljučnega sindroma (HSP). Iz ameriškega Centra za nadzor in preprečevanje bolezni pa so sporočili, da je mogoče ogroženih še 10.000 obiskovalcev, ki so bili med junijem in avgustom letošnjega leta nastanjeni v desetih kočah v Narodnem parku Yosemite. Upravljalci parka so ta teden koče zaprli in obvestili obiskovalce, ki so med 10. junijem in 24. avgustom prebivali v teh kočah ter jih opozorili, naj bodo pozorni na simptome obolenja HSP. 24. avgusta so tudi dezinficirali koče.

Inkubacijska doba HSP traja od enega do šestih tednov po okužbi. Med simptomi so vročina, glavobol, bolečine v mišicah, bolezen pa pogosto hitro napreduje ter vodi v hude motnje dihanja in v nekaterih primerih smrt. Za obolenje ne obstaja nobeno specifično zdravlilo, vendar zgodnje odkritje okužbe in ustrezno podporno zdravljenje poveča možnost preživetja.

Hantavirus je redka bolezen, ki se prenaša v urinu, slini in iztrebkih miši. Bolezen so odkrili leta 1993, od takrat pa so v ZDA zabeležili 587 primerov, od tega se jih je tretjina končala s smrtnim izidom. (STA)

JUŽNA TIROLSKA - Po navedbah dnevnika Dolomiten

Vinogradnikom največ škode letos povzročajo polhi

BOCEN - Vinogradniki na Južnem Tirolskem, kjer se bo trgatve pričela čez dobra dva tedna, se letos pritožujejo zaradi škode. Ne gre za škodo, posledico suše, saj v teh krajih padavin ne primanjkuje, čeprav jih je bilo nekaj manj kakor v poprečju. Škodo v vinogradih povzročajo glodalci, polhi, medtem ko so glavni krivci pri nas merjasci in, ponekod, tudi srne. O tem je prejšnji konec tedna poročal dnevnik Dolomiten.

Polhi, ki se običajno hranijo z želodom in žiro in drugimi gozdnimi sadeži, si vse pogosteje privoščijo sladke grozdne jagode, posebej še v vinogradih, urejenih v bližini gozdov, kjer imajo glodalci kolikor toliko varno zatočišče. Na pohode se

odpravljajo v večernih in nočnih urah, nemoteno, saj so na Južnem Tirolskem za varovana živalska vrsta, piše Dolomiten, ki objavlja tudi reportažo iz občine Kaltern, kjer je polhov največ in, posledično s tem, tudi škoda največja. Poleg jagod, ki jih polhi pospravijo v trebuške, je tu še dodatna škoda, ki jo povzročijo ose, čmrlji in muhe, ki se spravijo nad jagode, ki so jih polhi le načeli. Po pisanju Dolomitna proti škodljivcem vinogradniki ne morejo ukrepati, ni pa zaenkrat možnosti, da bi za škodo prejeli odškodnino.

S polhi so kmetje na Južnem Tirolskem imeli opravka že pred leti, vendar je bila škoda omejena. Globalizacija pač in klimatske spremembe ... (vk)

KANADA - Prizadeti quebeški proizvajalci

Ukradli za več milijonov evrov javorovega sirupa

MONTREAL - Proizvajalci javorovega sirupa v Kanadi so se znašli v nezavidljivem položaju, saj so jim tatovi iz skladišča v Quebecu ukradli za več milijonov evrov tega sladkega sirupa. V kanadski provinci Quebec na leto proizvedejo 80 odstotkov vsega javorovega sirupa na svetu. V ogromnem skladišču, kjer se je zgodila tatvina, proizvajalci hranijo tudi do 4,5 milijona kilogramov javorovega sirupa v vrednosti 24 milijonov evrov. Iz Federacije quebeških proizvajalcev sirupa so sporočili, da so tatvino odkrili prejšnji teden med rutinsko inventuro, ko so našli prazne sode v skladišču. V federaciji predvidevajo, da so sode spraznili tatovi, sirup pa nato prodali na črnem trgu.

Kanadska policija preiskuje tatvino in domneva, da je ukraden sirup vreden več milijonov evrov. Izvršna direktorica federacije Anne-Marie Granger Godbout je povedala, da ni nič neobičajnega, če posameznemu proizvajalcu sirupa ukradejo zaloge, vendar je dodala, da je večmilijonska kraja sirupa "nenavadna".

V Rusiji pred 23. uro prepovedani Simpsonovi

MOSKVA - V Rusiji je včeraj stopil v veljavo novi zakon o zaščiti otrok, po katerem na televizijski postaji 2x2 pred 23. uro ne bodo smeli prikazovati priljubljenih zahodnih risanih serij, kot so Simpsonovi in South Park. Kot je potrdil generalni direktor postaje Lev Makarov zaradi nove zakonodaje ne bodo več smeli predvajati risane serije Srbež in Praskež, ki je del serije o Simpsonovih, čeprav gre dejansko za parodijo na legendarno risanko Tom in Jerry.

South Park, družbenokritično risano serijo o dogodivčinah štirih otrok bodo poslej predvajali po 23. uri, pri čemer bodo izrezali vse prizore, v katerih umre eden od junakov, Kenny.

